

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chelmski, wiadomości potocznych Bogdan Piotrowski, za inne działy odpowiada Zdzisław Antoniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcin 70

Nr. 287 / Wydanie P

Poznań, środa dnia 26 czerwca 1935

Rok 30

Poznań, 25 czerwca

Polska spogląda ku Łodzi

Od roku zgorą cała Polska z największym przejęciem i zainteresowaniem patrzy na to, co się dzieje w drugim z kolei co do wielkości mieście Rzeczypospolitej, w przemyślowo - robotniczej Łodzi. Łódź stała się symbolem i ośrodkiem walki o uwolnienie życia polskiego, zarówno gospodarczego, jak społecznego i kulturalnego, z jarzma ostatniego zaborcy — zaborcy żydowskiego. Stała się symbolem walki o Polskę narodową, w której gospodarzem będzie naród polski, i której struktura społeczna będzie się opierała przede wszystkim o małe i średnie warsztaty pracy, a szerokie rzesze rdzennej ludności polskiej nie będą cierpiały głodu dlatego, że obcy żywioł odbiera im chleb i pracę.

Dzień 27 maja 1934 roku, w którym robotnik łódzki popołu z polskiem, nielicznym jeszcze niestety, mieszczaństwem i inteligencją olbrzymią większością głosów opowiedział się za programem i polityką obozu narodowego, był wspaniałym przejawem tego ruchu wyzwolenczego, jaki ogarnia dziś stopniowo całą Rzeczpospolitą. Szerokie rzesze robotnicze odwróciły się zdecydowanie od demagogii klasowo - międzynarodowej i zadokumentowały nie tylko swój patriotyzm, ale także wiare, że tylko w Polsce, rządzonej wedle zasad programu narodowego, będzie się działo dobrze i robotnikowi.

Rzesze te nie zawiodły się na swych wybrańcach. Klub Narodowy w łódzkiej radzie miejskiej stanął w pełni na wysokości swego zadania, a zadaniem, jakie sobie wytknął, jest męska, systematyczna, bezkompromisowa walka o stopniowe unaradawianie wszystkich dziedzin życia publicznego w tem wielkim zbiorowisku ludzkim, jakim jest „polski Manchester”.

Nie będziemy tu wyliczać wszystkich wniosków i poczynań radzieckiej frakcji narodowej, przypomnimy tylko najważniejsze, a więc wniosek o usunięcie Żydów z zajmowanych przez nich stanowisk w magistracie łódzkim (wniosek ten — jak wiadomo — utracony został przez komisarza rządowego p. Wojewódzkiego, który nie poddał go wogóle pod głosowanie), dalej skreślenie z budżetu subwencji dla wszystkich organizacji i instytucji żydowskich, lub przez Żydów kierowanych, piękną i głęboką ujętą deklarację w sprawie czystości kultury polskiej, która swego czasu cytowaliśmy na łamach „Kurjera Poznańskiego” — wreszcie poczynania natury społeczno-ekonomicznej, zmierzające do zapewnienia pracy bezrobotnym oraz do ograniczenia etatyzmu w gospodarce miejskiej na rzecz drobnych i średnich warsztatów rzemieślniczych i kupieckich.

Wiadomości o wystąpieniach Klubu Narodowego w łódzkiej radzie miejskiej rozchodzą się i rozchodzą lotem błyskawicy po całym kraju, wywołując coraz silniejsze echo. Nawet wielu „sa-

Zabiegi min. Edena w Rzymie

Komunikat urzędowy o wynikach pierwszego dnia — Bardzo skąpe dane — „Times” o stanowisku Włoch — Trzy punkty

Rzym (PAT) Z komunikatu urzędowego ogłoszonego po pierwszej rozmowie min. Edena z Mussolinim, wynika, że przedmiotem narad były nie tylko sprawy układu londyńskiego i paktu lotniczego, ale również inne zagadnienia, poruszone w komunikacie londyńskim z 3 lutego, jak np. kwestja paktu naddunajskiego, oraz zagadnienie zorganizowania bezpieczeństwa zbiorowego w Europie.

O przebiegu rozmowy przeniknęły do tutejszych kół prasowych bardzo skąpe dane. Wiadomo tylko, że min. Eden wyłożył Mussolinimu wszystkie argumenty, które skłoniły rząd brytyjski do zawarcia układu z Rzeszą, oraz przedstawił angielski punkt widzenia na sprawę paktu lotniczego.

Londyn (Tel. wł.) Specjalny korespondent „Timesa” donosi z Rzymu, że Włosi nadal ubolewają nad faktem zawarcia przez Wielką Brytanię samodzielnego paktu morskiego z Niemcami, wyrażając przytem zaniepokojenie z powodu wyłomu, poczynionego we froncie ze Stresy.

Stanowisko Włoch jest jednak, zdaje się, mniej nieustępliwe niż Francji. Odpowiada to realistycznemu nastawieniu Mussoliniego do zbrojeń niemieckich.

W kołach włoskich panuje mniemanie, że Wielkiej Brytanji zależy obecnie na szybkim doprowadzeniu do skutku zachodniego paktu lotniczego. Ile zrozumienia dla tej sprawy wykaże Rzym, trudno w chwili obecnej przewidzieć.

Londyn (PAT) Korespondent dyplomatyczny „Daily Telegraph” donosi z Rzymu, że wczorajsze rozmowy min. Edena z Mussolinim ujawniły trzy fakty:

1) W wszystkich sprawach europejskich W. Brytanji i Włoch bez trudności ustala wspólną politykę, która będzie harmonizowała z polityką Francji.

2) Włochy nie są zaniepokojone niemiecko-angielskim porozumieniem morskim, ale podobnie jak Francja mają zastrzeżenia z racji metody osiągnięcia tego porozumienia.

nięcia tego porozumienia.

3) Mussolini akceptuje, iż dokonany został pierwszy krok w kierunku uzyskania nowego powszechnego porozumienia w sprawie ograniczenia zbrojeń niemieckich i jest zwolennikiem natychmiastowego wszczęcia rokowań o zachodni pakt lotniczy.

Straszna katastrofa lotnicza

Londyn (PAT). Z Panamy w środkowej Ameryce donoszą o strasznej katastrofie lotniczej, jaka wydarzyła się dziś o g. 5 nad ranem na lotnisku Medellin, położonem niedaleko Panamy.

Aeroplan, w którym znajdowała się argentyńska trupa operowa ze słynnym tenorem i aktorem filmowym Gardelem na czele zderzył się z innym samolotem, który lądował w chwili, gdy samolot z trupą operową wystar-

tował w kierunku Kolumbji.

Skutek zderzenia był straszny. Kilkanaście osób zostało zabitych, w tej liczbie również słynny tenor Gardel.

Panama (PAT) Ofiarą katastrofy padło, jak się okazuje 14 osób, w tej liczbie słynny lotnik kolumbijski Ernesto Samper, zwany „Lindberghiem kolumbijskim”. Pobił on nawet jeden z rekordów Lindbergha.

Oba samoloty spadły na ziemię w płomieniach.

Potop w Chinach i w Szkocji

Szanghaj (PAT) Prowincje Hupe Annu, Kiangsu, Cze-Kiang i Kwantung nawiedziła wielka ulewa, połączona z oberwaniami się chmury.

Najbardziej ucierpiał wskutek ulewy miasto Hankou w prowincji Hupe. Liczne domy w dzielnicy chińskiej stoją pod wodą. Ilość śmiertelnych wypadków, według dotychczasowych wiadomości, oceniana jest na kilkaset.

Rzeki w prowincjach, nawiedzonych przez ulewę wystąpiły z brzegów, zale-

wając olbrzymie przestrzenie. Rzeka Tsien-Tang w prowincji Czekiang w wielu miejscach przerwała tamy.

Londyn (PAT) Nad Szkocją, a zwłaszcza nad jej stolicą Glasgowem, nastąpiło oberwanie się chmur, wskutek czego w mieście cała dzielnica przez kilka godzin była zalana, a na niektórych ulicach woda dochodziła do 1 metra. W wiele domów uderzyły pioruny.

natorów” i lewicowców przyznaje w rozmowach prywatnych, że w duszną atmosferę „rzeczywistej rzeczywistości” polskiej wdarł się ożywczy powiew, niosący odrodzenie i trwałą poprawę obecnych stosunków.

Ale tymczasem w obozie żydowskim zatrabiono na alarm. Żydzi dobrze wyczuli, co się święci, — wyczuli, że to, co się dzieje w Łodzi, jest początkiem generalnej likwidacji ich stanu posiadania w Polsce i że, jeśli tak dalej pójdzie, nie będą mieli niedługo co robić w naszym kraju. Zasobne w potężne wpływy i środki finansowe „mocarstwo anonimowe” puściło w ruch wszelkie sprężyny, by do tego nie dopuścić i by zdusić w zarodku grożące mu niebezpieczeństwo. Prasa żydowska na całym świecie podniosła niesłychany krzyk; niema dnia, by dzienniki i tygodniki „narodu wybranego”, bez względu na to, gdzie wychodzą: czy w Londynie, czy Nowym Jorku, czy w Tel - Awiw, czy nawet w odległej metropolii australijskiej: Sydney, nie zamieściły alarmującego artykułu o „katastrofalnym położeniu” żydostwa łódzkiego i wogóle polskiego naskutek „chuligańskiej” akcji „nacjonalistów polskich”. A równocześnie wyzyskano wszelkie możliwe wpływy, wszelkie środki naciśku na różne czynniki „miarodajne” w Polsce, zwłaszcza w stołecznej Warsza-

wie, by uzyskać pomyślny dla siebie zwrot.

Najbliższym celem Żydów jest doprowadzić do rozwiązania łódzkiej rady miejskiej. By to osiągnąć, osnuli oni siecią swych intryg wszystkie frakcje radzieckie i wszystkich radnych, stojących poza obrębem obozu narodowego. W oczach naszych doszedł do skutku przy ostatnich głosowaniach o sobliwy blok, stworzony pod egidą frakcji żydowskiej — blok żydowsko - socjalistyczno - chadecko - „sanacyjny”. Najsmutniejszym objawem jest, że do bliku tego dało się wciągnąć również czterech radnych Chrześcijańskiej Demokracji — ludzi, którzy wybrani zostali z listy narodowej i którzy mandaty swe zawdzięczają wyłącznie zwolennikom Stronnictwa Narodowego, w przeciwnym razie bowiem nie weszliby wogóle do rady miejskiej.

Dzięki ich odstępstwu Żydzi dopięli swego: jednym głosem większości budżet miejski Łodzi na nadchodzący rok, owoc długiej, mozolnej pracy został odrzucony. W dyskusji, poprzedzającej głosowanie, radny Wolczyński oświadczył imieniem B. B., że jednym z głównych powodów negatywnego ustosunkowania się jego klubu do budżetu, jest właśnie fakt skreślenia szeregu subwencji — przyczem jasno z oświadczenia tego wynikało, że chodzi tu o

subwencje dla organizacji żydowskich...

W obozie żydowskim zapanowała wielka radość. Liczy się już tam z pewnością na to, że łódzka rada miejska zostanie rozwiązana, choć odrzucenie budżetu nie jest okolicznością, któraby — wedle obowiązujących ustaw — to przesądzała. Przywódcy żydostwa czerpią swe nadzieje głównie z faktu, że ministerstwo spraw wewnętrznych — po półrocznym zwlekaniu z załatwieniem tej sprawy — nie zatwierdziło narodowego zarządu miejskiego z pos. Stanisławem Rymarem jako prezydentem miasta, oraz przywódcami narodowej Łodzi: adw. Kazimierzem Kowalskim i prof. Zygmuntem Podgórskim jako wiceprezydentami na czele.

Zobaczmy, co najbliższe dni przyniosą. W każdym razie w oczach naszych rozgrywa się jeden z dramatycznych aktów walki między wysiłkami Żydów, zmierzającymi do utrzymania, a nawet rozszerzenia ich stanu posiadania w Polsce, a żywiołowym parciem szerokich rzesz społeczeństwa polskiego do uzyskania przez nie należnego miejsca we własnej ojczyźnie.

W walce tej zwycięstwo narodu polskiego — mimo wszelkich machinacji żydowskich — jest bliskie i nieuchronne.

Proces ks. Kochańskiego w Łomży

Wyjaśnienia ks. Kochańskiego — Znamienny szczegół — Były ksiądz, obecnie inspektor szkolny, odstępca od religii katolickiej — głównym świadkiem oskarżenia

Warszawa (Tel. wł.) Rozprawie przeciwko ks. Kochańskiemu w Łomży przewodniczył (pokrótce donosiliśmy o tym procesie w wydaniu porannym — red.) wiceprezes sądu Sądowski w otoczeniu sędziów Bełłowskiego i Kontarskiego. Oskarżał prokura-

szkolnych. Przy przeprowadzeniu dochodzenia na terenie szkoły nie zwrócono się do zainteresowanego bezpośrednio, ale badano dzieci poza jego plecami i zgłoszono raport policji.

Jak już donosiliśmy sąd wydał wy-

rok, skazujący ks. Kochańskiego z art. 156 kk. na 6 mies. więzienia. Dotychczasowy areszt prewencyjny został zniesiony i ks. Kochańskiego niezwłocznie zwolniono. Obrona zapowiedziała apelację. (w)

Po odczytaniu aktu oskarżenia, który zarzuca podsądnemu, że 14 maja nazwał w szkole żalobne opaski szmatami i płachtami oraz namawiał dzieci do zdejmowania, ks. Kochański oświadczył, że do winy się nie poczuwa. Istotnie użył wyrazów szmaty i płachty, ale w zupełnie innych okolicznościach. Zauważwszy, że dzieci bawią się jakimś gałganem, rozgniewany zwrócił się do jednego z chłopców ze słowami: „Rzuć tę szmatę”. Jak się okazało, była to zdjęta z ręki żalobna opaska. Nieco później podczas pauzy zwrócił uwagę dziewczynce, że nosi opaskę nieproporcjonalnie dużą i użył żartobliwie wyrazu „płachta”.

Źródła procesu dopatruje się oskarżony w niechęci miejscowych władz szkolnych do niego i do duchowieństwa katolickiego i przytoczył charakterystyczny szczegół. Gdy odczytał w szkole orędzie biskupów, inspektor Filipczuk przeprowadził w tej sprawie dochodzenia.

Wśród świadków oskarżenia zeznał m. i. wspomniany inspektor Filipczuk, b. ksiądz, a później odstępca od religii katolickiej. Mimo wyraźnych zapytań ze strony sądu Filipczuk zataił akt zmiany wyznania.

Wniosek adw. Stypułkowskiego o wyłączenie sędziów, którzy w swoim czasie podpisali odezwę przeciwko ks. biskupowi Łukomskiemu i łomżyńskiemu duchowieństwu, a obecnie zasiadają w wyrokującym kolegium, został odrzucony ze względów formalnych. Obrona wówczas apelowała, a żeby sędziowie ci z własnej woli zrezygnowali.

Kiedy przewidziano ks. Kochańskiego pod silną eskortą przed gmach sądu, przed bramą zebrał się olbrzymi tłum. Rozległy się szloch i okrzyki.

Z zeznań kierownika szkoły z Tykocina Robalińskiego wynika, że nie było zarządzenia o noszeniu opasek żalobnych, a jedynie zalecenie władz

Wybór Chiappe'a

Paryż (PAT). Przewodniczący rady miejskiej m. Paryża na rok bieżący został wybrany b. prefekt policji Chiappe, który uzyskał 55 głosów. Jego kontrkandydat Raymond Laurent miał 29 głosów.

Chiappe został złożony z urzędu prefekta policji paryskiej przez rząd Daladiera 3 lutego 1934 r. Zaproponowano mu stanowisko rezydenta Francji w Marokko. Chiappe nie przyjął tej propozycji i rozwinął w okresie wypadków lutowych ożywioną działalność przeciw rządowi Daladiera.

Wybór Chiappe'a stronnictwa lewicowe przyjęły wielką wrzawą, która trwała zgorą pół godziny.

Wiadomości

Ag. Havasa donosi ze Stuttgartu, że 44 b. kombatantów francuskich zostało przyjętych przez b. kombatantów z pośród stahlhelmu i narodowych socjalistów. Byli kombatanci francuscy przesyłali telegram powitalny do kanclerza Hitlera.

Donoszą z Brukseli, że z okazji zgromadzenia „Legjonu Narodowego” w Tournai doszło do krwawych starć. Socjaliści usiłowali wtargnąć do sali posiedzeń. 8 osób odniosło rany, w tem 4 — ciężkie.

Senat amerykański uchwalił projekt ustawy o utworzeniu organizacji pomocy finansowej dla farmerów większości 45 przeciw 32. Projekt przewiduje utworzenie towarzystwa z funduszem zakładowym w sumie 50 milionów dolarów. Będzie ono mogło emitować bony na sumę miljarða dolarów.

Prezydent Roosevelt poinformował członków kongresu, że jego życzeniem jest, aby program zwiększenia podatków i opodatkowania spadków oraz darowizn stał się ustawą jeszcze w ciągu bieżącej sesji, która wobec tego będzie przedłużona.

Niszczycielskie fale ognia

CZARTORYSK W GRZAZACH

Łuck (PAT). W Czartorysku pow. łucki, wybuchł olbrzymi pożar, którego pastwą padło całe miasteczko.

Wskutek długotrwałej suszy ogień rozszerzył się z gwałtowną szybkością i strawił 117 domów mieszkalnych oraz 100 budynków gospodarskich. Straty prowizorycznie obliczają na przeszło 150.000 zł.

ŚMIERĆ OD GROMU

Łwów (PAT). Z zagłębia naftowego donoszą, że w czasie burzy w gminie Litynia piorun poraził dwóch artystów teatru objazdowego — Włodzimierza Trychodę i Włodzimierza Świerkiego oraz parobka Hirniaka.

Trychoda poniósł śmierć na miejscu, dwóch pozostałych ciężko poparzonych odwieziono do szpitala.

W gm. Rów piorun zabił jednego z miejscowych gospodarzy, zaś w gminie Opaka piorun uderzył w stajnię i zabił konia.

WIELKA CEGIELNIA SPALIŁA SIĘ

Berlin (PAT) W jednej z wielkich cegielni w okolicy Monachjum

wybuchł olbrzymi pożar, którego pastwą padły wszystkie zabudowania fabryczne.

Mimo 8-godzinnych wysiłków zmobilizowanych z całej okolicy straży ogniowych, nie udało się opanować żywiołu. Akcja ratownicza była utrudniona z powodu grożącego zawalenia się czterech 60-metrowych kominów fabrycznych.

Oddziały sanitarne udzieliły pierwszej pomocy lekko rannym na miejscu, a 2 zatrutych dymem przewiezły do szpitala.

FABRYKA PAPY POSZŁA Z DYMEM

Berlin (PAT). W Eberwald pod Berlinem wybuchł w fabryce papy i asfaltu groźny pożar. Spłonęły maszyny oraz magazyny fabryczne.

SPŁONEŁO 70 JACHTÓW

Nowy Jork (PAT). W Fort Lauderdale na Florydzie (na płd. wsch. St. Zjedn. — red.) spłonęło w przystani 70 jachtów. Straty wynoszą milion dolarów.

Zginęła jedna osoba, a jedna odniosła niebezpieczne poparzenia.

Trudności finansowe Banku Rzeszy

Berlin (PAT). Dyrekcja Banku Rzeszy ogłosiła nowe doniesienie postanowienia w sprawie uregulowania transferu z tytułu wszystkich długo i średnioterminowych zagranicznych zobowiązań na okres od 1 lipca 1935 r. do 30 czerwca 1936 r.

Wobec pogorszenia się sytuacji dewizowej Niemiec — głosi komunikat urzędowy — Bank Rzeszy jest zmuszony zarządzić w sprawie obsługi tych wierzytelności co następuje:

- 1) Transfer gotówkowy zostaje wstrzymany.
- 2) Każdy posiadacz kuponu procentowego ma prawo do otrzymania od dłużnika niemieckiego wpłaty w markach niemieckich i otrzymania na tej podstawie zapisu dłużniczego opiewającego na sumę nominalnej wysokości kuponu procentowego, oraz w

walucie, w jakiej kupon był wystawiony. Zapisy dłużnicze oprocentowane będą na 3 procent.

3) Wierzyciele z tytułu roszczeń, procentowych dywidendy oraz innych stałych świadczeń, którzy mają być zaspakajani za pośrednictwem kasy konwersyjnej, będą traktowani narówni z wierzycielami kuponów procentowych.

4) Wstrzymany zostaje również transfer należności przeznaczonych na umorzenie i zwrot kapitałów.

5) Wymienione postanowienia nie mają zastosowania w obrocie płatniczym zagranicą, uregulowanym przez umowy rozrachunkowe, walutowe oraz inne układy z obcimi państwami, przewidujące inny sposób uiszczania należności, niż wpłaty do kas.

Zjazd polskich kół śpiewaczych

Wspaniała manifestacja polska na Śląsku opolskim

Katowice (PAT) W Bytomiu odbył się jubileuszowy zjazd polskich kół śpiewaczych ze Śląska opolskiego. Uroczystości wypadły niezwykle imponująco.

Po nabożeństwie przeszedł ulicami miasta pochód ze sztandarami i orkiestrami, pierwszy od wielu lat, była to wspaniała manifestacja zorganizowanej w związkach śpiewaczych żywej masy polskiej na Śląsku opolskim.

Po południu uczestnicy zjazdu zbrali się na akademii w strzelnicy, gdzie przemawiali kierownicy organizacji polskich z przeselem Związku Polaków w Niemczech. Wśród obecnych był konsul generalny R. P. w Opolu p. Samborski. Przybył na zjazd delegat Związku Polaków z Czechosłowacji p. Dziadura.

Po akademii odbył się popis kilkunastu zespołów śpiewaczych przy udziale chórów ze Śląska polskiego.

Aresztowanie Olpińskiego

Warszawa. (Tel. wł.) W ubiegłym tygodniu aresztowały władze niemieckie w Berlinie Olpińskiego, wydawcę głośniejszego po zawarciu układu polsko - niemieckiego korespondencji polsko - niemieckiej. Przypominamy, że Olpiński tak, jak wielu innych „niebieskich ptaków”, odgrywał swego czasu w „sanacji” poważną rolę, będąc administratorem „Gazety Polskiej”. Później wydał przeciw „sanacji” anonimowo sensacyjną broszurę polityczną. Gdy nastąpiła era „przyjaźni” polsko - niemieckiej, Olpiński zaprzagnął pierwszy wyciągnąć osobiste zyski z korzystnej koniunktury, znajdując w Berlinie wiele zwolenników mimo faktu, że wówczas brakło mu już poparcia „sanacyjnego”.

Sprawa aresztowania Olpińskiego zakrawa podobno na sensację między-

narodową. Aresztowany został również przyjaciel Olpińskiego, zajmujący w Berlinie jedno z najwyższych stanowisk we władzach bezpieczeństwa. Aresztowanie poprzedziły sensacyjne wypadki. Źródłem całej sprawy stał się zatarg między Olpińskim, a międzynarodowym aferzystą Peckiem. Olpiński, chcąc się zemścić na Pecku, spowodował aresztowanie przyjaciółki tego ostatniego, śpiewaczki Titi Kron.

Peck w odwecie, znając różne tajemnice hochstaplera Olpińskiego, zdradził je władzom niemieckim. Aresztowanie Olpińskiego wywołało duże wrażenie wśród najwybitniejszych dygnitarzy Niemiec, gdyż Olpiński potrafił pozyskać ich zaufanie i od 1 lipca miał być nawet mianowany szefem zagranicznej propagandy ekonomicznej. Ze stanowiskiem tym związana była pensja około 15.000 marek.

PISZCZANY. Nowoczesne metody leczenia termalnego na plaży i otwartym basenie „Ewa” w wypadkach cięższych schorzeń reumatycznych oraz dla bawiących w Piszczanach dla wypoczynku. — Informacje: BIURO PISZCZANY, Cieszyń. Tg 1167

87 ofiar wypadków

Nowy Jork. (PAT). Wycieczki samochodowe, z których tłumnie korzystano dzięki pięknej pogodzie, zaznaczyły się licznymi wypadkami samochodowymi. Zginęło w ciągu jednego dnia w całych Stanach Zjednoczonych 87 osób.

Kurs dolara. Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 5,24 — 5,25 zł, w Gdańsku na Warszawę 5,28 1/2 zł.

Kurs marki niem. Bank Polski, oddział w Poznaniu, nienotowany.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 25. 6. 1935 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była spokojna.

Z pożyczek państwowych płacono za 5% pożycz. konwers. 65% oraz za 4% premj. dolarowe 52%.

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. poszukiwano 4 1/2% listy zast. złote w złocie po 43,50 — bez oddawców, natomiast handlowano 4 1/2% złotowe listy zast. po 41 1/2% w placeniu; w końcu obracano 4% listy zast. konwert. po 40 1/2%.

Z akcji bankowych poszukiwano Bank Polski po 87,— bez oddawców.

Cedula Urzędowa Giełdy Pieniężnej w Poznaniu.

Kurs w procentach nominalu wzgl. w złotych za sztukę.

Papiery procentowe
5% państw. pożycz. konwers. 65,75 P.
4% pożycz. premj. dol., seria III 52,75 P.
4 1/2% złotowe listy zastaw. s. K. z r. 1933
Pozn. Ziem. Kred. 41,50 P.
4% listy zast. konwert. oSTEMPL. P. Z. K. 40,50 +
Tendencja spokojna.

Urzędowa cedula Giełdy Zbożowej i Towarowej

Poznań, 25. 6. 1935 r.

Warunki: Handel hurtowy parytet Poznań, ładunki wagonowo, dostawa bieżąca za 100 kg.:

Standarty: 1) żyto 715 g/l. 2) pszenica 750 g/l. 3) owies 470 g/l.

Ceny orientacyjne:
Żyto (Usposob. spokojne) . . . 12,25— 12,50
Pszenica (Usposob. słabe) . . . 15,00— 15,25
Jęczmień 710—725 g/l. . . . 15,00— 15,50
Jęczmień 680—690 g/l. . . . 14,00— 14,75

Usposobienie słabe.
Owies (Usposob. słabe) . . . 14,25— 14,75

Mąka
żytnia I gat. 0,55% wł. w. 19,25— 20,25
żytnia I gat. 0,65% wł. w. 18,25— 19,25
żytnia II gat. 55—70% wł. w. 14,00— 15,00
żytnia pośl. pon. 70% wł. w. 12,00— 13,00
żytnia rzrzowa 0,95% wł. w. 14,75— 15,75

Usposobienie spokojne.
pszenne gat. IA 0-20% wł. w. 26,25— 28,75
pszenne gat. IB 0-45% wł. w. 25,75— 26,25
pszenne gat. IC 0-55% wł. w. 24,75— 25,25
pszenne gat. ID 0-60% wł. w. 23,75— 24,25
pszenne gat. IE 0-65% wł. w. 22,75— 23,25
pszen. gat. IIA 20-55% wł. w. 22,25— 22,75
pszen. gat. IIB 20-65% wł. w. 21,75— 22,25
pszen. gat. IID 45-65% wł. w. 19,50— 20,00
pszen. gat. IIF 55-65% wł. w. 18,00— 18,50
psz. gat. IIIA 65-70% wł. w. 17,00— 17,50
psz. gat. IIB 0-75% wł. w. 14,50— 15,00

Usposobienie słabe.
Otręby żytnie stand. . . . 9,50— 10,00
Otręby pszen. kube stand. . . . 10,00— 10,50
Otr. by pszenne jednie et. . . 9,50— 10,00
Otręby jęczmienne 9,25— 10,50
Siemię lniane 44,00— 47,00
Gorzycza 36,00— 40,00
Groch Viktorja 26,00— 32,00
Łubin niebieski 10,50— 11,00
Łubin żółty 13,00— 13,50
Mak niebieski 36,00— 39,00
Ziemniak jadalny 3,50— 4,00
Makuch lnian. w taflach . . . 18,00— 18,25
Makuch rzepakowy w tafl. . . 13,25— 13,50
Makuch słoń. w tafl. 42/43% . . 16,75— 17,25
Śrut Soja 18,50— 19,00
Sioma pszenka luzem 2,75— 2,95
" pszenka prasowana 3,35— 3,55
" żytnia luzem 3,00— 3,25
" żytnia prasowana 3,50— 3,75
" owsiana luzem 3,50— 3,75
" owsiana prasowana 4,00— 4,25
" jęczmienna luzem 2,20— 2,70
" jęczmienna prasow. . . . 3,10— 3,30
Siano zwykłe luzem 6,50— 7,00
" zwykłe prasowane 7,00— 7,50
" nadnoteckie luzem 7,50— 8,00
" nadnoteckie pras. . . . 8,00— 8,50

Ogólne usposobienie słabe.
Transakcje na odmiennych warunkach:
żyta 665 tonn, pszenicy 735 tonn, jęczmienia 160 tonn, owsa 75 tonn, maki żytniej 163 tonn, maki pszennej 12,5 tonn, otrąb żytnich 145 tonn, otrąb pszennych 65 tonn, otrąb jęczmiennych 10 tonn, gorzycy 15 tonn, grochu Folgera 5 tonn, rzepiku 0,75 tonn, łubinu niebieskiego 22,5 tonn, maku niebieskiego 3 tonn, makuchu słonecznikowego 3 tonn, makuchu z orzecha ziemnego 2,5 tonn, śrutu Soja 2,5 tonn, piatków ziemniaczanych 15 tonn.

Metamorfozy Senatu

W chwili, gdy izby ustawodawcze mają uchwalić ordynacje wyborcze do Sejmu i Senatu, dobrze może będzie przypomnieć te przemiany, jakim w umysłach twórców nowego ustroju państwa podlegała koncepcja przedstawicielstwa narodowego

Sprawa Sejmu nie daje pod tym względem pola do szerszych refleksji historyczno-politycznej natury. Istniało tu tylko sporne zagadnienie proporcjonalności, którą usunięto z konstytucji dopiero podczas obrad senackich z początkiem bieżącego roku, przyczem zapewniano, że ordynacja wyborcza może obejmować także i ten „przymiotnik”. Cztery inne zasady prawa wyborczego, t. j.: równość, powszechność, tajność i bezpośredniość uchodziły stale za nienaruszalne prawa ludności i znalazły się w nowej konstytucji. To, co z temi przymiotnikami zrobiono w ordynacji, jest produktem bardzo świeżym, sfabrykowanym w ostatnich czasach, już po uchwaleniu konstytucji.

Inaczej miała się rzecz z Senatem. Ewolucje poglądów decydujących w obozie rządowym czynników na sposób tworzenia drugiej izby oddaje doskonale przemówienie p. Sławka, wygłoszone d. 28 czerwca 1934 r. na posiedzeniu połączonych grup konstytucyjnych B. B. Istotną część tego przemówienia ze względu na jej historyczne znaczenie pozwolimy sobie przytoczyć tu w całości.

P. Sławek powiedział przed rokiem m. i., co następuje:

„W czasie, kiedyśmy się zbliżali do ostatecznych wniosków, w początkach maja 1933 r., zostałem wezwany do Komendanta w innej naprawdę sprawie. Było to przed Zgromadzeniem Narodowym. Aczkolwiek wiedziałem, że temat, o którym mamy mówić, będzie dotyczył innej materii, jednak skoro zagadnął mnie Komendant „No, co u ciebie słychać?”, poruszyłem sprawę konstytucji. Powiedziałem Komendantowi, że widzę tendencję oparcia Senatu o reprezentację zawodów i że jestem przeciwnikiem tej koncepcji, że wolałbym zamiast reprezentacji interesów, widzieć reprezentację zasług. Komendant odpowiedział: „Trudno to będzie zrobić”. Więc zadałem pytanie nowe: „No, ale jak uważasz, czy lepiej było?”. „Napewno lepiej, ale trudno to będzie wykonać” — odrzekł komendant. Było to w momencie, kiedy konkretnego rozwiązania, żeby oprzeć Senat o kawalerów Wirtuti Militari i Krzyża Niepodległości i o stworzony później Legion Zasłużonych jeszcze nie miałem.

„Później znalazłem rozwiązanie oparcia Senatu o kawalerów Wirtuti Militari i Krzyża Niepodległości jako zaczątku Legionu Zasłużonych, co jak zdawało mi się, trudności nie pokonywało. To też poszliśmy w tym kierunku.

„Po uchwaleniu przez Sejm projektu Konstytucji zameldowaliśmy się z marszałkiem Switalskim w Belwederze i przedstawiliśmy w zasadniczych zarysach to, cośmy w Sejmie przeprowadzili.

„Uwagi Komendanta były tylko dwie. „Jedną dotyczyła strony taktycznej dalszego biegu prac konstytucyjnych, druga — oparcia Senatu na zasłużonych. Tu komendant wypowiedział myśl, że uważa dobiieranie tych zasłużonych, znalezienie odpowiednich kryteriów za rzecz trudną i że może byłoby praktyczniej oprzeć wybory do Senatu na innych podstawach.”

Należy wyjaśnić, że z koncepcją Senatu, opartego o odznaczenia orderowe, wystąpił p. Sławek na zjeździe legionistów w sierpniu 1933 r., a więc w trzy miesiące po pierwszej rozmowie z marsz. Piłsudskim na temat konstytucji. Z koncepcji tej zrodził się następnie pomysł t. zw. Legionu Zasłużonych, którego jednak później zaniechano i do nowej konstytucji nie wprowadzono.

Z obu powyższych rozmów wynika zupełnie wyraźnie, że marsz. Piłsudski nie aprobował oparcia Senatu na podstawie elitarniej. To też p. Sławek w zakończeniu przemówienia, którego najważniejszą część wyżej przytoczyliśmy, powiedział:

„Proponuję pozatem zachować zasadę, że 1/3 senatorów powołuje Prezydent Rzeczypospolitej. Wybory 2/3 senatorów — na obecny okres, dopóki Legion Zasłużonych nie zda egzaminu — proponuję oprzeć na systemie wy-

borczym zbliżonym do obecnego.”

Tak zatem jeszcze przed rokiem rzeczy stały w ten sposób, że nie tylko cały Sejm, ale także i 2/3 Senatu miały być wybierane w powszechnym, bezpośrednim, równym i tajnym głosowaniu.

Ze zaproponowany ostatecznie sy-

Przesilenie rządu w Białogrodzie

W związku z przesileniem rządu jugosłowiańskiego został przez radę regencyjną wezwany do Białogrodu przywódca ludowców chorwackich dr. Maczek, którego w stolicy zwolennicy jego przyjmowali owacyjnie.

Walka o władzę w Austrii

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego“)

Wiedeń, 21 czerwca.

Wydawaćby się mogło, że po stłumieniu rewolucji socjalistycznej w lutym i narodowo-socjalistycznej w lipcu ub. r., obecny rząd jest panem sytuacji. Sytuacja jednak tak różowo się nie przedstawia, choć rządzącej grupie nie grozi chwilowo żadne niebezpieczeństwo ze strony pokonanych przeciwników, gdyż ani socjaliści ani narodowo-socjaliści nie gotują się narazie do jakiegoś ataku na rząd Schuschniga.

Obecnie toczy się walka o władzę między władzą. To brzmi nieco wprawdzie paradoksalnie, ale bynajmniej nie jest unikatem w dziejach politycznych państw. Tragedją obecnego reżimu jest to, że nie opiera się on absolutnie o żadną grupę społeczną. Jedyne poparcie jakie posiada, to Kościół. Oczywiście, że rząd dysponuje jeszcze realną siłą w postaci wojska, policji, a przede wszystkim różnego rodzaju organizacji wojskowych. Te ostatnie są wykładnikami siły poszczególnego ministra w rządzie. Gabinet Schuschniga rządzi, wprowadza ustroj stanowy, ale szerokie warstwy społeczeństwa nie biorą w tych poczynaniach żadnego udziału. Interesują się jedynie wymiarem podatków i innych obciążeń i — czekają. Czekają czy i kiedy rząd opamięta się kryzysu gospodarczego.

Nie wszyscy czekają bez szemrania. Są i tacy, którzy głośno protestują, którzy domagają się rzadszych wyjazdów ministerjalnych do stolic różnych państw, mniej mów i parad wojskowych, ale za to więcej czynów.

Jak długo tego rodzaju głosy dochodziły ze strony obecnej, pozostałych resztek „zlikwidowanej” opozycji, było pół biedy. Można było wtedy mówić o entuzjastycznym masowym zwolennictwie budowy nowego państwa stanowego, ale skoro orędownikami niezadowolonych są nawet członkowie rządu, wtedy sytuacja staje się nieprzyjemna i trudniejsza.

W miarę głoszenia przez rząd wiadomości o zwycięstwie nad partyjniactwem socjalistycznym - hitlerowskim i cementowaniu nowego ustroju stanowego dowiadujemy się o silnym rozroście ugrupowań chrześcijańsko-społecznych, a więc stronnictwa, z którego wyszedł ks. prałat Seipel i jego uczniowie Dollfuss i Schuschnigg.

Wszchemocny i wszechwładny wicekanclerz książę Starhemberg ma wprawdzie bardzo posłusznego i oddanego sobie kanclerza, ale inni członkowie rządu, b. towarzysze partyjni tegoż kanclerza dalecy są od zachwytu nad osobą młodego księcia. Ten wódz

stem wyborów do Senatu nie tylko nie jest zbliżony do obecnego, ale nie ma z nim nic a nic wspólnego. — o tem chyba Czytelników przekonywać nie potrzeba. Elitaryzm powrócił po roku w całej okazałości.

Rozprawa sejmowa powinna wyjaśnić przyczyny tej tak daleko idącej, a niespodziewanej — ze względu na przytoczonej wyżej okoliczności — metamorfozy.

M. K.

Kiedy odbędą się wybory?

„ABC” donosi, że, jak zapewniają w kołach „sanacyjnych” wybory do Sejmu odbędą się 8, a najdalej 15 września r. b., a przygotowania są już w pełnym toku. Wszystkie urlopy w ministerstwach, komisariacie rządu m. st. Warszawy i w województwach zostały wstrzymane, a urzędnicy, którzy dotąd nie wyjechali na wypoczynek, będą musieli poczekać do jesieni, gdyż od 1 lipca wszyscy mają być na posterunkach.

Przed przybyciem J. Em. kardynała Hlonda do Jugosławii

K. A. P. donosi z Lublany:

Wiadomość, że legatem papieskim na drugi narodowy kongres eucharystyczny w Lublanie mianowany został J. Em. ks. kardynał August Hlond, Prymas Polski, przyjęta została przez katolików jugosłowiańskich z entuzjazmem. Katolicka ludność Jugosławii z niesłabnącym zapalem przygotowuje się do jak najuroczystszej powitania dostojnika Kościoła i okazania mu nie tylko czci, należytą wysłannikowi papieża, ale i serdeczności, jako przedstawicielowi bratniego polskiego narodu.

Jego Eminencja spotka się z przydzieloną mu rzymską świtą w austriackim mieście Grazu. Tam powita go również specjalny delegat, wysłany przez komitet organizacyjny Kongresu, oraz reprezentant jugosłowiańskich władz kolejowych. Droga z Grazu do jugosłowiańskiego pogranicznego miasta Mariboru ks. kardynał odbędzie w użyczonej mu przez rząd austriacki wagonie salonowym.

W Mariborze powitają Legata: miejscowy biskup ks. dr. Józef Tomazić w imieniu episkopatu Jugosławii oraz przedstawiciele władz cywilnych i wojskowych. W Mariborze do dyspozycji Jego Eminencji oddany zostanie specjalny pociąg. Na krótkiej drodze do Lublany odbędzie się kilka oficjalnych powitań. Wzdłuż toru kolejowego zgromadzą się liczne rzesze ludu słoweńskiego, by złożyć hołd namiestnikowi papieskiemu.

Na dworze w Lublanie pociąg wjedzie przy dźwiękach marsza papieskiego. W specjalnym pawilonie powitają Jego Eminencję przedstawiciele najwyższych władz Jugosławii oraz wszyscy arcybiskupi i biskupi tego kraju. Z dworca wyruszy uroczysty pochód do katedry, gdzie nastąpi liturgiczne powitanie, poczem Jego Eminencja dokona otwarcia Kongresu.

W uroczystości św. Piotra i Pawła kardynał legat odprawi na wielkim stadionie mszę św. dla 20.000 uczniów i uczenie szkół powszechnych i średnich. Podczas nabożeństwa młodzież przystąpi do komunji św.

W czasie pobytu w Lublanie ks. kardynał Prymas Hlond zamieszka w pałacu niemieckiego zakonu rycerskiego.

Walka z Kościołem w Niemczech

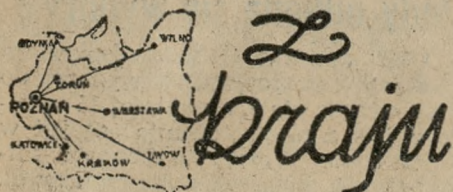
Berlin. (PAT). Liczne przemówienia, wygłoszone w ciągu ostatnich kilku dni przez ministrów Rzeszy, oraz najwybitniejszych członków partii narodowo-socjalistycznej, wskazują, z jaką troską czynniki miarodajne śledzą sytuację w zaostrzającym się konflikcie kościelnym. Konflikt ten dotyczy zarówno Kościoła katolickiego, jak i protestanckiego.

W kościele protestanckim przejawia się on w ostrych atakach zwalczających się wzajemnie grup wyznaniowych. Natomiast jeżeli chodzi o wyznanie katolickie, nabiera cech walki między państwem i Kościołem. Zrozumiałe to jest wobec postulatów „państwa totalnego”, stawianych przez partię narodowo-socjalistyczną, którym zawsze przeciwstawiał się Kościół katolicki.

Napięcie na tle religijnem objawia się najostrzej w Nadrenji, gdzie koła katolickie nie ukrywają swego niezadowolania. Mówcy rządowi atakowali ostatnio ostro koła chrześcijańskie, a organ t. zw. „Deutsche Glaubensbewegung”, wydawany przez hr. Rewentlowa „Reichswart”, z całą bezwzględnością potępił przedstawicieli „konfesjonalizmu chrześcijańskiego”.

Silne LOPP przy masowym udziale kobi, to gwarancja bezpieczeństwa.

K. W.

EMIGRACJA DO STANÓW ZJEDN. A. P.

Najbliższy transport emigrantów do Stanów Zjednoczonych A. P. z Gdyni odpływie w dniu 17 lipca r. b. na pokładzie okrętu „Pułaski”. Wszyscy emigranci, którym mija termin ważności wiz, lub permitów, powinni wyjechać tym właśnie transportem.

SCHRONISKO TOWARZYSTWA KRAJOZNAWCZEGO W WARSZAWIE

Polskie Towarzystwo Krajoznawcze stworzyło w Warszawie schronisko w swym lokalu przy ul. Nowy Świat 19. Schronisko, wzorowo urządzone, posiada obecnie pomieszczenie dla 30 osób, w najbliższym zaś czasie obejmie ono 70 łóżek. Opłata wynosi od osoby za pierwszą noc 1.50 zł, za następne noce po 1 zł. Schronisko przeznaczane jest w pierwszym rzędzie dla wycieczek szkolnych.

„DODATEK” DO WYPOSAŻENIA!

Jak donoszą, Najwyższy Trybunał Administracyjny wydał wyrok, mający zasadnicze znaczenie. Orzekł, że uiszczone przez pracodawcę świadczenia socjalne, do ponoszenia których obowiązani są ustawowo sami pracodawcy, uważać należy za podwyższone wynagrodzenie, względnie za dodatek do wynagrodzenia pracowników. Jako podwyższone wynagrodzenia, kwoty te podlegają wymiarowi podatku od uposażeń służbowych. Za wpłatę tego podatku odpowiedzialny jest wobec skarbu państwa pracodawca, bez względu na to, czy ma możliwość ściągnięcia kwoty podatkowej od pracowników.

100-LETNI WETERAN POWSTANIA 1863 ROKU

W Warszawie obchodził wczoraj setną rocznicę urodzin uczestnik powstania 1863 r. p. Adam Woyciechowski, razem z Ziemi Łomżyńskiej. Po nabożeństwie na intencję jubilatę tenże dzień ten spędził w gronie rodzinnym oraz kilku kolegów powstańców, których pozostała jeszcze garstka, już z roku na rok maleje.

Niezwykły jubilat zachował wyjątkową sprawność fizyczną i świeżość umysłu. Świadczy o tem i to, że za kilka dni dla uczczenia na swój sposób setnej rocznicy urodzin p. Woyciechowski wybiera się samolotem do Gdyni, której jeszcze nie widział, a pragnie ją koniecznie poznać.

ODSLONIĘCIE POMNIKÓW W KATEDRZE WŁOCŁAWSKIEJ

W dniu 10 czerwca br. po odprawieniu pontyfikalnej mszy św. żałobnej, J. E. ks. biskup Radoński, w asyście J. E. ks. biskupa Owczarka, kapituły wrocławskiej i kaliskiej, wszystkich księży dziekanów oraz kleru z miasta i okolicy odsłonił w bazylice katedralnej we Włocławku dwa pomniki zmarłych księży biskupów Zdzitowieckiego i Krynickiego. Duchowieństwo diecezji wrocławskiej spełniło dług wdzięczności.

WYROK W PROCESIE O KRADZIEŻE KOLEJOWE

Sąd okręgowy w Brześciu nad Bugiem po 2-tygodniowych rozprawach wydał wyrok w sprawie wielkich kradzieży kolejowych z udziałem członków obsługi węzła brzeskiego. Z 15 oskarżonych kolejarzy tylko 3 uwolniono od winy i kary. Z pozostałych dwóch zostało zasądzonych po 7 lat więzienia, dwóch po 5, dwóch po 3, pięciu po 2 lata, a jeden na rok więzienia.

FATALNY BŁĄD ZECERSKI

Przykra rzecz zdarzyła się „Echu Tomaszowskiemu”, gdzie w sprawozdaniu z posiedzenia rady miejskiej było zamiast trzech ławnicy, że trzech łapownicy weszli do zarządu. Mimo że błąd ten nazajróż został natychmiast naprawiony, jeden z dotkniętych wystąpił ze skargą do sądu, domagając się ukarania odpowiedzialnego redaktora. Ten mógł być udowodnić, że istotnie zaszła omyłka, spowodowana przez zecerę i został wobec tego uniewinniony. Obrażony radny nie przestał jednak na tem i odwołał się do sądu apelacyjnego, który wszelako wyrok poprzedni zatwierdził.

WŚCIEKŁY WILK ZAATAKOWAŁ LUDZKĄ OSADĘ NA WILEŃSZCZYŹNIE

Do zakładu Pasteura w Wilnie przywieziono z majątku Kudelki pod Wilnem 4 osoby pogryzione przez wściekłego wilka. Wypadek zdarzył się w następujących okolicznościach. Waleśająca się bestja gajowy Franciszek Kłócko począł ostrzeliwać. Wówczas zranione zwierzę rzuciło się na będących w pobliżu ludzi. Poważnych obrażeń cieleśnych doznał służący majątku Marcinkiewicz, gajowy Kłócko i dwie osoby z pośród miejscowej ludności.

Po urzędzonej obławie zwierzę zabito. W zakładzie Pasteura stwierdzono, że wilk był chory na wściekliznę. Kłócko został odwieziony do szpitala.

Zjazd rzemiosła pomorskiego

W niedzielę odbył się w Toruniu zjazd rzemiosła pomorskiego przy udziale przeszło 3.000 delegatów z całego Pomorza. Największą atrakcją dnia był pochód około 2 km długi. Na szczególne wyróżnienie zasługuje platforma fryzjerów w stylu rokokowym, cechu kowalskiego i szkoły kucia koni, która na platformie wiozła żywego konia, a obok połową kuźnię, na której czeladnicy kuli podkowie, gdy wóz przejeżdżał obok trybuny honorowej. Efektowny wóz mieli również murarze; apetyt wszystkich widzów pobudził olbrzymi tort, wagi 6 centnarów, niesiony przez 10 czeladników cukierniczych. Wymienić jeszcze trzeba wóz cechu piekarzy, z którego pomiędzy tłum widzów rzucono smacznie wypieczone bułeczki. Czeladź rzeźnicka wystąpiła — zgodnie z tradycją — konno i z toporami na ramieniu. Pięknie prezentowali się malarze, kominarze i stolarze.

Trudno wymienić wszystkich; widać było, że każdy cech włożył jak największą energię i pracy w to, aby jak najokazalej wystąpić i zaprezentować swą pracę.

Pochód wywołał szczere wyrazy uznania wśród niezliczonych tłumów publiczności, stojących gęsto, głowa przy głowie wzdłuż całego śródmieścia Torunia. Zachwycali się nim również uczestnicy zjazdu muzeologów, którzy właśnie w tym dniu obradowali w Toruniu.

Po rozwiązaniu się pochodu na placu wystawowym na Bydgoskim Przedmieściu wręczono podczas uroczystej akademii blisko 100 rzemieślnikom dyplomy uznania.

Od godz. 16-tej do 19-tej trwały zebrania sekcyjne poszczególnych zawodów, a o godz. 19-tej odbyło się w „Dworze Artusa” ogólne zebranie rzemieślnicze, na którym uchwalono szereg rezolucji i wniosków, zaprojektowanych na zebraniach sekcyjnych.

Na wstępie odczytano zwięzłą i treściwą rezolucję Związku Tow. Rzemieślniczych, dotyczącą kwestji nauczania w szkołach zawodowych, nielegalnej konkurencji rzemiosła, bez uprawnień, domokraców i chałupników oraz kwestji ustawy odtłuszczeniowej i moratorium rolniczego, które silnie podkopaly byt szeregu warsztatów rzemieślniczych wszystkich gałęzi. Zebrani szczególnie tę rezolucję przyjęli gorąco i oklaskali.

Dalej składały rezolucje poszczególnych cech, wysuwając postulaty, dotyczące się tak wyłącznie interesów danego cechu jak i interesów rzemiosła w ogóle.

Cechy krawiecki i szewski w rezolucji swej podnoszą kwestję znowelizowania nowej ustawy o zniesieniu cechów, poza tem również domagają się unormowania godzin nauczania w szkołach zawodowych.

Slusarze i blacharze żądają m. in.: powiększenia liczby uczniów w warsztatach slusarsko-blacharskich w okręgu grudziądzkim, odroczenia rozporządzenia rozwiązującego starą i zasłużoną instytucję cechów, wreszcie wysuwają słuszne postulaty w sprawie składania i rozpatrywania ofert przez instytucje państwowe i samorządowe przy podziale robót ich dotyczących.

Stolarze domagają się obniżenia świadczeń socjalnych oraz sprawiedliwego wymiaru podatku obrotowego. Poza tem w drugiej rezolucji stolarze zwracają uwagę na osobników, wykonujących wbrew ustawie bez fachowego przygotowania prace stolarskie, dalej domagają się istotnych ulg w sprawie zaległości podatkowych.

Kowale żądają, by wojsko w swych warsztatach podręcznych zaprzestalo wykonywania prac ściśle fachowych kowalskich. Praca w ten sposób wykonywana jest niesolidna, z dużymi stratami dla państwa, albowiem wskutek braku pracy kowale płacą mniejsze podatki i wzmaga się bezrobocie.

Krawcy w swej rezolucji żądają, by po egzaminie czeladniczym można było składać egzamin/mistrzowski po dalszych 6 latach praktyki, a nie — jak dotąd — po 3 latach.

Grupa budowlana Pomorza m. in. domaga się, by był przestrzegany przez urzędy państwowe i samorządowe okólnik urzędu wojewódzkiego z października ub. roku, dotyczący paractwa. W szczególności chodzi o to, by przy robotach zatrudniano fachowców i to fachowców z Pomorza, którzy z pewnością potrafią taką samą robotę odstawić, co i fachowcy z innych dzielnic.

Fryzjerzy proszą władze o przeprowadzenie szczegółowej lustracji zakładów fryzjerskich i chałupniczych, by

stwierdzić kwestję kontraktów o umowy zbiorowe, zatrudnionych pracowników fachowych i zbadania kart, uprawniających do wykonywania rzemiosła.

Specjalne uznanie obradujących zyskały sobie rezolucje i wnioski kominarzy, którzy — jak wiadomo — skreśleni zostali z listy zawodów rzemieślniczych; zaliczono ich kilka lat temu do przemysłu. Kominarze wczoraj w rezolucji stwierdzili, że zawód ich fachowo silnie podupadł, albowiem kominarzem zostaje się obecnie u nas nie na mocy egzaminu cechowego (a więc fachowego), ale na mocy uzyskanej praktyki lat, stwierdzonej przez władze starościńskie. Kominarze żądają, by w interesie państwa i bezpieczeństwa publicznego przywrócono dawny stan rzeczy i zaliczono ich znowu do rzemieślników tak, jak to dawniej było i jak to dotąd ma miejsce we wszystkich krajach zachodnio-europejskich.

Malarze i lakiernicy również podnoszą kwestję nielegalnego, pokątnego wykonywania praktyki przez osoby niefachowe i żądają zlikwidowania przez władze tego stanu rzeczy. Poza tem żądają, by władze nadzorcze zakazały urzędowi, im podległym, wykonywania prac malarskich i lakierniczych t. zw. „sposobem gospodarczym”, który w prowadza się często ze stratą tak dla rzemiosła, jak i dla zainteresowanej instytucji (partackie wykonanie); wreszcie podnoszą kwestję podatków zryczałtowanych i dochodowego, wysuwając i tu słuszne postulaty.

Brukarze zwracają uwagę na to, że samorządy, wykonując prace brukarskie we własnym zakresie, powierzają je prawie wyłącznie niefachowym robotnikom, jakkolwiek rzecz tę reguluje okólnik wojewódzki, który każe powierzać roboty brukarskie fachowcom.

Rzeźbiarze w kamieniu podnoszą kwestję podobne co inne cechy, poza

tem domagają się także zlikwidowania chałupnictwa w ogóle.

Samodzielnymi rzemieślnicy z Brodnicy wysuwają postulaty w sprawie podatków i świadczeń, dotyczących zwłaszcza uczniów rzeźnickich. Poza tem stwierdzają, że przy robotach, organizowanych przez Fundusz Pracy, pomija się niesłusznie rzemieślników-fachowców tam, gdzie powinni być zatrudnieni w interesie dobra wykonywanych robót, — na rzecz niefachowych robotników.

Obszerną rezolucję z b. słusznymi postulatami złożyli mechanicy i szoferzy samochodowi, którzy m. in. domagali się zniesienia opłat na samochody, wykonywania robót samochodowych na miejscu, a nie wysyłania częstokroć niepotrzebnie samochodów do naprawy do Warszawy, wreszcie żądają, by w interesie dobra publicznego z Funduszu Pracy naprawiane były przedewszystkiem drogi.

Ostatnią rezolucję złożył Zw. cechów wędliniarsko-rzeźnickich, domagając się przedewszystkiem wrócenia cechom uprawnień gospodarczych i znowelizowania ustawy, likwidującej cechy. Dalej rezolucja żąda całkowitego zakazu lub wydatnego ograniczenia przywozu skór surowych i jelit, których także nie należy dawać do odsprzedaży handlarzom, lecz wędliniarzom. Bekoniarzom, wykraczającym w swych uprawnieniach daleko poza eksport bekonów, należy również zakazać działalności wędliniarsko-rzeźnickich poza eksportem bekonów. Wreszcie Związek domaga się, by urzędowe lustracje dokonywane były przy udziale przedstawiciela cechu, a więc fachowca, celem uniknięcia jednostronnej opinii komisji.

Rezolucje i postulaty rzemiosła po uzgodnieniu zostaną przesłane na ręce wojewody pomorskiego. Zebranie ogólne rzemiosła pomorskiego zakończone na tem. Marszałek zebrania p. Mollin, solwując zjazd rzemiosła na zakończenie życzył jego uczestnikom i całemu pomorskiemu rzemiosłu najowocniejszych wyników pracy zawodowej dla dobra własnego i ku chwale ojczyzny.

Kongres izb handlowych

Paryz (PAT) Wczoraj został otwarty w wielkim amfiteatrze Sorbony VIII. kongres międzynarodowy izb handlowych. Na inauguracyjne posiedzenie przybył prezydent republiki francuskiej Lebrun, min. handlu Bonnet i szereg wybitnych osobistości. Obradom przewodniczył prezes ogólnej konfederacji producentów francuskich Duchemin.

Prezes holenderskiej izby handlu zagranicznego van Lissingen wygłosił referat o wydarzeniach ekonomicznych, jakie zaszły w ciągu ostatnich dwóch lat, oraz omówił ewentualną ewolucję świata w związku z nowymi warunkami ekonomicznymi.

W kongresie bierze udział zgórą 1000 delegatów, reprezentujących 48 państw. Delegacji polskiej przewodniczy B.

Herse; wiceprezesami są pp. A. Falter i E. Trepka. Z Polaków w pracach komisji zwalczania przeszkód w handlu bierze udział prez. Maciszewski; w komisji odbudowy handlu światowego i problemów walutowych — dr. Roger Battaglia; w komisji organizacji dystrybucji — dyr. warszawskiej izby p.-h. Jakubowski, oraz pp. Nencel, dyr. centralnej komisji przywozowej Kuczewski, Czarnecki i nac. Chodorowski; w komisji międzynarodowych porozumień gospodarczych i arbitrażu handlowego — dyr. Kielski; w komisji międzynarodowych środków komunikacyjnych — p. Drozdowski; w komisji transportów morskich — dyr. Korzon z Gdyni; w komisji transportów powietrznych — dr. Marchwiński; oraz w komisji rezolucyj — dyr. Trepka.

W Hiszpanji znów wre!

WYROKI NA REWOLUCJONISTÓW

Barcelona (PAT) Po zakończeniu procesu wytoczonego b. członkom rządu katalońskiego, ukazał się komunikat urzędowy, donoszący o skazaniu wszystkich podsądnych na jednakową karę więzienia, po 29 lat i 122 dni.

Madryt (PAT) Sąd wojenny w Oviedo wydał wczoraj cztery wyroki śmierci na uczestników rozruchów październikowych w Asturji.

DYMISJA W POLICJI

Madryt (PAT) Min. spraw we-

wewnętrznych udzielił dymisji 24 funkcjo-

nariuszom policji w Barcelonie za wykroczenia służbowe.

STRAJKI ROBOTNIKÓW

Madryt (PAT) W Oviedo zastrajkowali robotnicy budowlani. Po mieście krąży patroly wojskowe.

Madryt (PAT) W mieście Tenerifa (na wyspach Kanaryjskich) zastrajkowali robotnicy fabryk tytoniowych i budowlani. Dokonano kilka zamachów bombowych.

Habsburgowie w Tyroku

Londyn (PAT.) Agencja Reutersa donosi z Inspbrucku: Na wiadomość, że władze miejskie Hallu w Tyrolu postanowiły zaprosić arcyksięcia Ottona i b. cesarzową Zytę na pobyt w Hallu, mieszkańcy tego miasta urządzili manifestację na cześć arcyks. Ottona i cesarzowej Zyty.

Na ulicach wiwatowano na cześć zaproszonych gości i śpiewano stary cesarski hymn, hymn austriacki.

Deputacja miasta Hallu udała się z zaproszeniem do Steenockerzeel w Belgji, gdzie obecnie przebywają Otton i Zyta.

Zaproszenie to jest, oczywiście —

stwierdza agencja Reutersa — pogwałceniem prawa Antyhabsburskiego.

Wojewoda Kwaśniewski

Nowy wojewoda dr. Kwaśniewski pochodzi z Ukrainy, gdzie urodził się w roku 1871 w Nemoroszy, w powiecie dźwinogrodzkim. Studjował medycynę we Lwowie, poczem jako lekarz chorób wenerycznych osiadł w Płoskirowie. Gdy wybuchła wojna, wstąpił do legjonów; został kilkakrotnie odznaczony. W roku 1926 przeszedł jako pułkownik-lekarz do służby w administracji ogólnej, otrzymując stanowisko starosty w Stolinie na Polesiu. W roku 1927 został wojewodą w Tarnopolu, a po roku wojewodą w Krakowie.

FELJETON KULTURALNY

Dwa przykłady wielkopolskie

Luki są wielkie — Najtrudniej z historią sztuki — A jednak idziemy naprzód — Ambroży z Ostroga — Dziwne drogi dokumentów — Unikat w Krakowie — Niespodziewane wyniki — Światło padło — Ambroży był Ślązakiem — Sprawa Kamyna — Zdawało się, że zamknięta — Przyszło niespodziewane odkrycie w „Kurjerze Poznańskim” — Dzieło odkryte w Londynie i dla Lwowa zakupione — Teraz już wiemy

Brak organizacji nauki polskiej w czasach niewoli i skoordynowania wysiłków badaczy w trzech dzielnicach, oddzielonych od siebie kordonami, a także niedostateczny zastęp wykwalifikowanych sił naukowych przyczyniły się do tego, że w niejednej dziedzinie nauki widzimy dotąd jeszcze wielkie luki, naprędce zaktowane frazesami i ogólnikowemi przypuszczeniami.

Najgorzej dzieje się pod tym względem w dziedzinie historii sztuki. Badania nad sztuką średniowieczną w Polsce dopiero od kilku lat weszły w stadium metodycznych dociekań, mających na celu wykazanie lokalnej odrębności tej sztuki. Sztuka polska następnych wieków nie doczekała się dotąd należytych badań archiwalno-źródłowych. Ale pocieszającym zjawiskiem w dziejach polskiej nauki naszych dni jest entuzjazm, z którym pokolenie obecne, świadome braków i koniecznych naprawień, garnie się do pracy, mozołnej i niewdzięcznej, absorbującej czas i niszczącej zdrowie, by odrobić to, czego wiek poprzedni już nie zdołał nam przekazać. Idziemy naprzód! W warunkach bynajmniej nie lepszych, niż w dobie przedwojennej, kiedy stosunki wydawnicze były wprost idealne, a społeczeństwo okazywało większe zainteresowanie dla nauki.

Na czym polega owa metodyczność naukowa? Zamiast dać definicję, niech mi wolno będzie zilustrować postęp w nauce dwoma przykładami, zacierpiętymi z dziedziny heraldyki, tj. grafiki heraldycznej. Związka, że przykłady dotyczą, jak zobaczymy, Wielkopolski i Poznania.

W naszej literaturze naukowej, we wszystkich leksykonach i encyklopediach figuruje Marek Ambroży (niejednokrotnie pod spolszczonym nazwiskiem Ambrożewski vel Ambroski) jako autor najstarszego herbarza polskiego, wydanego rzekomo w Paryżu w roku 1572 p. t. „Arma regni Poloniae”. Według tych informacji miał ów Ambroży być rodem z Ostroga w Wielkopolsce. I niewiadomo, jak długo jeszcze mniemanie takieby się utrzymało, gdyby nie praca p. dr. Zygmunta Wdowiszewskiego^{*)}, któremu udało się sprawę tego polskiego herbarzika dostatecznie wyjaśnić i uchronić nas przed dalszemi konsekwencjami kroku, fałszywie postawionego już dawno temu.

Mianowicie wszyscy bibliografowie, od Janockiego począwszy, który w r. 1776 po raz pierwszy wymienił autora tego dziełka, aż do najnowszych publikacji, nie wyłączając Estreichera i Thieme-Beckera, opierali się na wydaniu tego herbarza „z roku 1572”. Wydanie to, bez podania miejsca druku i roku, znane było w Polsce w trzech egzemplarzach: w bibliotece Branickich (dziś Tarnowskich) w Suchoj, Czartoryskich w Krakowie i Krasińskich w Warszawie. W roku 1882 ukazało się ono „en facsimile”, wykonane w 49 egzemplarzach przez zbieracza i numizmatyka Władysława Burzynskiego w Krakowie („Faksimilierte Ausgabe des Wappenbuchs von Ambrosius”).

W rzeczywistości jednak okazało się, że istnieje wydanie wcześniejsze tego dziełka, pochodzące z roku 1562, drukowane w Antwerpii, w oficynie Aegidiusa Coppeniusa Diesthemiusa, — a jedyny egzemplarz tego herbarza in folio, zawierającego herby ziem polskich i szlachty polskiej w drzeworytach, znajduje się w Bibliotece Czartoryskich w Krakowie.

W ten sposób odnalezione zostało dzieło, o którym Jan Zamojski często wspomina w swych notatkach heraldycznych^{*)}.

*) Dr. Zygmunt Wdowiszewski: Marek Ambroży z Nissy i jego „Arma Regni Poloniae” z 1562 r. (odbitka z „Miesięcznika Heraldycznego” R. XIII, nr. 11-12).

dyczno-sfragistycznych, owe „libellum antverpiense”.

Z wielką bystrością umysłu poszedł p. dr. Wdowiszewski dalej, by także wyjaśnić kwestję osoby autora tego pierwszego polskiego herbarza. (Pierwszy niemiecki drukowany herbarz pochodzi z roku 1545). Ograniczam się naturalnie do zreferowania rezultatów tych badań. Wynikło z nich, że Marek Ambroży, Niemiec, urodzony w Nissie na Śląsku, studiował około roku 1557 na uniwersytecie krakowskim. Związany węzłami przyjaźni z Polakami (z Jakóbem Zalewskim) i równocześnie będący w najlepszym kontakcie z wydawcami i drukarzami w Antwerpii, wydał nietylko wspomniany herbarz, lecz przygotował także większy jeszcze herbarz polski, jak to wynika z przedmowy do dwóch edycji herbarza z roku 1562 i 1572, oraz wykonał rękopiśmienną mapę Inflant dla wydawnictwa Abrahama Orteliusa „Theatrum orbis terrarum”. Mapa ta jednak nie ukazała się w druku.

A teraz przykład drugi. Od kilkudziesięciu już lat posiadaliśmy, jak się zdawało, zupełnie pewne wiadomości o słynnym złotniku poznańskim Erazmie Kamynie i jego książeczkach z „wzorami” z roku 1552 i 1592. Ustalono m. i., że wydawnictwo z roku 1592, które posiada kartę tytułową z napisem: „Teras nowo widane y drukowane w Poznaniu przez Erazma Kamyn. Roku P. 1592”, bynajmniej nie jest drugim wydaniem podobnych „wzorów” z roku 1552, sygnowanych E. K. Warschauer, którego zasługą jest wydobywanie z aktów miejskich najwięcej wiadomości o tym złotniku poznańskim, doszedł do wniosku, że ta serja wzorów, która w roku 1592 wydana została po raz drugi, ukazała się po raz pierwszy w roku 1576. Konkluzję swoją oparł Warschauer na zapisce, odnalezionej w rachunkach m. Poznania pod datą 11 marca roku 1576, w której zanotowano, że złotnikowi Erazmowi Kaminowi wypłacono 22 złote 20 groszy za to, że ofiarował miastu

JEDYNA WYCIECZKA „NORMANDIE”

najwspanialszym statkiem świata

do Francji i Anglii — zł 695,— 17 lipca — 7 sierpnia

Zapisy, informacje „Orbis“ i „Worms“

ng 11 824

książeczkę z „wzorami” („librum stemmatum et insigniorum per ipsum impressorium”). Wydawało się, że wszystko jest w największym porządku, zwłaszcza, że owa książeczka „wzorów” (z r. 1592) podaje także w tarczach kartuszowych kilka herbów szlacheckich. I na tem sprawa Kamyna ucichła.

Aż w roku 1926 p. dr. Marja Wojciechowska na łamach Działu Kultury i Sztuki „Kurjera Pozn.” (z dn. 23 lipca) opublikowała nieznaną Warschauerowi inwentarz rzeczy, pozostałych po złotniku Kamynie, zmarłym w roku 1584 względnie 1585. Inwentarz ten wymienia m. in. „blach, na których są herby szlacheckie 103, item 10 blach rytych herbów powiatowych, 8 blach herbów miejskich, 3 blachy przednie do ksiąg (= karty tytułowe), 26 blach rytych starych norymberskich” etc.

Stało się teraz jasnym, że: 1) wydanie „wzorów” z r. 1592 jest wydawnictwem pośmiertnym, uskutecznionem może przez brata naszego złotnika, Jakóba, żyjącego w Poznaniu lub innego krewnego (w roku 1595 występuje w aktach poznańskich jakiś Bartłomiej Kamyn, obywatel wrocławski); 2) że Kamyn wykonał także serję wzorów z roku 1552, co było dotąd zakwestjonowane; 3) że Kamyn jest poza tem autorem jakiegoś herbarza polskiego.

Otóż znany teraz to nowe dzieło Kamyna. Ale dopiero od niedawna. Ma ono tytuł: „Liber insigniorum, regionum atque clenodiorum regni Poloniae summa cum diligentia elaboratus 1575” **).

**) M. Friedberg, Klejnoty Długoszowe (odbitka z „Rocznika Heraldycznego” t. X, p. 11-15).

Jeden egzemplarz tego herbarza został odkryty w Londynie i w r. 1926 zakupiony dla Biblioteki Uniwersytetu Lwowskiego. Nie jest wykluczone, że właśnie ten egzemplarz, który od połowy XIX wieku znajdował się w bibliotece rodziny angielskiej Rosenheim w Londynie, a przedtem był w niemieckim posiadaniu i sprzedany został na aukcji w r. 1816, jest owym egzemplarzem, który Kamyn w r. 1576 podarował poznańskiemu magistratowi. Posiadamy w Polsce drugi egzemplarz, w Bibliotece Ordynacji Zamojskich, lecz w stanie niekompletnym i bez karty tytułowej, co stało się dotąd przeszkodą dla ustalenia autorstwa.

Herbarz Kamyna jest rękopisem. Herby (31 herbów ziemskich, 7 herbów kapitulnych, herb uniwersytetu krakowskiego i 137 herbów rycerskich) nie są odbijane bezpośrednio na kartach rękopisu, lecz na luźnych karteczkach naklejonych na stronach rękopisu. Książeczka ta posiada pięknie szytowaną kartę tytułową. Późnorenansowe, przebogate jej obramowanie,

— W razie przeziębienia, grypy, zapaleniu gardła, migdałów, przy bólach nerwowych i lamaniu w kościach, należy dbać o codzienne regularne wypłócenie i w tym celu używać pół szklanki naturalnej wody gorzkiej Franciszka-Józefa. Zal. przez lekarzy. Tg 1168

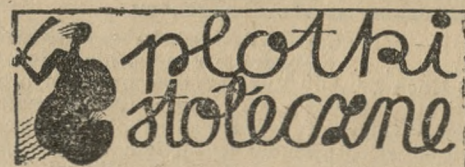
kształtem zbliżone do ołtarza renesansowego lub pomnika jakiegoś architektonicznego, składa się z postumentu, na którym widzimy w środku monogram artysty w kontusz, z części środkowej oraz górnego półokrągłego muszlowatego zakończenia, które zawiera kontusz z herbem m. Poznania, strzeżonym po bokach przez dwóch na delfinach (nie smokach, jak Friedberg podaje) siedzących aniołków, trzymających rogi obfitości, pełne kwiatów i owoców. Po prawej i lewej stronie pola środkowego, które zawiera tytuł książki, stoją na wysuniętym przed boczniemi kolumnami postumencie z lewej strony: murzynka w hełmie, nagołenicach i naramienicach, uzbrojona w dzidę i tarczę, z prawej zaś wojow-

nik w pancerzu, w hełmie z koroną, uzbrojony w dzidę i tarczę, z szeroką szablą przy boku.

Przy tej sposobności warto też nadmienić, że zakwestjonowano kiedyś autorstwo Kamyna odnośnie do „wzorów” z roku 1552, które przypisywano Erazmowi Koslerowi, złotnikowi norymberskiemu, osiadłemu później w Wilnie. Działalność artystyczna owego Koslera, kuzyna Kamyna, miała w tym wypadku służyć jako dowód łączności „wzorów” z podobnemi „wzorami” norymberskich „kleinmajstrów”. Sądźmy jednak, że zarówno karty tytułowe „wzorów”, jak przedewszystkiem karta tytułowa herbarza są najwymowniejszym świadectwem oryginalności artystycznej i zarazem dowodem, że Kamyn był artystą samodzielny i nawskroś postępowym.

Dr. ALFRED BROSIG

Poznań.

24 czerwca

Niema w Kongresówce takich zyczajów, jakie panują w Wielkopolsce lub niektórych państwach zachodnich, gdzie pisma się prenumeruje. Tutaj rozsprzedaż pism odbywa się drogą kolportażu. W kiosku lub u chłopca kupuje się pismo. System ten nie jest zdrowy, ale uznany. Dawnemi laty kolportaż spoczywał w ręku sześciu czy siedmiu pośredników, którzy faktycznie regulowali nakłady wydaw-

Tg 1166

nictw. Znane są z ostatnich lat wypadki, kiedy pośrednik domagał się od wydawnictwa wielkiego nakładu, a potem, po miesiącu np. oddawał mu go z powrotem, sprzedawszy kilkadziesiąt egzemplarzy. W ten sposób niszczone wydawnictwa.

Żeby temu przeciwdziałać, wydawcy pism stołecznych stworzyli spółkę pod nazwą „Czytacie”, która zajęła się kolportowaniem pism warszawskich. Objęła ona zarówno wszystkich chłopaków, podsuwających pisma pod nos każdemu „jaśnie dziedzicowi” lub zapewniających, że „ma coś specjalnego, skonfiskowane XYZ”, byleby tylko przechodniowi wetknąć towar, jak i kioski, pozostające pod kontrolą magistratu. Stan taki istniał przeszło lat 5 i wydał dobre wyniki.

W ostatnich dniach wydział przemysłowy magistratu, któremu kioski podlegają, wydzierżawił je wszystkie „Ruchowi”, który w ten sposób uzależnił od siebie 700 sprzedawców, t. j. wszystkich w mieście. „Ruch” ma monopol dostarczania im pism do sprzedaży, t. zn., że sprzedawcy są całkowicie uzależnieni od niego.

A rządy w „Ruchu” sprawują obecnie kierownicy wydawnictw oficjalnych w rodzaju „Gazety Polskiej”.

Niezależne „Czytacie” straciło faktycznie możliwość działania.

Wypadek z zamknięciem drukarni „Czasu” przez wydział budowlany magistratu warszawskiego jest bardzo pouczający. Tak się dziwnie złożyło, że „Czas” atakował gospodarkę miejską p. Starzyńskiego. Widocznie kampanję prowadził ktoś bardzo obezpany z gospodarką miejską, gdyż zarzuty, stawiane magistratowi, opierały się na bogatym materiale statystycznym i dużym znawstwie budżetu miejskiego. I właśnie wydział budowlany zobaczył niedomagania teraz. W tem miejscu istniała drukarnia od szeregu lat, była tam drukarnia „Kurjera Polskiego”, potem „Dnia Polskiego” i jakoś wszystko znoszono. Pech chciał, że dopiero teraz...

„Czas”, przeniósłszy się do innej drukarni, kampanji przeciw magistratowi nie zaniechał. Nawet świeżo ogłosił pikantny artykuł, dowodzący, że wydatki miejskie za p. Starzyńskiego wzrosły znacznie do wysokości wydatków w okresie pomysłnej konjunktury, co więcej dowodził, iż p. prezydent miasta stołecznego Starzyński ma większy fundusz dyspozycyjno-reprezentacyjny, aniżeli Prezydent Rzplitej!

Żeby też takie historie wypisywać! I to w piśmie „sanacyjnym” o „sanacyjnym” komisarycznym prezydencie... Co za czasy!...

Wspominaliśmy o noworodku, któremu nadano imię: Stronictwo Chłopskie. Wyraziliśmy przekonanie, że doprowadzi to do oczyszczenia atmosfery wewnętrznej w Stronictwie Ludowem. Nie przypuszczaliśmy jednak, żeby atmosfera w nowem Stronictwie Ludowem była tak duszna, żeby dławiała nawet tych, co wyładowali tam po różnych secesjach i intrygach. I nie trzeba było nawet czekać tygodnia, a już trzech członków władz kierowniczych, którzy przygotowywali secesję, już z nich wystąpiło i zerwało wzajemne węzły, łączące ich z nową partją. Co to za fatalna atmosfera musi panować w takich ośrodkach secesjonistów, którzy nie wiedzą właściwie, komu mają służyć: swemu sumieniu, czy tym czynnikom, które ich pchały do secesji!

To nie jest taki fakt oderwany. Rzucą on światło na wszystkie secesje, które się odbywają pod patronatem wielcemożnych. Po jakimś czasie przekonywają się, komu właściwie należy na secesji i dokąd ich się prowadzi. Chyba, że się tego nie chce widzieć.

WARSZAWIANIN

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Czerwiec

26

ŚRODA

Kalendarz rzym.-kat.

Środa: Jana i Pawła
mm.Czwartek: Władysława
kr.

Kalendarz słowiański

Środa: Rozmysława

Czwartek: Władysława

Słońca: wschód 3,31

zachód 20,19

Długość dnia 16 g. 48 min.

Księżyc: wschód 0,03 zachód 16,09

Faza: 4 dzień przed nowem.

Stan pogody według spostrzeżeń Instytutu Meteorologicznego przy Uniw. Pozn.: Wtorek, godz. 7 rano: Temperatura powietrza wysoka plus 23 st. C., ciśnienie atmosferyczne umiarkowane 756 mm, pogodnie, wiatr poł.-wschodni. — W ub. dobie temperatura najwyższa plus 31 st. C., najniższa plus 19 st. C.

Przepowiednia pogody na środę: W dalszym ciągu pogodnie i bardzo ciepło, nieznaczne skłonności do lokalnych burz.

Stan wody w Warcie według notowań Inspekcji Dróg Wodnych w Poznaniu: Dziś — 0,22 m.

Komunikat Orbisu.

DO GDYNI na Święto Morza. Wyjazd 28 czerwca. Cena w obie strony **zł 11,70.** Zapisy **ORBIS, Poznań, Plac Wolności 9, tel. 52-18.**

ng 11 823

— **Wolne pośady w Izbie Skarbowej w Poznaniu.** W związku z zarządzeniem p. ministra skarbu z dnia 23 listopada 1934 r. o zasadach przyjmowania praktykantów na stanowiska administracyjne, oraz techniczne I kategorii w państwowej służbie skarbowej, dowiadujemy się, że Izba Skarbowa w najbliższym czasie zamierza przyjąć około 20 bezpłatnych praktykantów I kategorii do służby akcyzowej.

Kandydaci, ubiegający się o te stanowiska, a mający ukończone wyższe studia techniczne, prawnicze, ekonomiczne lub handlowe, winni składać podania do Wydziału I Izby Skarbowej przy dołączeniu 2 fotografii z bież. roku, własnoręcznie napisanego życiorysu i niewierzytelnych odpisów: 1) metryki urodzenia, 2) świadectw szkolnych, 3) świadectw pracy, 4) poświadczenia obywatelstwa, 5) dokumentu ślubu, 6) książeczki wojskowej.

W pierwszym okresie służby, trwającym 6 miesięcy, praktykanci nie otrzymują stałego wynagrodzenia służbowego, po tym okresie otrzymują wynagrodzenia według X grupy uposażeniowej.

— **Wyjazd dzieci do rodzin polskich w Niemczech.** W dniu dzisiejszym (wtorek) o godz. 22 min. 15 wyjedzie z dworca głównego większa grupa, około 150 dzieci, jadących do rodzin polskich w Niemczech. Zbiórka wyjeżdżających dzieci odbędzie się na dwie godziny wcześniej, t. j. o godzinie 20 na terenie Targów Poznańskich w hali ciężkiego przemysłu, nawprost dworca zachodniego. Pobyt dzieci u rodzin w Niemczech trwać będzie około miesiąca. Organizacja wyjazdu zajmuje się Polski Związek Zachodni oraz Towarzystwo Pomocy Dzieciom i Młodzieży Polskiej w Niemczech. Odjazd następnego transportu, skierowanego wyłącznie do Westfalii, odbędzie się w czwartek, 27 b. m. o tej samej godzinie.

— **Zatrucie wedlinami.** Po spożyciu wedlin zachorowała wczoraj obłożnie wśród objawów zatrucia żona portjera hotelu „Britania” p. Antonina Musiołowska. Przywołano pogotowie (66-66), którego lekarz udzielił chorej pierwszej pomocy. (kl.)

— **Niewyjaśnione zaginięcie.** W dn. 22 bm. oddali się z domu rodziców przy ul. Kraszewskiego 10, 12-letni Stanisław Antoniewicz. Chłopiec był wzrostu około 1,10 m, blondynem o niebieskich oczach i nosił okulary. Ubrany był w granatową odzież i beret. Wyszedł bosy. (kl.)

— **Uraz cieleśny.** Sąd apelacyjny w Poznaniu rozpatrywał sprawę Franciszka Ratajczaka, rolnika z Jarogniewa, pow. kościańskiego, oskarżonego o uderzenie dragiem Jana Pawlickiego w głowę, przez co ten doznał złamania podstawy czaszki, co spowodowało u niego trwałe kalectwo. Sąd okręgowy w Lesznie skazał go za to na 9 miesięcy więzienia, sąd apelacyjny wyrok ten zatwierdził. Sąd Najwyższy wyrok uchylił i wreszcie sąd apelacyjny po ponownym rozpatrzeniu, wyrok ten z powrotem zatwierdził. (k.)

— **Awanturnik.** Ostatnio do stajni Tow. Opieki nad Zwierzętami (ul. Kościelna 32) dostawiono konia Pelagji Renne (Przeźmirów, pow. Poznań), który miał zerwane kopyta i mimo to używano go do pracy. Na dwie godziny przed badaniem lekarskim konia zwinął się na podwórzu

Proces o zniesławienie marszałka Piłsudskiego

Przed sądem okręgowym w Poznaniu stanął student uniwersytetu poznańskiego, Czesław Czyż, pod zarzutem zniesławienia ś. p. marszałka Piłsudskiego.

W nocy z 12 na 13 maja 1935 r. o godzinie 12,30 oskarżony przybył do lokalu restauracyjnego p. Szymańskiego przy Starym Rynku 31, gdzie wypił pewną ilość wódki. Po pewnym czasie do lokalu przybył niejaki Dyczak, który zakomunikował zebrany, że marszałek Piłsudski nie żyje. Czyż poderwał się ze stolika, przy którym pił z synem właściciela lokalu i kelnerem, podbiegł do informatora i rzucił obelżywe pytanie, poczem oświadczył: „no, to ja teraz zrobię karierę”.

Gdy po chwili przez radio poczęli nadawać orędzie Prezydenta Rzeczypospolitej, wydane w związku ze śmiercią, Czyż wstał i począł bić brawo. Po opuszczeniu lokalu został wylegitymowany przez policję i osadzony w areszcie śledczym.

Na rozprawie do winy się nie przyznał, twierdząc, że był kompletnie pijany. Na rozprawę dzisiejszą powołano cały szereg świadków. Kilku z nich na rozprawę nie stanęło. Z zeznań świadków i oskarżonego wynika, że Czyż jest z przekonania prorządowcem i należał dotąd do Związku Strzelec-

kiego, na terenie zaś akademickim do prorządowej korporacji „Sigismundia”.

Prokurator w swem oskarżeniu podkreślił, że jest to bodaj pierwszy w Polsce proces o zniesławienie ś. p. zmarłego. Po omówieniu stanu faktycznego prokurator przystąpił do kwalifikacji prawnej czynu Czyża. Czyn ten prokurator podciągnął pod art. 152 k. k., mówiącego: „kto publicznie lży lub wyszydza naród albo państwo polskie, podlega karze więzienia do lat 3 lub aresztu do lat 3”.

Oskarżony w ostatnim swoim słowie wyjaśnia, że jest prorządowcem, że pisał wiersze o marszałku, że był wierny jego ideałom i prosi o łagodny wymiar kary. Sąd po naradzie skazał Czyż na 6 tygodni aresztu z zaliczeniem aresztu śledczego. W dniu więc dzisiejszym Czyż opuścił więzienie. W motywach wyroku sąd przyjął argumentację prokuratora, że, o ile za życia obelżywe słowa pod adresem marszałka były kwalifikowane z art. 255, to obecnie po jego śmierci muszą być oceniane z art. 152 o obronie narodu i państwa.

Sądził sędzia Ostrowski. Oskarżał prokurator do spraw politycznych Baszkowski. Bronił adw. Łużyński. (k)

Pociągi popularne

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych zawiadamia, że uruchamia oprócz zapowiedzianych poc. popularnych do Krakowa:

1) Pociąg popularny z Poznania do Krakowa na zamówienie Tow. Gimn. „Sokół”, w dniach od 28 bm. do 2. lipca. Odjazd pociągu z Poznania nastąpi 28 bm. o godz. 20,25, przyjazd do Krakowa dnia 29 bm. o godz. 5,40, powrotny odjazd z Krakowa dnia 1 lipca o godz. 21,10 i przyjazd do Poznania dnia 2 lipca o godz. 6,24.

Zapisy i sprzedaż kart uczestnictwa uskutecznia Tow. Gimn. „Sokół” Wały Zygmunta Augusta 10.

2) Z Poznania do Częstochowy na zamówienie Tow. „Pielgrzym” i Biura Podróży „Wagons-Lits-Cook” w Poznaniu. Odjazd pociągu z Poznania 28 bm. o godz. 21,40, przyjazd do Częstochowy 29 bm. o godz. 4,17, powrotny odjazd z Częstochowy 30 bm. o godz. 15,22 i przyjazd do Poznania o godz. 22,05.

Zapisy i sprzedaż kart uczestnictwa uskutecznia Tow. „Pielgrzym” i Biuro Podróży „Wagons-Lits-Cook” w Poznaniu.

Do obydwóch pociągów popularnych obowiązuje ulga dojazdowa w granicach od 20 — 150 km. Wymienione pociągi zatrzymują się na stacjach: Środa, Jarocin, Pleszew, Ostrów Wkp., Ostrzeszów i Kępno.

Kronika jarocińska

— **Z RADY POWIATOWEJ.** W ostatnią sobotę odbyło się nabożeństwo na intencję obrad rady powiatowej pow. jarocińskiego. Po nabożeństwie odbyło się inauguracyjne posiedzenie, które zajął starosta Rożankowski. Następnie wybrano wydział powiatowy w osobach pp. Banaszak z Panienki, Karoski z Jarocina, Pływaczek z Marszewa, Roguszczyk z Mięszkowa, Taczanowski z Taczanowa, Szymański z Jarocina. Na zakończenie uchwalono 6 tys. zł subwencji na lecznicę dla urzędników powiatowych. (jp)

— **SPROSTOWANIE.** W numerze 135 „Kurjera Poznańskiego”, w kronice jarocińskiej zasłała pomyłka; mianowicie, że p. Przybylski z Nowego Miasta został skazany na 50 zł grzywny i 6 mies. aresztu, tymczasem Wiśniewska z Nowego Miasta została ukarana grzywną 50 zł i 5 miesięcy aresztu, zaś skarżącym był p. Franciszek Przybylski z Nowego Miasta.

— **SPROSTOWANIE.** W numerze 135 „Kurjera Poznańskiego” podano, jakoby Kufliński został skazany na jeden miesiąc aresztu z zaw. na 3 lata, podczas gdy wyrok opiewał: skazuje się p. Miesiaca na jeden miesiąc aresztu z zawieszeniem na 2 lata.

Kronika kepińska

— **ZAPRZYSIĘŻENIE NOWEGO WYDZIAŁU POW.** Onegdaj odbyło się zaprząszenie i wprowadzenie w urząd nowego wydziału powiatowego w Kępnie, poczem odbyło się normalne posiedzenie. (kc.)

— **POŻARY.** W Stupi, p. Bralinowo, spalił się rolnikowi Halamundzie około 200 m kw. lasu sosnowego. W Rzetni gospodarzowi Kołodziejowi pożar strawił dom mieszkalny z obora. W Laskach gospodarzowi Złobieskiemu pożar strawił przybudówkę przy domu mieszkalnym. — W Wygodzie gospodarzowi Szczepanowi Kaźmierczakowi spalił się dom mieszkalny. (k.)

— **ZŁOTE GODY.** Pp. Janostwo Łęcy z Kępna obchodzili w tych dniach 50-lecie pożycia małżeńskiego. (kc.)

— **NIESZCZĘŚLIWY WYPADEK.** Podczas krajania siewki u gospodarza Stadnika w Proszowie wszedł na manę 10-letni Dudek Antoni i dostał się między zęby kół zapędowych, które zgzioty mu pięte. Nieszczęśliwemu musiano amputować nogę. (kc.)

— **KRADZIEŻ ROWERU.** Z koryfarsza starostwa powiatowego w Kępnie skradziono kanceliarce Kaczyńskiemu z Olszowy rower męski. (kc.)

Kronika kościańska

— **EGZAMIN DOJRZAŁOŚCI.** W państwowym seminarium w Lesznie egzamin dojrzałości złożyli pp.: Henryk Maciejak, Franciszek Majchrzak, Adam Perkowski i Mieczysław Stefanowicz z Kościana. (mk.)

— **ODPUST.** W parafii śmigiełskiej w kościele św. Wita odbył się odpust. Uroczystą mszę św. odprawił ks. Krych, a kazanie wygłosił ks. prob. Nowak. (mk.)

— **Z RUCHU MŁODYCH.** Stronnictwo Narodowe Wydział Młodych odbyło pod kierownictwem p. Walczaka w Cempiniu zebranie, na którym wygłoszono referat nt. „Stosunki gospodarcze w Polsce a Zydzi”. Po omówieniu kilku spraw organizacyjnych zakończono zebranie odśpiewaniem hymnu Młodych. (mk.)

stajennem maż właścicielki zwierzęcia i usiłował rozbić stajnię. Gdy żona stróża stajennego Krystkowiakowa starała mu się w tem przeszkodzić, schwycił kawał draga i znęcał się nad kobietą, grożąc jej zabiciem. Krystkowiakowa, skorzystawszy z chwilowej nieuwagi Rannera, pobięła na policję, ale awanturnik zbiegł już i nie pokazał się tego dnia. Będzie on niewątpliwie odpowiadał za swoje awantury, czynione w stanie nietrzeźwym. (sk.)

— **Automobilklub Wielkopolski** organizuje w święto św. Piotra i Pawła i w następną niedzielę dwudniową wycieczkę na Pomorze. Wyjazd nastąpi 28 bm. o godz. 18 — zbiórka o godz. 17,45 przed lokalam Fr. Ratajczaka 15. Zgłoszenia uczestników z samochodami (goście mile widziani) przyjmuje sekretarjat A. W. do dnia 27 bm., tel. 36-69.

W programie zwiedzenie Wiechorka, Kamięca, Zamartego, Chojnic (ratusz, kościół farny, brama człuchowska, jezioro charzykowskie), Wiele (kalwarja), Szwajcarii Kaszubskiej, Kartuz, Żukowa (klasztor Norbertanek), Starogardu, Pelplina (katedra), Gniewu (dom Sobieskiego, Rynek), Nowego, Świecia (kościół farny, ruiny zamku), Gródka (elektrowni), Leosi (kamień djabełski), Sartawic (pałac i kaplica flisaków) i Chelmana (fara, ratusz, brama grudziądzka).

Uczestnicy wycieczki za zwrotem kosztów otrzymają plakiętkę pamiątkową.

— **Spal na zagranicznym mahoniu.** Przed sądem okręgowym w Poznaniu stanął Józef Musiał ze Śródki, oskarżony o kradzież drzewa mahoniowego z firmy Władysława Zakrzewskiego. Musiał, karany już przez sądy 15 razy, za kradzież mahoniu skazany został na 10 miesięcy więzienia i umieszczenie w zakładzie dla niepoprawnych w Koronowie. Od wyroku tego odwołał się do sądu okręgowego. Na rozprawie wyjaśniono tajemnicę owego drzewa mahoniowego. Policja, przeprowadzając rewizję u Musiała, znalazła w łóżku pod siennikiem deski mahoniowe, które go wspierały, by nie wypadł. Deski te były częścią z wielkiego bloku zagranicznego mahoni, który został skradziony z firmy Zakrzewski. Oskarżony Musiał tłumaczył się, że drzewo to nabył w mniemaniu, że jest olszowe. Sąd nie dał mu wiary i wyrok sądu grodzkiego zatwierdził, znosząc jedynie umieszczenie Musiała w domu dla niepoprawnych w Koronowie. Musiał odpowiadał z więzienia. (k.)

Z POZNAŃSKIEGO

Kronika bydgoska

— **KOMUNIKAT.** Szkoła szybowcowa L. O. P. P. w Fordonie uruchamia z dniem 3 lipca br. 4-ty kurs szybowcowy dla osób niestowarzyszonych. Kurs trwać będzie do 30 lipca br. Opłata za szkolenie wynosi 50 zł. Informacyj udziela sekretarjat szkoły, Bydgoszcz, ul. Piotra Skargi 7. — Prospekty wysłał się na żądanie.

— **NIEUDAŁY NAPAD RABUNKOWY.** W nocy przed Bożem Ciałem dokonano napadu na mieszkanie p. Władysława Kapuścińskiego, właścicielki drogerji przy ul. Ks. Skorupki na Szwederowie. Złodziej wszedł do mieszkania przez okno i, spostrzegłszy tuż w pobliżu śpiącą właścicielkę mieszkania, zadał jej kilka ciosów tępem narzędziem. Krzyk kobiety i energiczna jej postawa zmusiły opryszka do ucieczki. Nie zdążył on nie skraść, udało mu się jednak zbiec niepoznanym.

P. Kapuścińskiej udzielono pomocy na miejscu.

— **TRUP W LESIE.** W dniu Bożego Ciała w lesie podmiejskim w pobliżu ulicy Stepowej znaleziono trupa mężczyzny w wieku lat 50—55. Tożsamości nie udało się stwierdzić. Sądząc z ubrania, musiał to być człowiek średnio zamożny. Przypuszczalnie popełnił on samobójstwo przez wypicie esencji octowej.

Kronika gnieźnieńska

— **KURS OGRODNICTWA.** W ub. tygodniu został przeprowadzony w Powidzu kurs ogrodnictwa przez instruktora T. M. O. z Gniezna. (pz.)

— **ZAWODY KAJAKOWE.** W święto Piotra i Pawła powidzki oddział L. M. i K. urządził wycigi kajakowe z okazji „święta morza”. (pz.)

— **ZJAZD POWSTAŃCÓW.** Dnia 30 b. m. o godz. 11 w lokalu „Polski Dwór” przy ul. Mieczysława 1 odbędzie się zjazd b. powstańców ze Straży Ludowej, członków Rad Ludowych i organizacji tajnych z Powstania Wielkopolskiego 1918-19 r.

Na zjazd wyjeżdża wiceprezes ks. Pyszowski z referatem i sekretarz p. Siwa. Po wygłoszeniu referatu nastąpi dyskusja, wybór komitetu powiatowego i komitetów lokalnych a następnie zamknięcie zjazdu wspólnym śpiewem „Boże coś Polskę”. — Wszelkich wyjaśnień przed zjazdem udziela organizator zjazdu, p. Brzeziński w Gnieźnie, zam. przy ul. Garbarskiej 7. Na zjazd proszeni są powstańcy z miasta Gniezna i wszystkich przynależnych miast i wsi do powiatu.

Kronika inowrocławska

— **SKUTKI SŁABEGO ŻYCIA PRZEMYSŁOWEGO.** Wskutek krótkotrwałej kampanji w okolicznych cukrowniach oraz zlikwidowania jednej z miejscowych hut szklanych, liczba bezrobotnych w Inowrocławiu wzrasta. Na tem tle doszło w ostatnich dniach do demonstracji bezrobotnych, którzy mimo licznych starań nie mogą otrzymać pracy. Onegdaj zebrały się tłumy bezrobotnych przed magistratem, domagając się kategorycznie pracy.

Po kategorycznym oświadczeniu, że żadnia swoje mają dać na piśmie, bezrobotni rozeszli się spokojnie. We wtorek znowu zebrał się bezrobotni przed magistratem, ale rozpedziła ich policja. Wobec tego demonstranci udali się przed urząd pośrednictwa pracy. Tutaj po naradzie wystosowano pismo do prezydenta miasta. Pismo jest zaopatrzone w 500 podpisów. (c.)

— **WALNE ZGROMADZENIE BANKU LUDOWEGO.** Walne zebranie udziałowców Banku Ludowego w Inowrocławiu odbędzie się dnia 28 bm. o godz. 15. (c.)

— **NOWA FAŁA POŻARÓW.** We wsi Modlirzyce, pow. inowrocławskiego, powstał pożar u rolnika Jana Andruszewskiego. Spaliła się stodoła, szopa i narzędzia rolnicze. Ogień przeniosł się na sąsiednie zabudowania rolnika Marciniaka, przyczem pożar strawił stodołę. Rolnikowi Maziarzykowi spaliła się część domu mieszkalnego. (c.)

— **OSOBISTE.** P. Józef Błażejowski, członek akademickiego koła kujawskiego, uzyskał na U. P. tytuł magistra filozofji z zakresu historii. (c.)

— **POMNIK SERCA JEZUSOWEGO.** Rada miejska aprobowała na ostatniem zebraniu sprawę postawienia pomnika Serca Jezusowego na placu u zbiegu ul. Kilińskiego i Sobieskiego w Gniewkowie. (c.)

— **ZEBRANIE „SOKOŁA“.** Ostatnio odbyło się w Krzywiniu pod przewodnictwem prezesa p. Nędzwicza zebranie „Sokoła“, na którym wręczono nagrody zwycięzcom w zawodach sportowych w dniu 3 maja.

Następnie p. Pawłowski wygłosił odczyt p. t. „Sokół — a dzisiejsze prądy wychowawcze“. Po sprawozdaniu ze zbiórki ulicznej i omówieniu zlotu sokolego zebranie zakończono. (kp.)

— **ZEBRANIE K. S. M.** W Krzywiniu odbyło się ostatnio zebranie K. S. M. — Wygłoszono na niem referat p. t. „Na szlacheckich wodnych“. (kp.)

Kronika mogileńska

— **ZJAZD POWSTAŃCÓW.** Dnia 30 bm. o godz. 11 w Domu im. ks. Piotra Wawrzyniaka w Mogilnie odbędzie się Zjazd Powstańców z byłej Straży Ludowej, Rady Ludowej i tajnych organizacyj z Powstania Wielkopolskiego 1918-19 r.

O godz. 8.30 zbiorą się powstańcy przed Domem im. ks. Piotra Wawrzyniaka, skąd wspólnie udadzą się na mszę św., która odbędzie się na intencję zjazdu. O godz. 11 rozpoczną się obrady, w których prezes Centralnego Komitetu Organizacyjnego, p. Marcin Trafankowski wspomni o poległych powstańcach z ruchu Straży Ludowych, poczem wygłosi referat. Następnie po 5-minutowej przerwie nastąpi dyskusja, wybór komitetu powiatowego i komitetów lokalnych i zamknięcie zjazdu odśpiewaniem „Boże coś Polskę“.

Wszelkich wyjaśnień przed zjazdem udzielają pp. radca Trzciniński, b. prezes Rady Ludowej i A. Zbychorski, sekr. b. Rady Ludowej w Mogilnie.

Kronika nowotomska

— **ZBIOROWY OPÓR POLICJI.** Podczas pełnienia służby w kinie „Orfeum“ w Buku posterunkowy policji Edward Tomczak chciał usunąć pewnego osobnika, który niszczył ściany budynku. Osobnik ten, którym był Stanisław Staśkowiak, stawiał policjantowi opór, a podczas jego ujęcia 4 innych usiłowało go odbić, nawołując o pomoc innych. W wyniku zajścia ujęto pięciu opornych i odstawiono ich do dyspozycji władz sądowych. (kl.)

— **BOŻE CIAŁO.** W Nowym Tomysiu obchodzono procesję Bożego Ciała bardzo uroczysto. O godz. 9 wyruszyła ulicami, przybranymi w zieleń, procesja, celebrowana przez ks. Cwiejkowskiego, któremu towarzyszyli starosta pow. Skoczewo i prezes Akeji Katolickiej, dyr. M. Jankiewicz. Pienia wykonał chór kościelny pod dyr. p. Jana Golińskiego. (tp.)

— **KONCERT.** Dnia 7 lipca z okazji 10-lecia Tow. śpiewu „Chopin“ odbędzie się wielki koncert. W programie utwory Nowowiejskiego i inne. Do koncertu przystąpią także orkiestra 7 p. a. l. z Poznania. (tp.)

— **Z BRACHTWA KURKOWEGO.** Pod przewodnictwem prezesa p. Romana Nitschego odbyło się w Nowym Tomysiu walne zebranie Bractwa Kurkowego. Po wyzerpaniu porządku obrad uzupełniono zarząd zdekompletowany. W miejsce ustępującego sekretarza wybrano p. Z. Majewskiego, ławnikiem i sierżantem wybrano p. Szeszule. Strzelanie o godność króla kurkowego odbędzie się 29 i 30 bm. z powodu żałoby narodowej. (tp.)

— **ZLOT SOKOLSTWA.** Z okazji 25-lecia istnienia gniazda lwóweckiego odbędzie się dnia 7 lipca zlot sokolstwa okręgu lwóweckiego. W programie uroczyste nabożeństwo, defilada, po południu ćwiczenia wolne druhen i druhow oraz zabawa taneczna w sali Bractwa Kurkowego. (tp.)

— **„DZIEŃ MORZA“.** Liga Morska i Kolonialna przygotowuje na „Dzień Morza“, tj. dnia 29 bm. wielki festyn ludowy na boisku przy ul. Pierackiego. (tp.)

— **NA WIECZNY SPOCZYNEK.** W ub. sobotę odprowadzono na wieczny spoczynek śp. Czesława Manię. Kondukt żałobny prowadził ks. Cwiejkowski i ks. prob. Kozłowicz z Bukowca. W pogrzebie wzięły udział liczne organizacje miejscowe i okoliczne. (tp.)

Kronika obornicka

— **OBWIESZCZENIE.** Magistrat m. Rogoźnia podaje do wiadomości wszystkim właścicielom łodzi i kajaków, że obowiązkiem ich jest zgłosić kajaki i łodzie w magistracie celem uzyskania pozwolenia jeżdżenia po jeziorze. (rm)

— **ZYCIE NARODOWE.** W Rogoźniu odbywa się kurs kandydatów Stronnictwa Narodowego. Referaty wygłaszają koledzy. Lekcje kursu odbywać się będą w każdy wtorek i sobotę o godz. 20.30. Kurs trwać będzie do 27 lipca. (rm)

— **Z BRACHTWA KURKOWEGO.** Tegoroczne strzelanie o godność króla kurkowego zostało przesunięte na dzień 29 b. m. (rm)

— **POŻAR.** Onegdaj wybuchł pożar w zagrodzie p. Koteckiego w Zawadach, który strawił dach chlewu. Pożar powstał z wadliwej budowy komina. (rj.)

— **KATOLICKIE TOW. ROB. POLSKICH** urządzi 7 lipca dzień robotnika katolickiego z okazji 35-lecia istnienia Towarzystwa. (rm)

— **BRACHTWA KURKOWE.** Dnia 29 i 30 bm. odbędzie się w Rogoźniu doroczna uroczystość Bractwa Kurkowego. (rm)

— **Z SĄDU.** Sad grodzki w Rogoźniu zasądził Jana Kłaczynskiego z Mur. Gośliny na 6 miesięcy więzienia z zawieszeniem na 2 lata. — Kubickiego ze Skoków na 2 tygodnie aresztu z zawieszeniem na 2 lata. — Mendykowa z Mur. Gośliny za kradzież indyka na tydzień aresztu z zawieszeniem na 2 lata. — Storzka z Sławicy na

Imponująca procesja parafji św. Marcina

Cudna pogoda dopisała dorocznej procesji święto - marciańskiej, która przeszła św. Marcinem, ul. Fr. Ratajczaka, Pl. Wolności i Al. Marcinkowskiego i wróciła do świątyni. Śpiewowi nieprzeliczonych rzesz wiernych wtórowała orkiestra 7 pułku strzelców konnych

Narodowego po ukończeniu procesji tworzyły szpaler w pobliżu bram świątyni.

Przy pierwszym ołtarzu, ustawionym przy św. Marcinie i rogu ul. Fr. Ratajczaka odśpiewał ewangelję ks. prof. dr. Baranowski, przy drugim ołtarzu przy

Imponująca procesja przechodzi ul. św. Marcina.

pod batutą p. kapelm. Renza i orkiestra zakładów miejskich pod batutą p. kapelmistrza Sternalskiego. O godz. 18 po nabożeństwie, odprawionem przez ks. kanonika Zborowskiego i kazaniu, wyruszyła celebrowana przez J. ks. biskupa Dymka procesja pięknie przybranymi ulicami. Udział organizacyj świeckich, kościelnych, bractw i cechów był olbrzymi. Wśród nich wyróżniły się mundury sokole, stowarzyszenia b. żołnierzy 15 pułku ułanów, Tow. Uczestników Powstania, Powstańców i Wojaków, Kat. Stow. Młodzieży i innych, oraz gromady dzieci w białych strojach. Karne oddziały Młodych Stronnictwa

Pl. Wolności i rogu ul. 3 Maja śpiewał ewangelję ks. dr. Milik, przy trzecim ołtarzu (Biblioteka Raczyńskich) ks. radca dr. Noryskiewicz, a przy czwartym ołtarzu przy Al. Marcinkowskiego naprzeciw ul. Podgórznej dziekan m. Poznania ks. prałat Rankowski. Podniosłe i nastrojowe pienia wykonał chór parafjalny św. Marcina pod batutą p. Kuleczyńskiego.

Należy podkreślić staranna bardzo dekorację miasta naszego, którego mieszkańcy pragnęli uwewnętrznić swój udział w tej wspaniałej manifestacji katolickiej, jaką jest procesja Bożego Ciała.

30 zł grzywny, Chlebę z Dzwonowa na 20 zł grzywny, obu za kłusownictwo. — Za kradzież owsa Przyborowskiego i Krugolke po 6 miesięcy więzienia, zaś Ignaroku Krugolkę na 7 mies. więzienia. (rm)

— **ZMIANA WŁAŚCICIELA.** Nieruchomość rzeźnika Wiktora Gandeckiego w Mur. Goślinie nabył Jan Bajer. (rm)

Kronika ostrowska

— **EKSPLODUJĄCY NIEWYPAL POKRANIE DZIECI.** Na placu ćwiczeń wojskowych na Krepie pod Ostrowem po odejściu wojska trzech chłopców w wieku od 13 do 15 lat znalazło niewypalony granat ręczny. Gdy chłopcy poczęli przy nim manipulować, niewypał eksplodował. Jeden z chłopców Władysław Matuszewski został zraniony poważnie w oko tak, że musiano go przewieźć do szpitala. Odlamek pokaleczył lekko Józefa Kostkę.

— **ZAWIESZENIE SEKRETARZA.** Zawieszono w czynnościach sekretarza magistratu w Ostrowie i kierownika ewidencji ludności Jana Kajdasza, którego obwinia się o sprzeniewierzenie około 2 tys. zł, pobranych za formularze i księgi meldunkowe. Dochodzenia trwają i narazie nie są dokładnie ustalone szczegóły zarzuczonego Kajdaszowi sprzeniewierzenia. (kl.)

— **Z RADY MIEJSKIEJ.** Na ostatnim posiedzeniu rady miejskiej został wybrany radnym p. Adolf Wojakowski w miejsce p. Nowakowej. Następnie wybrano z rady pp. dr. Poleskiego i Kotowskiego, do komisji porozumiewawczej w sprawie ubogich. Opiekunem społecznym nad terenem b. obszaru dworskiego Zacharzew oraz parceli zacharzewskich został p. Dajewski z Ostrowa. (os)

— **DWA NAGLE ZGONY.** Duże wrażenie w mieście wywołał zgon śp. prof. Nikodema Malaka, prof. w tut. gimnazjum męskim, podporucznika Błękitnej Armji. Zmarły wybitnie zasłużył się na niwie pieśni polskiej.

Również wielkie wrażenie wywołał nieoczekiwany zgon śp. Andrzeja Tomczyka, magistra farmacji, znanego właściciela apteki „Pod Aniołem“ w Ostrowie. Zmarły zdobył ostatnio godność króla kurkowego. (os.)

— **DEFRAUDACJA.** Sekretarz miejski Jan Kajdasz dopuścił się defraudacji pieniędzy miejskich. Wysokość defraudowanej sumy ustali dopiero specjalna komisja. (os.)

— **Z SĄDU.** Onegdaj rozpatrywano w wydziale karnym ostrowskiego sądu okręgowego sprawę przeciwko Antoniemu Orzechowskiemu z Prokopowa oraz 4 mieszkańców Sobótki: Franciszka Fabisiaka, Leona Kubiaka, Edwarda Modrzyńskiego i Jana Tórza. Oskarżeni byli

oni o puszczanie w obieg fałszywych 5- i 10-złotówek. Wobec przyznania się do winy i dotychczasowej niekaralności sąd skazał pierwszych trzech na karę jednego roku więzienia, a pozostałych na 6 miesięcy. (os)

— **PRZEMYSŁ PRZETWÓRCZY.** Miejsca krajowa stacja jedwabnicza czyni usilne starania o utworzenie w Ostrowie przemysłu przetwórczego. (os)

— **POSTÓJ POCIĄGU W ANTONINIE.** Ranny pociąg przyspieszony, idący do Katowic, będzie miał odjazd minutowy postój na stacji w Antoninie. Pociąg odchodzi z Ostrowa o godz. 8, do Antonina przychodzi o godz. 8.15. (os)

— **KONGREGACJA.** W Pogrzebówie odbyła się ostatnio kongregacja dekanalna księży dekanatu ostrowskiego. (os)

— **ZWŁOKI NOWORODKA.** Przy rozbiorze starego domu przy ul. Raczkowskiej znaleziono na strychu ukryte w skrzyni zwłoki noworodka. (os)

— **„WESOŁE MIASTECZKO“.** Do Ostrowa przybyło na stare targowisko „Wesołe Miasteczko“, którego otwarcie odbyło się w niedzielę. (rp)

— **POPISY.** Na zakończenie kursu I odbyły się popisy uczniów kursów muzycznych. (rp.)

— **ZEBRANIE PROTESTACYJNE.** Onegdaj odbyło się w Ołoboku, pow. ostrowski, zebranie Stron. Narodowego w sprawie nowej ordynacji wyborczej do Sejmu i Senatu. Przemawiał delegat kol. Kaczmarek n. t. projektu nowej ordynacji wyborczej. Uchwalono rezolucję, skierowaną przeciwko sanacyjnemu projektowi ordynacji wyborczej, który jest sprzeczny z interesem narodu polskiego. (rp.)

— **KURS SZOFERSKI.** Ostatnio odbył się w Ostrowie przed komisją wojewódzka egzamin szoferski. (os.)

Kronika pleszewska

— **ZE SPORTU.** Staraniem sekcji motocyklowej T. S. „Union“ w Pleszewie odbyły się w ostatnią niedzielę wyścigi motocyklowe na torze stadionu sportowego. Zawodników 33. Reprezentowane były miasta Poznań, Ostrów, Krotoszyn, Kalisz i Pleszew. W programie były biegi maszyn turystycznej, sportowej i wycieczkowej. Po zawodach rozdano nagrody zwyciężcom i zawodnikom. (pw)

— **CYRK.** W Pleszewie jest obecnie cyrk p. Trzosałskiego. (pw)

— **OSOBISTE.** W ub. niedzielę odbył się ślub p. Sobczyka z p. Czesławą Dąbkiewiczówną. (pw)

Kronika pow. poznańskiego

— **NIESZCZĘŚLIWY WYPADEK.** 4-letni Bolesław Strykowski z Wielkiej

Wsi spadł z drabiny i doznał złamania lewej ręki w dwóch miejscach. Nieszczęśliwego odwieziono do szpitala miejskiego. (sk.)

— **ZŁODZIEJE W POTRZASKU.** Onegdaj włamali się złodzieje do ogrodu Michała w Stęszewie, gdzie skradli większą ilość truskawek. Złodziei ujęto i oddano w ręce policji. (sk.)

— **POŻARY.** W Modrzu, pow. poznański, wybuchł pożar w zabudowaniach Borowczyka i strawił dom mieszkalny. — W Witoblu pod Stęszewem wybuchł pożar w zabudowaniach rolników Krupy i Piątkowskiego, gdzie pastwą płomieni padły wszystkie zabudowania. (sk.)

— **WYCIECZKA.** XX podpoznański okręg K. S. M. organizuje na dzień 29 bm. wycieczkę oddziałów K. S. M. z całego okręgu do Sapowic. (sk.)

Kronika strzelińska

— **KRÓL KURKOWY.** Na tegorocznych zawodach o godność króla kurkowego, godność tę zdobył p. Franciszek Szydlik. (sc.)

— **DOBROWOLNY PODATEK KOŚCIELNY.** Ks. prałat Czechowski, proboszcz strzeliński, zwrócił się z specjalną odezwą do parafjan o składanie dobrowolnego podatku kościelnego. (sc.)

— **BADANIE BYDŁA.** Ostatnio przeprowadzone zostało badanie bydła rogatego w Strzelnie przez powiatowego lekarza weterynarii w Mogilnie. (sc.)

— **CZYTELNIA LUDOWA.** Czytelnia Ludowa z powodu uporządkowania księgozbioru nie będzie wydawała książek do czytania od 1 lipca do 1 września. Książki wypożyczone należy zwrócić do 1 lipca. (sc.)

— **LIKWIDACJA.** Ostatnio zlikwidowano w Strzelnie komitet ofiarom powodzi. Na rzecz powodzian zebrano 1 708,93 zł. zboża 516,20 ctr. (sc.)

Kronika szubińska

— **POŻAR.** Rolnikowi Kwaśniewskiemu w Władysławowie spalił się dom mieszkalny wraz z meblami i odzieżą. (sc.)

— **ZE SPORTU.** Onegdaj rozegrano w Szubinie mecz piłkarski między K. S. M. „Wolność“ (Bydgoszcz) — „Rezerwiści“ (Szubin). Wynik 0:14. Drugi mecz między K. S. M (Znin) — K. S. (Szubin) dał wynik remisowy 2:2. (sc.)

Kronika trzemeszeńska

— **ZEBRANIE BANKU LUDOWEGO.** W sobotę, 15 bm. odbyło się walne zebranie Banku Ludowego. Sp. z ogr. odpow. w Trzemesznie. Na wstępie odczytano sprawozdania, nad którymi wywiązała się ożywiona dyskusja. Przyjęto przedstawiony bilans z 1935 r. i udzielono pokwitowania zarządowi i radzie nadzorczej warunkowo. Przy wyborze członków do rady nadzorczej wniesiono dla rady votum nieufności, wobec czego trzech członków dobrowolnie ustąpiło. Następnie przystąpiono do wyboru nowych członków i wybrano pp.: Imarczyka, Maciejewskiego, Semraua, Bąka, Krzewińskiego i Mroza. (tw.)

Kronika wągrowiecka

— **ROZPRAWA SĄDOWA.** Sad okręgowy z Gniezna na sesji wyjazdowej w Wągrowcu rozpatrywał sprawę Józefa Wodrowskiego z Łopienna, pow. wągrowiecki, oskarżonego o krzywoprzysięstwo. Oskarżony został skazany na 3 miesiące aresztu z zawieszeniem na 4 lata. Dalej rozpatrywano sprawę karną przeciw Leonowi Szcześniakowi z Mieściska o sfałszowanie karty rowerowej. Sad skazał oskarżonego na 6 miesięcy więzienia z zawieszeniem na 3 lata. (wb.)

— **WYPADEK.** W tych dniach w Wągrowcu przy ul. Poznańskiej Stanisław Smykowski, jadąc rowerem, upadł głową na bruk, skutkiem złamania się widełek. Doznał on lekkich obrażeń twarzy. (wb.)

— **PRYMICE.** W Łęknie, pow. wągrowiecki, odprawił pierwszą mszę św. ks. Bronisław Kaczanowski. (wb.)

— **POŻAR.** Onegdaj zapalił się sadze w kominie domu p. Pawłowskiej w Wągrowcu. Straż pożarna zlokalizowała pożar. (wb.)

— **WIANKI.** Dnia 28 i 29 bm. odbędzie się w Wągrowcu doroczna uroczystość wianków i „Dnia Morza“, urządzona przez Ligę Morską i Kolonialną. (wb.)

— **ZELAZKIEM OD PRASOWANIA W GŁOWĘ.** Onegdaj Bronisława Kopeciowa z Łopienna, pow. Wągrowiec, rozpalała żelazo od prasowania, przy wymachiwaniu niem uderzyła 3-letniego Grzesia, swego jedynego synka w głowę. Chłopiec padł bezprzytomny, zalewając się krwią. Przywołany lekarz opatrzył dziecko. (lj.)

— **KRADZIEŻE.** Onegdaj z wędzarni p. M. Schultza w Świnarach skradziono większą ilość wędlin. — Również p. Ottowski Brustowi w Świnarach skradziono 3 rowery wartości 250 złotych. Śledztwo prowadzi policja z Klecka. (lj.)

— **KONGREGACJA DEKANALNA.** Dnia 18 bm. odbył się w Wągrowcu zjazd księży tut. dekanatu na kongregację. W kościelne farym odprawił mszę żałobną za zmarłych księży ks. Majewski. Następnie odbyła się procesja, poczem obrady księży w kościele. (wb.)

— **SPORT.** Klub sportowy „Nielba“ z Wągrowca wyjechał ostatniej niedzieli do Chodzieży celem rozegrania meczu piłki nożnej z K. S. „Polonia“. Zawody zakończyły się wynikiem 3:2 (1:2) na korzyść „Polonii“. (wb.)

— **ZA OPÓR WŁADZY.** Sad okręgowy w Gnieźnie skazał na ostatniej sesji wyjazdowej w Wągrowcu Emilję Przaczek ze Sławicy pow. obornickiego na 3 tygodnie aresztu za opór władzy. (wb.)

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

WASILEWSKI LAUREATEM AKADEMJI UMIEJĘTNOŚCI

Donieśliśmy telegraficznie nagrodzie im. Barczewskiego, jaką przyznała Polska Akademia Umiejętności Zygmunta Wasilewskiemu za wspaniałe studjum „Norwid”.

Profesor Un. Pozn. dr. Tadeusz Grabowski kreśli poniżej sylwetę Wasilewskiego jako krytyka i publicysty. Redakcja, która szczeni się od szeregu lat stałą współpracą znakomitego pisarza, korzysta ze sposobności, aby złożyć Mu najserdeczniejsze życzenia, łącząc się w ten z całym polskim światem naukowym i literackim.

Pisząc o Zygmuncie Wasilewskim w trzecim tomie Dziejów Krytyki Literackiej w Polsce, zaznaczyłem, że wprawdzie modernizm chciał podkopać krytykę społeczną, lecz taka krytyka o szerszych perspektywach musi powrócić dziś w epoce o skłonnościach neorealizacyjnych. Może mieć swe kryteria formalne, ale musi walczyć o kryteria społeczne i moralne. Najtrwalszymi są bowiem właśnie w literaturze kryteria moralne.

Wasilewski jest krytykiem, o dużej skali wrażliwości, niemalym darze portretowania, sumienności w gromadzeniu faktów. Właściwości te nie cechowały nigdy impresjonistów. On zaś zbliża się raczej do krytyków epoki realizmu. Rozpatruje dzieła w płaszczyźnie społecznej, na tle psychologii indywidualnej, w wyrazistości estetycznej. Nie krzywdzi, jak to czynił Klaczko, małych; wnikliwie, jak Siemieński, opisuje średnich; wżywa się, jak Tarnowski i Chlebowski, w wielkich, czy są nimi Mickiewicz, czy Kasprówic, czy Żeromski.

Nie kferuje się żadnym schematem szkoły, uświadamia sobie jasno, czym jest dzieło, jakie są jego znamiona, co wyróżnia je od innych. Intelektualista, jak Irzykowski, ma skłonności socjologa. Ani mistyk, ani pozytywista, stoi na skrzyżowaniu prądów, szukając wszędzie i zawsze człowieka. Dlatego jest tak żywym, choć niema w nim ani śladu wschodniej jednostronności Brzozowskiego. Wyszedł z lat kształtowania się narodowej ideologii, przy której stoi konsekwentnie. Nie przeszkadza mu to odnosić się życzliwie do ludzi z całkiem innych obozów, co jest już rzeczą wyjątkową w dzisiejszej wyjątkowości, nietolerancji, niszczeniu przeciwników choćby drogą przemilczania.

I słusznie powiedziano o nim, że jego krytyka stanowi część organiczną nauki o narodzie. Urodzony wśród gór świętokrzyskich, uczeń Fielecki i prawnik ze studjów, zdobył może dzięki nim ten umiar w sądzie, który znamionuje nadto jasność i poczucie odpowiedzialności. Z pokolenia Popławskiego, zainteresował się wcześniej ludem, zapalił do zagadnień społecznych, oddał pracy organicznej w nowym, innym od pozytywistycznego duchu. Nie z miastem się związał, ale z całością narodu bez państwa, i przez naród do państwa dążył.

Jako bibliotekarz w Rapperswilu, zetknął się ze światem zamierającej emigracji. Ożywił to, co zdawało się pogrzebane w papierach i zbliżył czasy polistopadowe do dażeń współczesnych. A potem znów pracował w czasopiśmiech stołecznych, by wreszcie swój wysoki poziom myślowy, zmysł rzeczywistości, styl pełen prostoty i głębi oddać na usługi narodowemu organowi lwowskiemu. Małopolska nie miała nigdy dziennika o takiej rozpiętości zainteresowań, jak Słowo Polskie od r. 1902—1915.

Zawierucha wojenna przemosi Wasilewskiego do Petersburga i Kijowa, gdzie, na wschodnim posterunku, trwa on, walcząc bezkompromisowo z tam, co jasny pogląd na sprawę zaciera i mać. Walczy bez względu na siebie, na rodzinę, na cokolwiek, w obronie tego, co uważa za prawdę. Z chaosu wychodzi tym samym, jakim był przed wojną.

Jako redaktor narodowego dziennika stołecznego w epoce niepodległości, potem od r. 1925 „Myśli Narodowej”, stoi na tem samym stanowisku bezkompromisowem, wyraźnym, dalekim od schlebienia klasowości, demagogii, ambiciojtn tej lub owej grupy czy jednostki. Okazuje ten sam zmysł rzeczywistości, ten sam psychologiczny intuicjonizm, tę samą powagę i równowagę, co dawniej i dziwi się trzeba, że ten sam człowiek, choć zbliżał się do sześćdziesiątki, mógł redagować organ codzienny a jednocześnie dawać książki naukowe. Nie otrzymał za to żadnej katedry, choć ich tyle było do rozdania w Polsce. A przecież jego prace krytyczne celowały dojrzałością sądu, we-

wnętrzną konstrukcją, instynktem estetycznym niepośledniej klasy.

Jego nieszczeniściem było, że nie operował tak modnym po wojnie neome-sjanizmem, ani też nie pozował na niedobitka upadającego estetyzmu. Pozostał sobą, choć nieodosobnionym wśród narodowej elity, o której powiedział Skiwski, że jest ona czemś więcej niż partją polityczną — jest sposobem myślenia i odczuwania, który przetrwa partje i monopartyjność. Ma swój język, którym boi się mówić współczesność. Jest on nietylko przedmawowy, ale i przedwojenny, szanuje cudze poglądy, zdobywa ludzi argumentacją, czerpie z tradycji szlacheckich, liberalnych, rdzennie polskich, nawet dziś, gdy rdzenność nie jest popularną.

Jako krytyk dał Wasilewski szereg studjów pamiętnych każdemu literaturologowi i czytanych z zajęciem. Zaczynają się one od r. 1889, czyli ogarniają całe półwiecze. Niektóre z nich wywierały wielkie wrażenie, jak „Norwy Konrad” (1903) lub „Śladami Mickiewicza” (1905) i „Od romantyków do Kasprówicza” (1905). Inne pomnażały wiedzę o zapomnianych, jak „Z życia poety romantycznego” (1910) lub zgoda wielkich jak Jan Kasprówic. Współczesność nawet powojenna występowała we „Współczesnych” (1924) lub „Poeci i teatr” (1929). A „Pieśń w górach” (1930) dała sylwetkę jednego z przedstawicieli rodowej i duchowej arystokracji, który stanowi też punkt szczytowy t. zw. rodziny medycznej.

Zaiste, słusznym jest twierdzenie Skiwskiego, że Wasilewski nietylko sformułował podstawy psychologiczne ruchu narodowego, ale i pod kątem widzenia tej zdobyczy przerobił znaczną część literatury polskiej. Porównywa go on z wielkimi esseistami francuskimi, którzy nie tłumili w sobie reakcji życiowych i choć mieli inicjacje metodologiczne długie, kosztowne, mozolne, docierali jednak do wielkich linii psychiki ludzkiej. Jeżeli zaś w żyłach Wasilewskiego płynie nieco krwi francuskiej, to jego jasność, lotność, ścisłość są może cechami dziedzicznymi, które nie pozwalają mu uznać tych właśnie cech w Norwidzie. Oczywiście dla tego, że ich tam niema.

I zaiste, jego uwieńczona właśnie interpretacja Norwida zasługuje na głęboką uwagę. Pokazuje nam Wasilewski młodość poety, filozoficzność jego utworów, poszukiwania prawdy, uduchowienie i naginanie materiału zdobytego do ilustrowania idei. Jakże ba-jecznie rozwija Wasilewski dochodzenia biograficzne, jak opisuje atmosferę warszawskich salonów, ambicje poetów jako odkrywców bytu i pośredników między ziemią a światem nadprzyrodzonym. Wynika z tych dochodzeń, że Norwid, to schyłkowiec nadrabiający intelektem braki organiczne, poeta ruin, parabolista. I Wasilewski nie nawraca się w końcu do Norwida, tak jak Tretiaak do Słowackiego, ale swego stanowiska, ostrzeliwanego przez Cywińskiego, broni w sposób również silny, jak zajmujący. Przed wojną taki spór elektryzowałby wszystkich. Dziś, wobec upadku kultury duchowej, nawet w stolicy, interesuje on może kilku norwidologów.

Wasilewski, mimo sych lat siedm-dziesiątku, jest żywy, mocny, czynny, jak przed pół wiekiem. To poznawcze i środowisko ujęte są u niego mistrzowsko. Wielkość wielkich wyczuwa on nieodróżniamie, nie gubiąc się w szczegółach, w erudycji, w przyznan-karstwie. Analiza kojarzy się u niego pysznie z syntezą. Czy można zapomnieć jego uwag o związku Żeromskiego z ziemią, o bogactwie i rozpiętości tego nienasyconego serca, o zagadnieniach etycznych w niem nurtujących? Wasilewski związał się, jak nikt z krytyków, z szerokim prądem życia narodowego. Miał i ma postawę czynną, chciał i chce wpływać na otoczenie, myśli urabiać społeczeństwo.

Nie znaczy to, aby był obojętny na piękno. Zna jego rodzaje, obejmuje całość zjawisk literackich od folkloru do sztuki elity. Jest czuły na nie zwi-

ŻYCIE KULTURALNE

WYSPIAŃSKI CORAZ... RADJOFONICZNIEJSZY

W niedzielę, w przerwie poranku koncertowego, nadała Warszawa na wszystkie rozgłośnie dwa djalogi z drugiego aktu „Wesela”: rozmowę między Dziennikarzem a Stańczykiem, oraz między Gospodarzem a Wernyhora. Dziennikarzem był Brydziński, Stańczykiem Józef Węgrzyn, Gospodarzem Stanisławski, Wernyhora Samborski.

Niedawno Lwów rozesłał scenę dzwo-nów z „Akropolis”, która okazała się znowu radjofoniczną w sposób bardzo wy-bitny i miała wyborny podkład muzyczny. Fragmenty z „Wesela” nie posiadały żadnego tła dźwiękowego — a szkoda, bo przydałaby im się jako podkład muzyka weselna, dolatująca chwilami zdala, wraz z gwarem w sąsiednich izbach. N. p. przy ostatnich słowach Stańczyka byłoby to wielce à propos. Bardzo radjofonicznie okazał się Stanisławski — prawda że jest on jednym z niewielu dzisiaj w teatrze mistrzów żywego słowa, udziela słowom mnóstwo ekspresji, a mówi naturalnie, bez patosu. Jego Gospodarz ma w głośniku miejsce tuż obok Jaracza, radjofonicznego

całkiem wyjątkowo. Można się było obawiać, że Samborski przesoli trochę Wernyhora swym potężnym organem i pewną skłonnością do fortissima. Tymczasem stało się przeciwnie, mówił z wielkim umiarem, a jednak dał mnóstwo wyrazu, dykcję ma wzorową, głos nader radjofoniczny.

Te i jeszcze parę prób z Wyspiańskim powinny zwiastować częstszą jego w mikrofonie gościnę. Wyspiański jest w tym względzie istną kopalnią. Taki n. p. dwugłos gęślarzy, Śmiecha i Łopucha, z pierwszej wersji „Legendy”, prosi się formalnie o głośnik. W „Legendzie” ogółem jest materiału mnóstwo. Tak samo w „Akropolis” — chociażby wspaniały chór aniołów na drabinie Jakubowej, nie mówiąc już o samym zakończeniu. Trzeba by przewertować Wyspiańskiego z myślą o głośniku. Mało mamy szczęścia do słuchowisk oryginalnych, przynajmniej na razie. Radjofonizowanie Wyspiańskiego dostarczy w każdym razie jakby etudu, rozszerzających technikę i pobudzających zmysł słuchowiskowy. W. N.

MUZYKA

Chór poznański w Brukseli. Poznańskie „Hasło” pod batutą dr. Zygmunta Latoszewskiego da się słyszeć w Brukseli dwa razy: 30 czerwca na Starym Rynku i 2 lipca na Wystawie Światowej. Wystąpi też w Heerlen, gdzie jest wielu górników polskich.

Włosy i zęby Paganiniego. „Corriere della Sera” podał niedawno opis pobytu Paganiniego w Pradze. W „Narodni Politika” dodał do tego Jaroslav Czeleda parę szczegółów. Okazuje się, że Paganini miał wtedy w Pradze sześć koncertów, za które wziął bajonką na owe czasy sumę prawie 6000 guldenów, więc cenę ładnego majątku ziemskiego. Ale przypłacił to drogo. Strzygąc się u fryzjera, został zarażony jakąś chorobą włosów, która zrujnowała zupełnie jego słynne loki, zaś przy wyrwaniu zęba nabawił go dentysta zatrucia krwi, które pociągnęło za sobą bolesną operację szczęki dolnej. Było to w r. 1828.

Muzykologii polskiej poświęca obszerniejsze uwagi „Prager Presse” w swej Kronice Kulturalnej, której dział polski pieczołowicie prowadzi dr. J. Mągr. Omówione są „Kwartalnik Muzyczny” oraz „Muzyka Polska”.

TEATR

Calderon w Warszawie. „Tajemnice Mszy Świętej”, misterjum Calderona zostało wykonane w Warszawie na dziedzińcu kościoła św. Krzyża i jest grane dalej w soboty i w niedziele wieczorami.

„Kopernik” w Bibliotece Jagiellońskiej. Z Krakowa donoszą nam (krt): Na wspaniałym dziedzińcu Biblioteki Jagiellońskiej, gdzie wznosi się posąg Kopernika, zespół akademicki wykonał sztukę historyczną L. H. Morstina p. t. „Mikołaj Kopernik”. Sztuka ta była wystawiona zimą w Toruniu przez Teatr Ziemi Pomorskiej, który objechał z nią całe Pomorze.

szcza, gdy widzi, że dzieło wyraża we wzruszeniu estetycznym całego człowieka. Widzi w Mickiewiczu typ etyczny, który swój indywidualny prometeizm przeobraża w życiowy tj. w służbę zbiorowości. W Słowackim upatruje brak siły na ofiarę z praw własnej poetyckiej indywidualności i zastępowanie czynu marzeniem. A życie społeczne wymaga ofiary na rzecz obowiązku. Wogóle Wasilewski żył się niepospolicie z twórczą myślą romantyzmu, realizmu i modernizmu, umie rozjaśniać nawet symbole Wyspiańskiego, pracuje niezwykle sumiennie i rozumuje bardzo przekonywująco. Czy wobec tego nie można powiedzieć, że szerszą w ten sposób zamilowanie do gruntowniejszych badań, zrobił dla nauki więcej, niż plotkarz Żeleński, który pisze nowe utwory literackie na temat osób znanych i głośnych?

I dlatego dzieła Wasilewskiego przeorały grunt krytyki w różnych kierunkach.

Trzeba było dużej cywilnej odwagi, by przed laty trzydziestu powiedzieć, że zatarg o Słowackiego jest upostaciowaniem starego jak świat i głębokiego rozłamu między duchami dośrodkowymi a odśrodkowymi, czyli między typem wierzącym w czyn a pokoleniem estetyzującym. Trzeba było dużej odwagi, by powiedzieć, że naród nie jest obrazem pojęciowym i martwym, jak piękno w dziele artystycznym, lecz postacią życia psychicznego, w którym my sami uczestniczymy swoją duszą. Naród jest w nas, my w psychice narodu. Trzeba było zmysłu obywatelskiego, by powiedzieć, że wychowaliśmy całe pokolenia i gniazda umy-

POLONICA WŁOSKIE

Impresje p. A. Fraiteili z Polski. Od dłuższego czasu ogłasza w rzymskiej „La Tribuna” żywo i pięknie pisane szkice z podróży po Polsce p. A. Fraiteili, utalentowany literat i szczerzy polonofil. W marcu ukazały się ilustrowane artykuły o Lublinie i Zamościu oraz szkice z Huculszczyzny. Autor wyda te swoje impresje w osobnej książce. Będzie to bardzo pożądana i zajmująca lektura dla Włochów, wyprawiających się do Polski. (P.)

NAUKA

Grodno i historjografia. W Grodnie organizuje się oddział Polskiego Towarzystwa Historycznego.

Sekretarzem Towarzystwa Naukowego w Warszawie został obrany prof. Stefan Mazurkiewicz. Poprzednio był sekretarzem generalnym prof. dr. Edward Loth, który ponownego wyboru nie przyjął.

LITERATURA

Literatura światowa w Sowietach. Nowe wydanie zbiorowe dzieł Goethego w przekładzie rosyjskim doszło do siódmego tomu („Wilhelm Meisters Lehrjahre”). Listy Van Gogha ukazały się w dwóch tomach nakładem „Academii”.

OCHRONA PRZYRODY

Poznańskie cmentarze powinny być pieczołowicie ochraniane ze względu na ciekawy i zabytkowy drzewostan. Okręgowy Komitet Ochrony Przyrody w porozumieniu z konserwatorem województwa uzasadnił zabytkowy pod względem przyrodniczym charakter dwóch zwłaszcza cmentarzy: byłego garnizonowego i dawnego ewangelickiego przy ulicy Półwiejskiej. Idzie o to, aby w związku z nowymi planami regulacji Poznania, nie ucierpiały zabytkowe drzewa. (J. Ml.)

słów oświeconych, nie mających korzenia w głębiach narodowych i gotowych do połączenia z kulturami obcimi... I trzeba było umysłu przewidującego przyszłość nauki o literaturze, by głosić, że badania filologiczne nie wystarczą by pojąć wielkość.

Psycholog, estetyk, intuicjonista w wielkim stylu ukazuje się w Wasilewskim gdy stwierdza on np., że twórczość Kasprówicza jest ujawnionym artystycznie procesem psychicznym życia z konieczności głębszej, niż artystyczny rozmysł. Czytając poetów, umie on wydobyć ich żywą indywidualność środkami, wskazującymi na wysoką literacką kulturę. Oby spełniła się jego zapowiedź, że głęboki ton Kasprówicza przynosi zbliżające się odrodzenie umysłowości polskiej na podstawach do głębi narodowych, głęboko ukrytych w rasie! My, przyjaciele Wasilewskiego, widzimy tylko niekształcanie literackiej elity, co broniliby okopów narodowych. Laur najwyższej naukowej instytucji, który spada na głowę narodowego krytyka, świadczyłby, że w okopach nauki, tai się jednak poczucie sprawiedliwości i ujawnia się kult prawdziwej cnoty obywatelskiej i wielkiego talentu krytycznego.

Dr. Tadeusz Grabowski
Poznań

Książki nadesłane

Wolf Hirth: „Wyższa Szkoła Szybownictwa”. Przekł. T. Wasiljew i A. Scibor-Ryśki. Warszawa 1935. Główna Księgarnia Wojskowa.

Adam Tuszyński: „Katechizm kierowcy”. Warszawa 1935. Książnica - Atlas.

DZIAŁ GOSPODARCZY

Obrady międzynarod. kół gospodarczych

Smutnej pamięci światowa konferencja gospodarcza, odbyta w Londynie wiosną 1933 r., wywołała skutki wręcz przeciwnie zamierzonym. Choć wówczas o ustalenie międzynarodowej współpracy w zakresie zwalczania kryzysu, jednak fiasko, jakim konferencja londyńska się zakończyła, spowodowała dalszy wzrost utrudnień w handlu międzynarodowym. Opinia publiczna zniechęciła się wówczas do wszelkich wysiłków, zmierzających do nawiązania współpracy międzynarodowej. Poco zwoływać konferencje międzynarodowe, skoro one nietylko nie dobrego nie przynoszą, lecz nawet pogarszają pierwotny stan rzeczy?

Tak pesymistyczna reakcja była wprawdzie zrozumiała, była ludzka, jednak nie była słuszną. Przypominała ona zniechęcenie, z jakim robotniczy przeklina niewinne swoje narzędzie, gdy mu się robota nie składa.

Patrząc dzisiaj wstecz na okres czasu, w którym konferencja londyńska się odbyła, nie można się dziwić jej niepowodzeniu. Był to bowiem czasokres, w którym poszczególne rządy zbyt dużo miały kłopotów „wewnętrznych”, by móc się troskać o zagadnienia światowej polityki gospodarczej. Moment więc został źle wybrany. Zresztą pamiętać należy, że wiosną 1933 kryzys gospodarczy szalał w najlepsze i nigdzie jeszcze nie notowano najmniejszych oznak poprawy.

Dzisiaj położenie gospodarcze świata — mimo wszystko! — przedstawia się nieco lepiej, niż wówczas. Istnieje przedewszystkiem szczerze pragnienie wśród międzynarodowych kół gospodarczych do ożywienia handlu światowego. Mówiąc nieco trywialnie: ludzkiem znużyło się życie za „zasekami kolczastymi” powszechnego protekcjonizmu celno-reglamentacyjnego. To też, być może, rację ma senator Stanów Zjednoczonych, p. Tydings, który w szeroko komentowanym swem przemówieniu zapowiedział zbliżanie się nowej polityki światowej, mającej stanąć pod znakiem „vivre et laisser vivre” (żyć i dawać innym możność życia). Inny znów Amerykanin, radca handlowy ambasady Stanów Zj. w Berlinie, p. Douglas Miller oświadczył ostatnio: „Handel światowy jest nieśmiertelny, gdyż opiera się na potrzebach ludzkich. Importerzy i eksporterzy nigdy nie zaniechają swej działalności”.

Cytując powyższe wypowiedzenia, oczywiście, uświadomiamy sobie istnienie w wielu wypadkach przepaści między deklaracjami teoretycznymi przedstawicieli wielu państw a ich czynami. Wszystko to jednak nie zmienia istoty prawdy, w myśl której istnieją międzynarodowa współzależność gospodarcza. Prawda ta, choć czasami — jak słońce — przysłonięta obłokami, rychlej czy później zawsze jednak wychodzi na jaw i promienieje...

Prawda ta zapewne dojdzie do głosu na otwartym w ub. poniedziałek w Paryżu kongresie Międzynarodowej Izby Handlowej, w którym udział biorą czołowi przedstawiciele kół gospodarczych świata. Trzeba, żeby wreszcie uznano powszechnie, iż łatwiej świat wybrnie ze swoich tarapatów gospodarczych, jeśli powróci do międzynarodowej współpracy gospodarczej choćby w ograniczonym zakresie i zakończy stan ekonomicznej wojny „wszystkich z wszystkimi”. Zresztą w chwili obecnej program takiej współpracy wyraża się w jednym, jedynym, minimalnym postulatcie: postulatcie stabilizacji walutowej. Osiągnięcie tego celu oznaczałoby pierwszy etap na drodze ku poprawie.

Krótkie informacje gospodarcze

Przedstawiciele Danji oraz Rosji sowieckiej podpisali w Moskwie traktat handlowy, który ma obowiązywać do końca bieżącego roku i zawiera m. in. postanowienia, przewidujące sposób załatwiania spraw walutowych, jakie powstaną w związku z obustronną wymianą handlową tych krajów.

Rad sowiecki zamówił w Danji 3 statki, przeznaczone do transportów drzewa, za sumę 6 milj. koron duńskich. Zapłata nastąpi w formie kompensacji drzewem oraz owocami.

Holandja zmonopolizowała przywóz i wywóz materiałów i wyrobów koszykarskich.

Przelewy obligacyj Pożyczki Narodowej

W „Dzienniku Urzędowym Min. Skarbu” nr. 17 opublikowane zostało obwieszczenie komisarza generalnego Pożyczki Narodowej w sprawie dokonywania przelewów obligacyj Pożyczki Narodowej.

Na podstawie tego obwieszczenia z dn. 1 czerwca 1935 r. zezwolenie na dokonywanie przelewów obligacyj Pożyczki Narodowej udziela Urząd Długów Państwa w następujących wypadkach: 1) instytucjom kredytowym, które otrzymały zezwolenie na przyjmowanie obligacji na spłatę zobowiązań; 2) centralnym instytucjom kredytowym, które udzielać będą zastawu instytucjom kredytowym, przyjmującym obligacje na spłatę zobowiązań; 3) zakładom ubezpieczeń, które otrzymały zezwolenie na zawieranie umów ubezpieczeń na życie, przewidujących przyjmowanie obligacji Pożyczki Narodowej tytułem wpłat na składki; 4) instytucjom państwowym, przyjmującym obligacje P. N. jako kaucje i wadja, w razie przypadku kaucyj i wadji; 5) instytucjom samorządowym, które przyjmować będą obligacje P. N. jako kaucje i wadja, w razie przypadku kaucyj i wadji; 6) instytucjom ubezpieczeń społecznych, które przyjmować będą obligacje P. N. jako kaucje i wadja, w razie przypadku kaucyj i wadji; 7) spadkobiercom, którzy, dziedzicząc obligacje P. N., udowodnią prawa spadkowe dokumentami, wymaganymi przez obowiązujące przepisy prawa; 8) osobom, które otrzymują obligacje na zasadzie

prawomocnego wyroku sądowego; 9) członkom rodziny w wypadkach przelewu na rzecz najbliższej rodziny (rodzice, dziadkowie, dzieci i wnuki); 10) w razie przypadku kaucyj i wadji, przyjętych w obligacjach P. N. przez osoby i firmy prywatne conajmniej po kursie, ustalonym dla papierów wartościowych w obwieszczeniu ministra skarbu z dnia 9 lipca 1934 r., o ile te osoby i firmy uzyskały zezwolenie komisarza generalnego P. N. na przyjmowanie obligacji P. N. jako kaucje i wadja; 11) przy regulowaniu obligacjami conajmniej po kursie emisyjnym (96 za 100) składek w związkach, korporacjach i zrzeszeniach zawodowych, w wypadkach, gdy instytucje te uzyskały uprzednio zgodę komisarza gen. P. N. na przyjmowanie obligacji tytułem wpłat na składki; 12) przy składaniu obligacji jako ofiary lub składki na rzecz instytucji społecznych, których działalność posiada znaczenie ogólnopństwowe, o ile instytucje te uzyskały uprzednio od komisarza gen. P. N. zezwolenie na przyjmowanie obligacji tytułem wpłat; 13) w wypadkach przyjęcia obligacji przez pracodawcę conajmniej po kursie 96 za 100 zł nominalu tytułem pokrycia zobowiązań pracownika w stosunku do pracodawcy, o ile uprzednio pracodawca uzyskał zezwolenie komisarza gen. P. N. na przyjęcie obligacji; 14) prywatnym szkołom w myśl zasad okólnika ministra wyznań rel. i ośw. publ. z dnia 24 kwietnia rb.

W wypadkach, nieobjętych omawianym obwieszczeniem, decyzję w sprawach przelewu obligacji wydaje komisarz gen. Pożyczki Narodowej.

KRONIKA GOSPODARCZA

PRZEDAWNIENIE NALEŻNOŚCI CELNYCH

Okólnikiem z dnia 26/IV 1935 r. L. D. V. 12494/35 min. skarbu przypomniano, że art. 123 prawa celnego ustala roczny okres przedawnienia roszczeń skarbu państwa o uiszczenie należności i niedoborów celnych. Ponieważ artykuł ten nie rozróżnia przedawnienia wymiaru od przedawnienia ściągania, należy przyjąć, że okres roczny przedawnienia dotyczy zarówno wymiaru, jak i samego ściągania należności lub niedoborów celnych. Przedawnienie roszczeń skarbu państwa przerywa każdą czynność, zmierzającą do ściągania i podana do wiadomości stronie i wówczas bieg przedawnienia liczy się na nowo od każdej ostatniej czynności urzędowej. W związku z powyższym wezwania płatnicze powinny być doręczone stronie przed upływem okresu jednego roku, licząc od dat, ustalonych w art. 123 prawa celnego, przyczem bieg przedawnienia do ściągania należności rozpoczyna się na nowo od dnia następnego po dniu doręczenia wezwania płatniczego. Celem zapobieżenia

przedawnieniu ściągania należności, powinna być dokonana czynność, zmierzająca do ściągania i podana do wiadomości stronie; czynnością taką będą w zasadzie podawane do wiadomości stronie czynności w toku postępowania egzekucyjnego, jak np. upomnienie władz skarbowych, bezpośrednia czynność sekwestratora i t. p. Wniesienie przez stronę zażalenia w administracyjnym toku instancji lub wniesienie skargi do Najwyższego Trybunału Administracyjnego powoduje zawieszenie biegu przedawnienia, który rozpoczyna się na nowo dopiero od dnia następnego po dniu doręczenia stronie decyzji ostatecznej w administracyjnym toku instancji lub ogłoszenia wyroku N. T. Adm. Władze celne mogą na wniosek strony wstrzymać wykonanie zaskarżonego orzeczenia, jeżeli jednak takie wstrzymanie wykonania nie nastąpiło, należy, nie oczekując rozstrzygnięcia odwołania lub skargi, przedsięwziąć czynności egzekucyjne na ogólnych zasadach. (k)

ULGI W ZRYCZAŁTOWANYM PODATKU PRZEMYSŁOWYM NA R. 1935

Ministerstwo skarbu na podstawie art. 39 ustawy o państwowym podatku przemysłowym okólnikiem z dnia 8. 6. 1935 r. L. D. V. 19426/435 upoważniło urzędy skarbowe do tymczasowego ograniczenia poboru zryczałtowanego podatku przemysłowego od obrotu za rok 1935 w wypadku stwierdzenia znacznego spadku obrotów w roku 1935 w porównaniu z obrotem, przyjętym za podstawę obliczenia ryczałtu.

Umorzenie części zryczałtowanego podatku za rok 1935 dokonają izby skarbowe w terminie do dnia 31 grudnia 1935 r. po prowizorycznym obliczeniu wysokości osiągniętego w 1935 r. obrotu.

Umorzenie może co najmniej obejmować różnicę pomiędzy wymiarem zryczałtowanego podatku za r. 1935, a podatkiem przypadającym od prowizorycznie ustalonego obrotu w tym roku.

Ulgi z powyższego okólnika mogą być udzielane w wypadkach, zasługujących na szczególne uwzględnienie, jedynie na indywidualne podania płatników, wnoszone najpóźniej do dnia 15 lipca 1935 r. (k)

Z KRAJU

(k) Bilans Banku Polskiego za drugą dekadę czerwca. W ciągu drugiej dekady czerwca zapas złota w Banku Polskim wzrósł o 0,7 milj. zł do 510,1 milj. zł, natomiast stan pieniędzy zagranicznych i dewiz spadł o 3,1 milj. zł do 13,4 milj. zł. Suma wykorzystanych kredytów spadła o 19,0 milj. zł do 724,9 milj. zł, przyczem portfel wekslowy zmniejszył się o 2,5 milj. zł do 632,5 milj. zł, portfel zdyskontowanych biletów skarbowych — o 6,7 milj. zł do 47,5 milj. zł oraz stan pożyczek, zabezpieczonych zastawami — o 9,8 milj. zł do 44,9 milj. zł. Zapas polskich monet srebrnych i bilonu wzrósł o 6,2 milj. zł do 45,9 milj. zł. Pozycja „inne aktywa” spadła o 0,5 milj. zł do 137,3 milj. zł, natomiast pozycja „inne pasywa” wzrosła o 1,3 milj. zł do 269,1 milj. zł. Natychmiast płatne zobowiązania wzrosły o 11,0 milj. zł do 220,8 milj. zł. Obieg biletów bankowych — w wyniku wyżej omówionych zmian — zmniejszył się o 28,2 milj. zł do 918,5 milj. zł. Pokrycie złotem podniosło się do 49,08 proc. i przekracza normę statutową o 19,08 punktów. Stopa dyskontowa 5 proc., od pożyczek zastawowych 6 proc.

(k) Zamykanie piekarni. Ustawa o mechanizacji piekarni dotychczas dosyć ogólnie traktowana w praktyce, stanowi obecnie podstawę prawną do energicznej działalności władz, które dają do zamykania wszystkich piekarni, nieodpowiadających przepisom ustawy. Wnioski o odroczenie wprowadzenia mechanizacji nie mają w każdym razie sięgać poza termin 31 grudnia 1936 roku. (l)

(k) Rozszerzenie przymusu prowadzenia ksiąg handlowych. Propaganda wśród organizacji przemysłowych za rozszerzeniem przymusu prowadzenia ksiąg handlowych wśród przemysłowców dała już obecnie pewne rezultaty. Większa ilość organizacji przemysłowych wypowiedziała się za włączeniem VI kat. świadectwa przemysłowego do przymusu prowadzenia ksiąg. Stanowisko to znajduje podobno w min. skarbu przychylny oddźwięk. (l)

(k) Nowa propozycja układu f-my „Pepege” z wierzycielami nie ma widoków powodzenia, wobec czego dalsze losy fabryki grudziądzkiej są w dalszym ciągu pod znakiem zapytania. Wśród czynników urzędowych niema jeszcze ustalonego poglądu, jak się odnieść do kwestji ewent. utrzymania fabryki przy życiu. Ponieważ inne fabryki obuwi gumowego przygotowują się obecnie do sezonu zimowego, a f-ma „Pepege” nie ma środków na przeprowadzenie przygotowań, t. j. głównie na zakup oraz przysposobienie surowców, będzie przyszły sezon sprzedaży dla f-my „Pepege” stracony. (l)

(k) Spuszczenie na wodę polskiego transatlant. statku m/s „Batory”. Dnia 3 lipca spuszczone zostanie na wodę m/s „Batory”, drugi z kolei polski statek transatlantyczny, zamówiony w stoczni w Monfalcone. Po spuszczeniu na wodę rozpoczną się prace nad wewnętrznym urządzeniem statku, który będzie gotowy w połowie grudnia rb. Spuszczony już na wodę statek „Pilsudski” odbędzie pierwszą podróż z Triestu do Gdyni w dn. od 27 sierpnia do 12 września rb., poczem kursować będzie na trasie Gdynia — Halifax — Nowy Jork.

sować będzie na trasie Gdynia — Halifax — Nowy Jork.

Z ZAGRANICY

(z) Wzrost światowej produkcji stali. Czy pod wpływem zbrojeń? Światowa produkcja stali surowej w pierwszym kwartale rb. wzrosła w stosunku do odpowiedniego okresu z poprzedniego roku o 14%. Prawie wszystkie kraje produkujące stal, zwiększyły wytwórczość. Jedynie produkcja Francji spadła o 4,4%, wskutek czego udział Francji w ogólnej produkcji stali w Europie zmniejszył się z 21,4% na 15,7%.

(z) Daleko idące komentarze do interwencji U. S. A. przeciw spadkowi franka fr. Agencja Havasa donosi z Waszyngtonu, jakoby ostatnia akcja skarbu amerykańskiego w kierunku podtrzymania franka fr. uważana była jako wskazówka, że Stany Zjednoczone pragną definitywnie stabilizować dolara na jego obecnym poziomie. Komentarze te wydają się zbyt daleko idące, zważywszy, że interwencja skarbu amerykańskiego miała na celu przedewszystkiem opanowanie fluktuacji dolara i utrzymanie kontroli nad jego kursem.

(z) W sprawie pogłosek o międzynarod. kartelu węglowym. „L'Information” donosi, że pogłoski, jakie ukazały się ostatnio na temat nawiązania rokowań o utworzenie międzynarodowego kartelu węglowego, przyszyły ze źródeł niemieckich. Wydaje się — stwierdza pismo — że tego rodzaju pogłoski są w każdym razie przedwczesne. W tej chwili istnieje tylko układ angielskopolski. Jeżeliby układ ten miał być rozciągnięty na Niemcy, a pogłoski ze źródeł niemieckich są, niejako balonem próbnym — prawdopodobnym wydaje się, że Francja i Belgia byłyby również zmuszone do zawarcia porozumienia. W następstwie oba te bloki mogłyby zostać objęte kartelem międzynarodowym. Perspektywa ta jest — zdaniem pisma — dość odalona, aby mogła być brana pod uwagę przez koła giełdowe. Akcje kopalń francuskich i zagranicznych uległy w ub. tygodniu na giełdzie paryskiej poważnej zniżce.

(z) Ugoda „Citroen’a” z wierzycielami. Na zebraniu wierzycieli firmy „Citroen” zapadła większością głosów uchwała, zawierająca projekt ugody pomiędzy upadłym towarzystwem a jego wierzycielami. „L'Information” zaznacza, że ugoda ta doszła do skutku przy pewnej pomocy ze strony gubernatora Banku Francji Tantery.

(z) Deficyt budżetowy Włoch. Wpływy budżetowe Włoch wyniosły w maju r. b. 1.565 milj. lirów, wydatki zaś 1.879 milj. lirów. W ten sposób deficyt budżetowy wyniósł 314 milj. lirów. Deficyt budżetowy w okresie pierwszych 11 miesięcy bież. roku budżetowego (który się kończy dnia 30 czerwca r. b.) wyniósł 2.509 milj. lirów. Poważną częścią tego niedoboru przypisać należy wydatkom, związanym z przygotowaniem wojennymi w Afryce Wschodniej. Wydatki te zwiększyły r. b. deficyt o 89 milj. lirów, a w ciągu 11 miesięcy roku budżetowego przyczyniły się do niedoboru w wysokości 1.664 milj. lirów. Zaznaczyć należy, że w r. ub. deficyt budżetowy za okres 11 miesięcy wynosił 3.743 milj. lirów, był więc jeszcze większy. Zważywszy, że rezerwy skarbowe zostały wyczerpane, tegoroczny deficyt budżetowy został w części pokryty emisją bonów skarbowych, która dała 1.688 milj. lirów. Dług wewnętrzny wynosił w dniu 31 maja r. b. 105.244 milj. lirów.

(z) Brak towarów w Sowietach. Donoszą z Moskwy, że mimo ukończonej prawie industrializacji, brak wielu artykułów pierwszej potrzeby nie zmniejsza się. Przypisać to należy zbyt biurokratycznej organizacji handlu, która doprowadziła do tego, że czasem upływie szereg tygodni „dopóki towar ukaże się na rynku. Związczą ustalanie cen wprowadza duże trudności do handlu. Mianowicie kupiec nie może sprzedać towaru, zanim dany urząd nie poda mu ceny, po której wolno mu towar sprzedawać. Zdarza się więc że kupiec, posiadając pod dostatkiem towaru, nie może go sprzedawać, zanim mu nie pozwolą.

PODATKI I OPŁATY

(p) W sprawie podatkowych norm szacunkowych i orientacyjnych. Nowa ordynacja podatkowa przewiduje, że dla przedsiębiorstw, nieprowadzących prawidłowych ksiąg handlowych, ustala komisje odwoławcze normy szacunkowe i orientacyjne dla podatników podatku obrotowego i dochodowego. Ministerstwo skarbu zamierza celem uregulowania tej kwestji wydać osobne rozporządzenie o charakterze ramowym, do którego winny dostosować się komisje odwoławcze. Ponieważ rozporządzenie to ukaże się ma z początkiem lipca, nie będzie jednak, jak się dowiadujemy, obowiązywać w tym roku, ale dopiero na przyszły rok podatkowy. W tym roku należy się zatem liczyć z wydaniem okólnika ministerstwa skarbu, który nakazuje ustalanie norm szacunkowych na rok bieżący w sposób dotychczasowy. Wobec tego przygotowują się izby p-h. w porozumieniu z organizacjami branżowymi do przedstawienia odpowiednich wniosków. (l)

Gdańskie mocarstwo w polskim słoiku

Gdańsk nie wyrzeknie się nigdy swej suwerenności.

Na tropie zaginionego imperjum

Prace uczonych francuskich na wyspie „Wielkanocnej”

Wyspa „Wielkanocna” — ostrów położony w bezkresnej wodnej pustyni południowego Pacyfiku — jest obecnie widowiskiem osobliwej działalności. Widać tam ludzi, krzatających się żwawo wśród olbrzymich kamiennych posągów, pod cokółkami których spoczywają szkielety nieznannej rasy... Rozbrzmiewa język francuski: to delegaci paryskiego Instytutu archeologicznego prowadzą roboty wykopaliskowe celem zleśbienia tajemnic tej wyspy, która w kołach uczonych zyskała miano: „misterjum Oceanu Spokojnego”. Cały świat naukowy, a zwłaszcza uniwersytety Ameryki Południowej, z wielkim zainteresowaniem wyczekują pierwszych relacji tej ekspedycji, która z wszystkich dotychczasowych wypraw do wyspy Wielkanocnej, jest najlepiej wyposażona i w której skład wchodzi wybitni francuscy i belgijscy uczeni.

Wyspa, o której mowa, z wyglądu niczym nie przypomina wysp Oceanu południowego, jak je sobie zwykliśmy wyobrażać. Niema tam raf koralowych, ani płomiennych tropikalnych kwiatów, których jaskrawe plamy mienia się kolorami tęczy na tle soczystej zieleni; nie rozlegają się smętne dźwięki gitary lub „ukelele”. Wyspa Wielkanocna — to skalisty, niegościnnie skrawek ziemi, pozbawiony prawie całkowicie urodzajnej gleby i roślinności. Odkrył ją w okresie wielkanocnym 1722 roku admirał niderlandzki Roggeven, a w r. 1888 zaanektowała republika Chile, od której wybrzeży dzieli wyspę 3000-kilometrowy obszar oceanu. Ludność ostrowu jest nieliczna i składa się z paru setek Polinezyjczyków oraz garstki białych.

Zmarły profesor John Macmillan Brown, rektor uniwersytetu Wellingtonskiego w Nowej Zelandji, jeden z czołowych znawców kultury polinezyjskiej, przebywał szereg miesięcy na wyspie Wielkanocnej i po powrocie ogłosił zdumiewającą teorię, mianowicie że omawiana wyspa stanowiła ongiś jądro wielkiego polinezyjskiego imperjum.

Jest rzeczą oczywistą, że sama wyspa „Wielkanocna”, której obszar wynosi za ledwie 118 kilometrów kwadratowych, nie mogła pomieścić ludności jakiegos znacniejszego państwa, to też według przypuszczenia prof. Browna, ludność tego oceanicznego imperjum zamieszkiwała także rozległy archipelag większych i mniejszych wysp, otaczających „jady” tj. wyspę, obecnie zwaną „Wielkanocną”. Cały archipelag ten, jak twierdzi prof. Brown, wskutek jakiegoś gigantycznego kataklizmu, pochłonięty został przez wody oceanu, a z uwagi, że katastrofa ta zdarzyła się u jednej z najbardziej samotnych części południowego Pacyfiku, świat nigdy się o niej nie dowiedział. Słuszność tej teorii zdaje się potwierdzić także okoliczność, że ludzie zajęci wykonywaniem owych olbrzymich posągów na wyspie Wielkanocnej, prace swe jakoby nagle przerwali, pozostawiając wielką ilość statui w stanie niewykończonym.

Wobec olbrzymich rozmiarów i wagi wspomnianych posągów, z których nie-

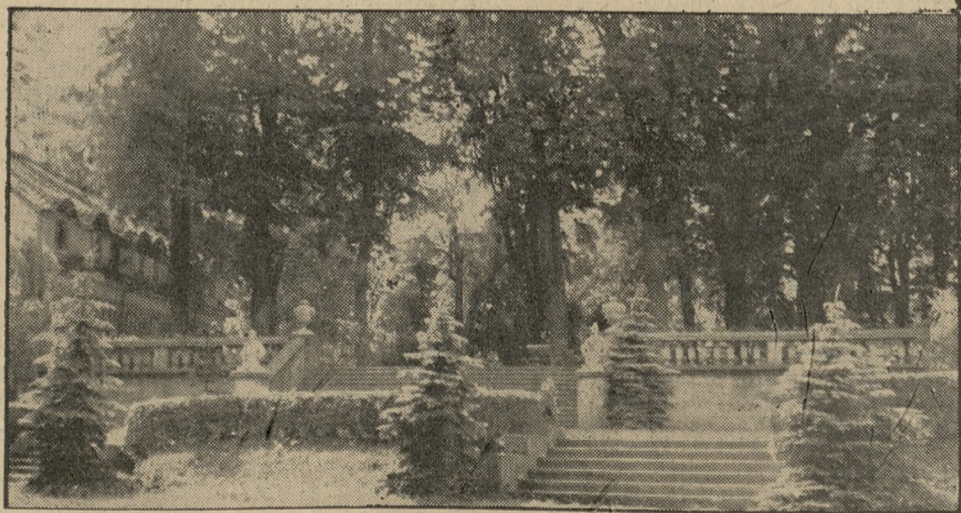
które mierzą do 13 metrów wysokości i ważą ponad 100 tonn, jest rzeczą zagadkową, w jaki sposób kolosy te mogły być przetransportowane drogami górskimi do miejsca, gdzie się obecnie znajdują. Niełada trudności techniczne musiały być też do przezwyciężenia przy nakrywaniu głów bożków olbrzymimi kamiennymi kapeluszami, sporządzonymi z czerwonych wulkanicznych gładów. Na ruinach wielu domostw znaleziono tabliczki z napisami w hieroglifach, których jedynie dotąd nie udało się odcyfrować.

Kilka pomniejszych posągów wywieźli z wyspy Angliacy w 1867 r. i znajdują się one obecnie w Muzeum Brytyjskim w Londynie. Ostatnio rząd chilijski surowo zabronił wywozu jakichkolwiek przedmiotów archeologicznych z wyspy Wielkanocnej, tak że wspomniana ekspedycja francuska będzie musiała zadowolić się jedynie zdjęciami fotograficznymi, które w wielkiej ilości są przez nią dokonywane i przeznaczone dla muzeów w Paryżu i Brukseli. Kr.

Dziwne zwyczaje matrymonjalne w Bengalu

Z pośród rozmaitych zwyczajów, przekazanych w Bengalu (Indje) przez tradycję, na specjalną uwagę zasługują nader zabawne zwyczaje, przywiązane do ceremonji zaślubin a stosowane przez ludność

W precudnym ogrodzie Bractwa Kurkowego na Szelągu

Na powyższym zdjęciu mamy wejście do przeszlicznego ogrodu Bractwa Kurkowego na Szelągu — od strony Warty. Wejście zachęcające i zapraszające jak najliczniejszych gości na sobotnią zabawę latową, którą urządzają Panie Wincentki parafji św. marcińskiej. Czekają tam wszystkich rozliczne miłe atrakcje. A więc zabawa na ryba, kostki szczęścia, możliwość zdobycia licznych i pięknych wygranych itd. Specjalną uwagę zwrócić należy na kiosk portretowy, w którym

tabliczą, nawet chrześcijańska po dziś dzień.

Tak n. p. w przeddzień zaślubin oboje oblubieńcy, zarówno naręczona, jak i naręczony, muszą wziąć bardzo zimną kąpiel i kilka zimnych natrysków. Do tradycji i niejako do dobrego tonu należy także spóźnianie się na sam obrzęd ślubu. Jeśli n. p. wyznaczony jest na g. 8, nowożeńcy zjawiają się w kościele na godzinę 11-a, bowiem Indusi są głęboko przekonani, że, im bardziej ktoś każe na siebie czekać, tem bardziej jest pożądanym i szanowanym. Podczas ceremonji ślubnej nie brak także zabawnych momentów. Gdy kapłan już jest przed ołtarzem, panna młoda, siedząca na macie w jednym kącie, i pan młody, stojący w drugim końcu kościoła (jaknajdalej jedno od drugiego) nie ruszają się ze swych miejsc, za nim ksiądz ich nie zawoła. Wówczas oblubieniec zbliża się do ołtarza, zaś panna młoda czeka: na powtórne (a nieraz trzykrotne) wezwanie. Podobnie dzieje się w chwili, gdy trzeba wypowiedzieć sakramentalne „tak”. Oblubienica wypowiada je dopiero na skutek kilkakrotnie powtórnego zapytania kapłana. (KAP).

Miasteczko, które żyje z wina

Gumpoldskirchen oddalone jest o pół godziny jazdy autem od Wiednia. Wino marki Gumpoldskirchen słynie na cały świat. Już Szyller i Heine opiewali jego zalety. W Austrii cieszy się to miasteczko, liczące nie więcej niż 5.000 mieszkańców, ugruntowaną sławą. Zwłaszcza w jesieni, gdy rozpoczyna się rozlewanie do beczek młodego wina, nastaje dla Gumpoldskirchen okres złotego żniwa. Każdemu, kto przyjeżdża tutaj rzucają się w oczy wywieszzone nad bramami domów wianki lub pęczki gałązek wiosnowych. Tradycyjnym obyczajem, datującym się od setek lat, każdy gospodarz, w którego domu znajduje się beczka młodego wina, zaprasza prze-

Po niebywałych sukcesach w Berlinie

CHÓR DANA przybywa do Poznania!!!

Chór Dana, najznakomitszy zespół polskich rewersów — po niebywałych sukcesach w Berlinie w teatrze „Scala” przybywa po długiej nieobecności w naszym mieście na **jedyny występ do Poznania** i wystąpi **w sobotę, dnia 29 czerwca o godz. 11 wiecz. w kinoteatrze „Słońce”**.

Chór Dana w mieście naszym, w całej Polsce a nawet w głównych stolicach Europy reklamy nie potrzebuje! Szczególnie w Poznaniu występie tego znakomitego Zespołu cieszą się **zawsze olbrzymim i zaśluzonym powodzeniem!** Tym razem **Chór Dana** wykona popisowy program obejmujący **25 najpiękniejszych piosenek**, między innymi **szereg nowych przebojów!**

W programie wezmą udział ponadto najpopularniejszy piosenkarz polski, ulubieniec publiczności **Mieczysław Fogg**, który wykona szereg najnowszych przebojów oraz świetny piosenkarz i humorysta **Adam Wysocki**, który wystąpi w popisowym, nowym repertuarze! Niewątpliwie sobotni występ **Chóru Dana**, pomimo letniej kaniuku i urlopów — zgromadzi **łamy najwzorniejszej publiczności** naszego miasta. Ze względu na **olbrzymie zainteresowanie sobotnim występem Chóru Dana** — uprasza się o **wcześniejsze zakupywanie biletów**, które po cenach **b. przystępnych od 1—3 zł.** (łącznie ze wszelkimi opłatami) są już do nabycia w składzie cygar p. Szrejbrowskiego — ul. Gwarna 20. Tel. 56-38. zg 11 397

chodniów, znajomych, czy nawet nieznanym na lampkę wina. Bez ograniczeń, bez żenady; kto chce może pić i weselić się choćby przez całą dobę. Oczywiście — za pieniądze.

We wrześniu zjeżdżają się do Gumpoldskirchen tysiące turystów z Wiednia, z okolic i zagranicy. Pociągi, tramwaje, autobusy, luksusowe auta zwożą ludzi chętnych zabawy, życia i użycia, a zwłaszcza dobrego wina. Przy długim stole siedzą goście i „próbują” wino nowego zbioru. Próbuja tu, próbują tam, wstępują do jednego, drugiego i trzeciego domu, a wieczór zastaje setki wesolych biboszków, toczących się, chwytajmy często krokiem, do postoja autobusów. Dźwiękiem pieśni rozbrzmiewają po nocy uliczki Gumpoldskirchen, a gospodarze odprowadzają gości i troskliwie do drzwi swoich przygodnych gości. Każdy mieszkaniec Gumpoldskirchen, bez względu na właściwy swój zawód, jest w ten czy inny sposób zainteresowany w winnicach złotodajnych, albo jest właścicielem winnicy, albo ma udział w niej, albo uczestniczy w handlu winem. Gumpoldskirchen żyje z wina, do bręmu wina zawdzięcza swoją reputację.

300-lecie Akademii Francuskiej

W związku z uroczystościami jubileuszowymi z okazji 300-lecia założenia Akademii Francuskiej które odbywają się przez cały ostatni tydzień w stolicy Francji, miała miejsce w poniedziałek 17 w kaplicy Sorbony, gdzie, jak wiadomo, pochowany jest założyciel Akademii kardynał de Richelieu, uroczysta Msza św. w obecności kardynała Verdiera, arcybiskupa Paryża. Rodzinę kardynała Richelieu reprezentowali hrabia de la Rochefoucauld z żoną, z domu Richelieu. Na nabożeństwie byli obecni wszyscy członkowie Akademii w strojach galowych oraz liczne delegacje. Rektor Instytutu Katolickiego, Mgr Baudrillard, wygłosił podniosłe przemówienie o znaczeniu kulturalnym Akademii, jej tradycjach i o działalności w dziedzinie oświatowej kardynała Richelieu, twórcy wielkiej Francji. (KAP).

Kino — sędzią przy zawodach konnych

Już od dłuższego czasu w wielu wypadkach kinematograf gra rolę sędziego podczas wyścigów konnych. Dotychczas używa się tego sposobu kontroli jedynie przy określaniu zwycięzcy, o ile różnica dystansu między pierwszym koniem a drugim wynosi mniej niż 1eb. Francuskie statystyki, ułożone przez Société de Sport de France wykazują, że na wyścigach w Tremblay użyto filmu w ciągu roku 1934 30 razy, a w ciągu 5 mies. rb. już 14 razy. W wypadku, jeśli sędziowie korzystają z tej inowacji, wynik wyścigu ogłaszany jest przeciętnie po upływie 8 minut, a następny bieg zostaje opóźniony mniej więcej o 5 minut. Publiczność przyjęła tę nowość bardzo przychylnie.

Niezwykła ceremonia ślubna

W Ameryce na podobne rzeczy nie zwraca się już żadnej uwagi, we Francji jednak ślub w samolocie, na wysokości 1000 metrów, stał się prawdziwą sensacją, tem bardziej, że sobotnia ceremonia posiadała potrójne znaczenie. Oprócz bowiem udzielenia sakramentu małżeńskiego lotnikowi Baguerelle, była ona równocześnie jego pasowaniem na pilota i stała się zarazem chrztem — oczywiście powiatowym — dla księdza celebrysa Forcolina, który dotąd nie wznosił się inaczej do niebios jak na skrzydłach modlitwy. Za samolotem ślubnym białym jak strój panny młodej, wbił się w górę orszak 12 samolotów, w których mieścili się świadkowie i zaproszeni goście. Gdy, na wysokości przeszło 1000 mtr. potrójna ceremonia dobiegła końca, państwo młode po wylądowaniu z samolotu udali się... na dworzec kolejowy by „pullmanem” odbyć podróż poślubną. S. F.

TEATRY

Z Teatru Nowego

Jeszcze tylko trzy razy t. j. we wtorek 23 bm., środę 26 bm. i w czwartek 27 bm. „Filip w opalach” najwesejsza farsa sezonu, napisana po mistrzowsku przez znakomitą spółkę autorską Arnolda i Bacha, zyskała sobie na scenie Teatru Nowego rekordową ilość przedstawień. Publiczność, rozbawiona komicznymi sytuacjami i dowcipami, od których roi się w tej farsie, entuzjastycznie oklaskuje każdego z wykonawców. W roli tytułowej p. Cz. Kaden.

W przygotowaniu świetna farsa „Pan maczelnik to ja” z gościnnym występem Antoniego Fertnera. Reżyseruje p. A. Bystrzyński.

Teatr Letni — Ogród Zoologiczny
Dziś przedstawienie zawieszono. — W piątek premiera aktualnej rewji „Wiwat prasa!” z udziałem nowego zespołu artystów teatrów warszawskich. Rewja ta została przez znakomitego autora napisana specjalnie dla Poznania. Usłyszymy nowe piosenki, zobaczymy pełne humoru skecze, barwne tańce i wiele satyry aktualnej. — Przeprowadź biletów w firmie Szrejbrowski, ul. Pierackiego.

Na wakacje

Pamiętajcie o dzieciach!

Ksiądz dyrektor Tow. Dobroczyńności „Caritas” pisze nam co następuje:

Jest w mieście dużo, bardzo dużo dzieci. Szkoły już się skończyły i dzieci chodzą po ulicach, płaczą się po dusznych poddaszach i nędznych mieszkaniach.

Są blade i niedożywiane. Często spoglądają do góry w niebo i myślą o zieleni łąk i o słońcu. Wiśn na nie czeka, ale niema za co je wysłać. Rodzice wdychają, matka nieraz fartuchem lży otrze.

Czyż trzeba naszym dobrym obywatelom ze wsi przypominać o tej najważniejszej sprawie? Czyż nie czują oni, że oczy dziatwy miejskiej skierują się błagalnie w ich stronę? Czyż będą opierać się ich prośbie?

Przecież „cokolwiek uczyniliście tym oto najmniejszym, Mnieście uczynili” — powiedział Chrystus.

Wierzę też, że już niedługo, zaraz nawet napłynię do każdego księdza proboszcza mnóstwo zgłoszeń ze wsi i dworów. Nie będzie chaty najmniejszej, gdzieby miejskie dziecko katolickie nie znalazło gościny.

korespondencja

z czytelnikami

— L. Fraszczyński — Poznań. Radjoramatorom wolno chodzić po dachu tylko za zezwoleniem właściciela domu, a za wszelkie szkody z tego tytułu powstałe, odpowiadają takowi. Uchroni się Pan od strat, jak nie da Pan zezwolenia. Jeżeli dom podlega ustawie o ochronie lokatorów i niema umowy na piśmie na czas określony, to mógł lokator czynsz obniżyć, albowiem zobowiązany jest płacić tylko komorne podobostawie z czerwca 1914 r. Oplacanie stróża zależy od umowy, z braku umowy ponosi właściciel; musi on również być ubezpieczony, a opłaty ponosi on i właściciel. (K.)

— A. N. — Poznań. Skargę interwencyjną należy przeciwko wierzycielowi, wymienionemu w protokole zajęcia, jednakże dopiero po uprzednim wezwaniu wierzyciela samego do zwolnienia zajętych przedmiotów. Równocześnie ze skargą należy stawić wniosek o wstrzymanie egzekucji aż do rozstrzygnięcia sporu.

33 Loteria Państwowa

W czwartym dniu ciągnięcia 1 klasy wygrane padły na numery następujące:

100.000 zł na nr.: 27573.
5.000 zł na nr.: 68365.
Po 2.000 zł na nr. nr.: 29441 30165.
Po 1.000 zł na nr. nr.: 28025 121148 167495.

NAJWIĘCEJ wygranych pada w kolekturze Zygarłowskiego

Poznań, ul. 27 Grudnia 12.

dr 2 950

Po 500 zł na nr. nr.: 77165 94129 126277.
Po 400 zł na nr. nr.: 52375 57079 97880
108193 130758 132843 147976 149672.
Po 200 zł na nr. nr.: 53803 56514 103494
126976 139753 140762 141569 142772 144906
146350 158839 167593.
Po 150 zł na nr. nr.: 4728 18090 23331
24330 28515 35095 40340 43369 44666 59190
65914 67101 75375 78647 82918 84728 89136
90828 92095 92286 97496 112665 117998 118303
126415 130147 134136 150094 156398 152704
154739 158421 159810 161497 167920 168107
173393 177221 178594 181299.

Po 100 zł na numery:

1902 2005 136 496 3328 555 5624 829 6188
236 369 88 7328 959 9089 270 315 773 10518 633
11689 709 972 13097 160 65 327 14317 470 579
720 41 97 817 15067 959 16482 775 17647 853
18228 913 19122 982 20085 571 96 21019 119 274
587 22023 93 95 125 412 55 718 866 23141 312
24061 487 758 862 25046 179 219 710 74 951
26231 679 27421 25 762 87 802 72 28320 707
29695 721 949 30337 31014 39 252 507 32086 100
921 95 33777 823 34649 872 923 35504 859 36027
557 797 858 916 37488 959.

30076 668 968 39645 40030 201 383 402 22 92
608 41185 253 376 555 895 42369 550 698 43633
40 993 44064 136 697 45438 663 823 46221 504
47838 48017 285 337 49249 356 739 42 50903 99
51456 538 702 26 79 52872 957 94 53168 408
54761 76 55076 168 500 56 705 58057 98 217 451
55 763 94 57782 58156 559 611 68 820 42 68
59140 206 693 764 60133 229 35 72 396 734 67
61425 530 62366 770 64180 481 833 901 66353
531 994 67404 517 68123 288 370 776 69295 355
70119 561 71049 88 124 522 674 838 976 72492
610 27 73181 207 35 414 547 829 74152 215 39
386 686 825 75568.

76336 520 77036 356 427 827 923 78823 79324
442 72 656 876 934 80244 654 872 81056 75 76
221 752 82342 83443 658 844 950 84062 638 911
85107 397 499 851 86195 991 87225 823 90235
642 94 801 91659 712 48 92111 213 86 411 795

93434 661 953 94031 238 321 498 696 95214 411
507 755 864 96330 473 97064 98 463 930 98015
60 654 99123 836 98 100419 62 714 101328 796
102344 56 103464 719 978 104751 105511 106024
177 396 727 817 955 107173 361 73 446 522 830
108198 243 810 979 109110 64 82 352 55 682
110275 93 385 450 758 111078 143 447 621 743
871 112743 79 113773 80 962.

114382 516 804 953 115165 530 59 844 116187
342 74 117018 126 61 97 373 673 806 98 118045
798 932 119395 910 120001 03 921 121152 244
591 770 805 122107 578 715 123046 170 629 930
64 124612 125099 363 427 965 94 126174 269 354
521 127271 446 606 128603 129615 872 130073
78 387 663 131084 185 423 132266 67 68 779
133122 648 774 134042 156 792 135295 409 91
882 136299 727 858 137018 57 398 138079 191
288 790 139058 140300 742 141000 142078 164
220 334 405 143453 561 740 63 144085 145092
169 432 511 624 723 146301 527 626 755 147531
984 148069 356 149179 150608 151074 423 634.

152295 657 153227 80 596 726 154409 155242
350 401 156204 90 336 484 542 618 157214 60
300 589 158106 159296 493 561 715 972 160510
57 989 161031 859 95 162041 65 504 612 754 847
163231 319 670 164448 73 165165 561 166193 740
167801 914 168710 169084 136 338 170156 222 31
77 886 171096 176 352 478 172194 395 174562
988 175109 55 927 176655 177010 131 354 597
178484 765 77 913 179416 34 95 558 856 81
180048 70 149 181232 338 182254 785 183116
403 665 700 807 184578.

Po 50 zł na numery:

399 1017 105 981 2339 3105 71 386 440 4986
5214 934 6065 232 325 82 667 7144 79 250 306
83 637 8209 48 639 917 10037 105 232 306 415
640 11191 501 672 716 909 12522 717 20 13316
14493 789 15102 16075 652 57 771 17786 18039
616 20164 220 304 708 21665 22041 149 791 947
123283 738 24474 76 517 61 25038 474 597 637
772 842 924 26056 222 575 787 803 27257 661
28103 276 331 586 665 732 964 29263 70 304 457
527 75 604 927 30175 80 580 31018 144 504 892
132088 261 527 65 701 54 850 923 58 33157 59
91 310 444 57 526 699 734 829 34160 356 86 420
767 825 35425 81 537 39 779 838 58 904 69 36009
256 650 732 93 924 37015 84 103 772 869.

38035 137 387 877 39019 39 214 413 43 642 97
866 40018 344 412 707 748 41143 84 524 30 75
626 42360 43000 84 308 249 919 90 44196 269 390
406 578 676 703 840 43 910 45 84 85 45498 628
70 700 97 46345 599 831 47293 453 775 48207 11
30 312 425 534 49092 282 540 874 939 53 99
50038 49 67 82 283 499 758 971 51071 179 244
612 36 898 52500 838 47 53001 252 806 909 54344
431 861 904 92 55026 218 90 386 540 672 744
997 56120 470 707 31 961 57068 121 533 82
58005 64 70 157 76 132 737 868 942 59149 72 95
334 623 822 907 60014 70 176 257 354 414 657
59 64 785 881 61460 615 64 62010 682 801 63080
415 530 92 719 866 64226 421 501 68 79 65032
737 64 910 66031 36 415 937 67059 854 68048
236 774 994 69141 338 458 541 718 910 23 79842
72 71044 221 439 72160 272 426 566 601 726 51
951 73372 642 71 866 76 94 74117 33 432 83 555
96 694 802 75204 305 76 488 617 726.

76126 82 699 77125 37 652 822 915 78226 46
317 36 748 81 951 99 79965 88 80236 83 490 542
601 51 89 997 81001 464 563 82291 322 878 920
88076 141 374 536 95 612 73 794 809 84127 94
308 407 11 630 85634 710 861 86370 465 558 658
814 927 87268 471 709 964 79 88170 254 351 640
951 89114 85 548 947 90674 811 91103 258 500
688 744 91 917 79 92451 630 72 719 964 93001
177 565 631 94198 432 93 99 656 61 997 95014
266 471 682 85 859 96130 213 65 95 631 97316
36 411 537 794 804 25 98246 558 67 870 99340
831 50 78 100154 56 236 76 307 877 998 101052
196 261 73 666 809 102200 307 47 932 103060 83
176 221 85 314 463 708 104003 260 429 571 688
105241 300 67 612 959 106068 319 432 537 889
107242 108203 56 74 339 468 806 109078 148
729 51 865 71 110087 92 159 90 821 56 88 925
111492 636 807 49 112223 516 741 849 950
113700 851.

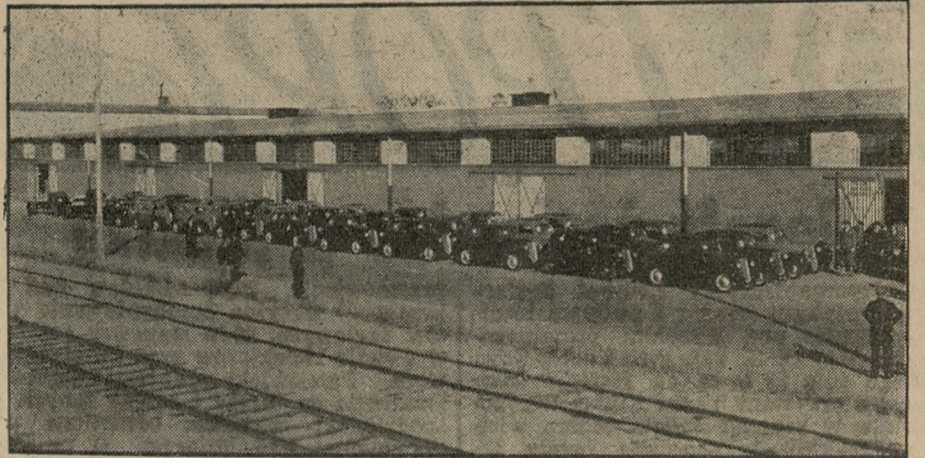
114079 320 696 711 947 73 115483 625 77
91 797 116078 87 103 438 664 17127 304
13 623 700 845 73 983 118033 75 616 709 844
979 119033 162 466 120334 46 83 99 606 82 722
121292 310 22 437 86 96 619 883 946 122380
423 611 123259 564 124227 305 577 689 125222
70 342 719 126555 714 81 993 127177 301 616
870 128103 1268 309 75 601 58 730 129095 394
524 95 130184 215 54 318 882 13136 487 634
55 94 736 887 938 132135 227 436 557 78 749
50 80 133499 598 134092 230 344 542 771 852
64 963 88 135519 63 626 45 80 136074 277 376
476 585 86 609 730 820 940 74 137014 421 24
571 680 138006 80 237 584 891 901 138905 131
55 384 523 638 790 140671 876 911 20 141126
58 218 400 929 968 80 142116 239 143132 215
440 520 833 989 144299 331 462 500 691 910
145058 75 205 518 662 760 146022 191 207 62
99 385 479 87 612 747 56 866 147030 67 174
300 596 933 148042 146 311 789 975 149477
848 150222 111 220 62 374 530 854 926 151071
302 86.

152019 226 471 720 832 153135 367 571
798 938 154181 460 93 505 760 967 155031 307
900 156192 331 445 501 62 745 49 958 157419
915 158265 337 581 640 819 88 159009 383 412
77 569 725 864 941 77 160066 231 905 64
161161 210 401 82 512 659 799 959 162009 39
157 203 317 417 614 723 882 163015 800 164198
388 523 730 54 835 55 165114 43 270 452 718
54 91 839 166077 243 50 315 891 167005 197
331 42 590 814 38 64 168006 511 708 868 994
169005 21 162 240 772 170254 303 53 670
171090 105 30 215 92 385 903 172390 502
173039 234 612 174199 548 606 09 14 921 63
175047 454 730 99 878 95 971 176043 158 456
749 886 177222 517 68 729 886 178045 117 368
708 66 906 55 179110 51 755 889 993 180078
299 459 990 181003 107 476 917 183248 366
562 604 85 728 964 71 184036 57 206 334 61
604 929.

CIĄNIENIE DRUGIE.

Po 100 zł na Nr.:

746 2285 604 5914 48 7422 8827 12713 13482
550 14480 15946 17454 20971 21292 961 22262
326 23088 270 584 757 24856 25089 555 16105
515 66 27002 623 43 768 878 31099 953 32300

Co tydzień do Gdyni przybywają z Anglii transporty samochodów Ford. Na zdjęciu widzimy jeden z ostatnich transportów t. zw. Ford Juniorów, całkowicie wyrobionych w angielskiej fabryce Forda w Dagenham, koło Londynu.

575 816 33108 868 34938 35035 774 801 36641
963 37477 529 78.

38008 504 706 39146 797 40967 41889 42244
744 43090 622 44834 47591 805 48140 333 813
49127 529 712 853 933 50742 51364 52751 53256
57 566 54084 56480 538 773 845 936 58288 330
734 975 92 59307 52 617 60701 61235 394 510
62181 63491 64008 797 65227 67354 814 68721
70428 577 85 647 74374 72330 91 74041 211
715 905 75197 531 715 54.
76765 88 77224 358 519 842 78230 754 939
79184 465 691 99 80134 846 923 81245 559 866
82847 83634 84176 934 86331 414 87307 414
87307 88018 988 89755 81 91325 879 91 92718
58 825 93510 941140 898 944 45 95146 938
96147 351 98127 99424 510 924 66 101192
102295 103761 859 104915 105879 106239 378
920 107477 108253 404 109114 402 521 961
111804 112820 33 113945.

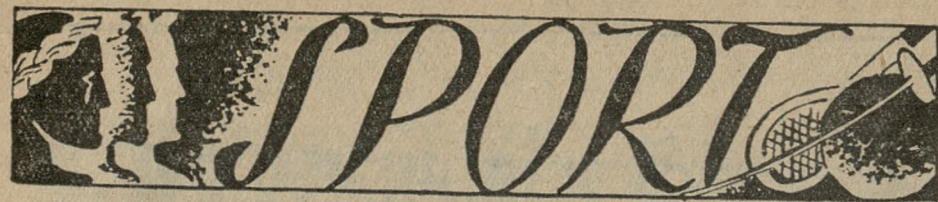
114121 115065 294 651 116132 281 752
117139 326 649 118405 119750 945 120925
121683 122955 125059 978 126516 128624 67
799 129337 884 130458 636 131192 132244 394
996 133898 134032 639 934 135394 136212 67
776 137279 543 708 138460 140651 141469
142132 84 210 144097 829 145301 146102 705
147003 148118 403 655 149223 387 150031 217
151489.

152395 710 153665 154069 827 156266 836
157557 158150 159071 782 160323 794 871
161434 162014 388 488 163323 165420 168059
169124 554 170203 172944 173367 801 174163
250 415 712 832 92 175957 177355 179161 433
180016 981 181188 406 182144 925 183507 910
184427.

Po 50 zł. na Nr.:

1044 2102 670 3188 656 4187 5293 619 6365
590 7312 20 8887 9193 397 10764 11018 76 226
386 13119 514 14799 16187 585 18080 921
19668 22307 400 872 950 23816 24454 945
25682 27630 28128 82 210 688 890 927 29804
30200 69 406 31695 32223 407 91 755 33357
34413 46 569 35468 509 64 700 34 80 98 846 84
36112 551 642 551 642 37435 595 635.

38086 124 303 83 39199 476 889 961 40090
363 42226 581 671 824 942 44608 707 45696 771
46012 508 879 47635 947 50221 319 51016 423
786 807 53228 54340 41 804 958 55515 57286
491 565 629 737 58240 538 933 60091 697 61289
473 636 731 62004 214 423 761 66 63404 749
64212 94 65102 326 66 520 730 67285 436 524
600 68637 72 969 99 69282 85 420 963 70066
105 96 562 968 71163 65 883 900 73004 759
74035 81 254 608 15 75097 278 315 441 938 80.
76309 938 47 62 7243 73352 459 858 79096
577 725 80000 108 259 798 959 81212 82066 293
630 898 83143 871 974 84219 945 85086 86746
89 96 87977 88312

Regaty żeglarskie w Kiekrzu

Międzyorganizacyjny Komitet Żeglarski w Poznaniu wraz z 3 pułkiem lotniczym urządził pod wysokim protektorem dowódcy O. K. VII. gen. Knolla-Kownackiego dnia 29 b. m. na jeziorze kiekrzańskim na przystani Yacht Klubu Wielkopolskiego w ramach Święta Morza wielkie międzyklubowe wiosenne regaty żeglarskie z następującym programem:
Część I. 1) godz. 8,30 nabożeństwo w kościele parafialnym w Kiekrzu, 2) Wymarsz żeglarzy do przystani Yacht Klubu Wielkopolskiego, 3) Powitanie floty gości, 4) Powitanie władz, 5) Wymiana proporzyczków klubowych, 6) Uroczyste podniesienie bandery, 7) Godz. 11,30 regaty o nagrody przechodnie, 8) Rozdanie nagród.
Część II. Godz. 20 zbiórka żeglarzy i

przemówienie, 21,30 samoloty nad Kiekrzem — fikcyjne bombardowanie yachtów żaglowych, 22,00 manewry żeglarskie w świetle reflektorów oraz iluminacja jeziora. Przejazdki yachtami żaglowymi, strzelanie do tarczy i szereg innych niespodzianek: orkiestra, oświetlona płyta dancinowa nad jeziorem. O zmierzchu rzucanie wianków, iluminacja, ognie sztuczne. Na miejscu bufet ciepły i zimny obficie zaopatrzone.

Dogodny dojazd pociągami z dworca głównego.

Odjazd z Poznania: o godz. 7, 8, 10, 13,39, 15,25, 17,16.

Odjazd z Kiekrza: o godz. 13,50, 16,00, 18,45, 21,04, 23,00 1,51.

Gry sportowe

Mistrzostwa Polski w Koszykówce męskiej rozegrane zostaną w dniach 29 i 30 b. m. w Katowicach. Startować będzie 6 drużyn: „KPW” Poznań, warszawska „Polonia”, „AZS” Wilno, „PZP” N. Bytom, „Wawel” Kraków i „JKP” Łódź.

W przedolimpijskim obozie lekkoatletyk na Bielanach w CIW przebywa obecnie 17 zawodniczek z całej Polski.

W tych dniach spodziewany jest przyjazd dalszych trzech lekkoatletek, a mianowicie: Kwaśniewskiej, Krajewskiej i Swiderskiej.

Mniej więcej za tydzień na obóz przyjadzie Walasiewiczówna, która obecnie znajduje się w drodze do Polski.

Program zajęć na obozie pod kierunkiem trenera Cejzika toczy się normalnie.

Mistrzostwa Polski w Haceniu. W niedzielę rozpoczął się mecz finałowy o mistrzostwo Polski pomiędzy łódzkiemi drużynami „IKP” i „Harcerski K. S.”.

W 19 minucie gry mecz został przerwany z powodu burzy. W tym momencie meczu był bezbramkowy.

Nowy termin spotkania nie został wyznaczony.

Lekka atletyka

Mistrzostwo Łodzi w pięcioboju zdobył Maciaszczyk (Sokół) ze słabym wynikiem 2061 pkt.

Kolarstwo

Narodowa kolarska drużyna szosowa. Polski Zw. Tow. Kolarskich, doceniając znaczenie między państwowego meczu kolarskiego Niemcy — Polska na szosie Warszawa — Berlin, który odbędzie się w końcu sierpnia b. r., postanowił powołać do życia Narodową Drużynę Kolarską Szosową. Jednocześnie PZTK wyznaczył sześć wyścigów eliminacyjnych, w których startować będą mogli zawodnicy nie wyznaczeni do drużyny narodowej, a dzięki swym wynikom w biegach eliminacyjnych — mogący do drużyny tej wejść.

Na podstawie uzyskanych w b. sezonie wyników kapitan PZTK ustalił skład Drużyny Narodowej, jak następuje:

1. Józef Kapiak, RKS Prąd Warszawa,
2. Bober Leonard — Orkan Warszawa, 3. Ignaczak Józef — Prąd Warszawa, 4. Kudlak Aleksander — Prąd Warszawa, 5. Feliks Więcek — Resursa Łódź, 6. Lipiński Jerzy — Skoda Warszawa, 7. Igo — WTC Warszawa, 8. Kielbasa Fr. — Fort Bema Warszawa, 9. Zieliński St. — Skoda Warszawa, 10. Rurański E. — Stadjon Chorzów, 11. Kolodziejczyk W. — Wima Łódź, 12. Sobol Roman — AKS Warszawa, 13. Maj Gerhard — Pokój Bytom, 14. Kapiak Mieczysław — Prąd Warszawa, 15. Michałak Eug. — Fort Bema Warszawa.

Wymienieni zawodnicy obowiązani będą startować w nast. wyścigach eliminacyjnych:

26 km. — 2 lipca w wyścigu do morza polskiego, 7 lipca — w 166 km. wyścigu okrężnym w Katowicach, 14 lipca — w 200 km wyścigu o mistrzostwo Polski, 28 lipca w 204 km. wyścigu „dokoła Łodzi”, 4 sierpnia — w 230 km. wyścigu o puchar Skody, wreszcie 14 i 15 sierpnia — w dwuetapowym wyścigu „dokoła Wielkopolski” na dystansie 450 km.

Po dniu 15 sierpnia kapitan PZTK ustalił definitywnie skład naszej reprezentacji na mecz szosowy Polska — Niemcy.

Pięściarstwo

Kierownictwo sekcji pięściarskiej „Warty” komunikuje, że w czasie przerwy letniej do 1. 8. odbywają się dla utrzymania kondycji fizycznej specjalne treningi tylko w piątki od godz. 19 w „Ośrodku”.

Różne

Śmiertelny wypadek podczas zaprawy do P. O. S. W sobotę w godzinach popołudniowych, podczas zaprawy do POS, zorganizowanej przez Straż Ogniową m. Warszawy na stadionie WTC na Dynasach, zabił podczas biegu na 10 km. szeregowiec III oddziału straży ogniowej, Ludwik Bystrzanowski, liczący lat 51.

Niezłownie przystąpiono do ratunku. Wezwany lekarz pogotowia ratunkowego stwierdził jednak śmierć.

Wypadek podzielał przynębiająco na uczestnikach sobotniej zaprawy. (PAT)

Tennis

Już za trzy dni korty A. Z. S.-u zapelnia się elita graczy tenisowych polskich,

z którymi współzawodniczyć będą czołowi gracze niemieccy, o palmę zwycięstwa i zaszczytny tytuł mistrza stoł. m. Poznania. Turniej o mistrzostwo m. Poznania ma już swoją tradycję i zawsze stał na wysokim poziomie, nie dziwnego więc, że i w tym roku komitet turniejowy dokłada wszelkich starań, by i tegoroczny turniej wypadł jak najokazalej. Przypuszczając więc należy, że nikogo z interesujących się tak pięknym sportem, jakim jest tenis, nie zabraknie na kortach A. Z. S.-u.

W ciągu dzisiejszego przedpołudnia organizatorzy otrzymali zgłoszenia z Wrocławia. Przyjeżdża Nitsch i Eichner. — Warszawska „Legja” zgłosiła ostatecznie następujących graczy: I. Tłoczyńskiego, Majewskiego, Popławskiego, Neumannównę, Luniewską i Księżopolskiego. W grze podwójnej Tłoczyński grać będzie z Warmińskim.

„B. K. S.” — „Poznań 33” 5:2. W niedzielę na kortach Bydgoskiego Klubu Sportowego odbyły się rozgrywki z cyklu o zespolowe mistrzostwo Polski pomiędzy reprezentacją „B. K. S.” i „Klubu Tenisowego Poznań 33”. Zwycięstwo odniósł Bydgoski K. S. w stosunku 5:2.

W poszczególnych rozgrywkach wyniki były następujące: Tomaszewski (P) — Sioda (B) 1:6, 6:1, 6:3; Mennig (P) — Sioda 6:3, 6:8, 6:2; Laszkiewicz (B) — Tomaszewski 6:1, 6:2; Laszkiewicz — Mennig 6:1, 4:6, 6:2; Głowacka (B) — Geislerówna (P) 1:6, 6:3, 6:4; Głowacka i Laszkiewicz — Geislerówna i Tomaszewski 7:5, 1:6, 6:0; Figurski i Laszkiewicz — Mennig i Tomaszewski 6:4, 6:4.

Turniej w Wimbledonie rozpoczął się wczoraj w obecności 50.000 widzów. Zainaugurowano go grą mistrza z roku ubiegłego Perry'ego, który pokonał łatwo Kanadyjczyka Rain Wille 6:1, 6:1, 6:3. Już pierwszy dzień przyniósł szereg niespodzianek. Jeden z rozstawionych faworytów Allison pokonany został przez McGratha 4:6, 3:6, 9:7, 5:7. Czech Hecht pokonał Francuza Marcel Bernarda 6:2, 2:6, 5:7, 6:4, 7:5. Caska (Cz) pokonał dobrego Anglika Hare 4:6, 6:3, 6:3, 6:1. Borotra zwyciężył Niemca Henkla 6:4, 1:6, 8:6, 2:6, 6:2.

Słabo przedstawiają się Amerykanie, których reprezentacyjna para Allison i van Ryn pokonana została w ćwierćfinale turnieju Queens Clubu przez parę Hughes i Tukey 6:4, 5:7, 6:4.

ŁADNY LOKAL HANDLOWY
w najruchliwszym punkcie miasta Poznania
jest do wydzierżawienia

Zgłoszenia uprasza się kierować do Biura Ogłoszeń „Par”, Poznań, Al. Marcinkowskiego 11 pod nr. 25,42. Pg 4494-25,42

LOKAL 20 ew. 28 pokoi

na biura, szkołę, urząd, II. ptr. słoneczne, wynajmę. Plac 5-to Krzyński 4, właściciel, telefon 15-16. Tamże skład po artykułach elektrotechnicznych. zg 11386

OBWIESZCZENIE O POWTÓRNEJ LICYTACJI.

Dyrekcja ZACHODNIO-POLSKIEGO TOWARZYSTWA KREDYTOWEGO MIEJSKIEGO w Poznaniu podaje niniejszem w myśl art. 15—21 oraz 50 Rozp. Prez. Rzplł. z dnia 27. 10. 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 812) do publicznej wiadomości, że niżej wymienione, zabudowane nieruchomości miejskie wraz z przynależnościami, przynoszące trwałe dochód czynszowy, celem ściągnięcia zaległości z udzielonych przez Towarzystwo długoterminowych pożyczek hipotecznych, będą sprzedane przez drugą publiczną licytację na podstawie przepisów Rozp. Prez. Rzplł. z dn. 27. 10. 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 812) w kancelarii niżej wymienionych notariuszów:

Właściciel nieruchomości (dłużnik)	Księga hipoteczna przechowywana w Sądzie Grodzkim	Nieruchomość położona	Cena wywołania	Wysokość rekolmi	Nieruchomość obciążona pożyczką Towarzystwa (kwota nieumorzona)	Dzień i godzina II licytacji	W kancelarii notariusza
Helena Mrozko-wiakowa z domu Mazurkiewicz z Koźmina	w Koźminie Koźmin tom. 39 wykaz L. 1	w Koźminie ul. Krotoszyńska nr. 1.	20.500,—	2.500,—	14.376,—	12 sierpnia 1935 godz. 12	Zygmunta Lafapowicza w Koźminie ul. Riasztorna
kupiec Filip Białecki z Wąbrzeźna	w Wąbrzeźnie Wąbrzeźno tom 21 wykaz L. 460	w Wąbrzeźnie ul. Hallera 9	31.000,—	3.000,—	23.668,40	14 sierpnia 1935 godz. 12	Dr. Henryka Ostrowskiego w Wąbrzeźnie (Pom.)

Przystępujący do licytacji winni złożyć uprzednio w kasie Towarzystwa wymienioną w rubryce piątej rekojmie w gotówce lub w papierach wartościowych, mających wedle obowiązujących przepisów bezpieczeństwo papilarne.

Osoby trzecie, które wniosły pozew o zwolnienie od egzekucji całych lub części wymienionych nieruchomości i uzyskały zawieszenie postępowania egzekucyjnego, wzywa się, by wykazały to najpóźniej na licytacji, a przed wezwaniem do czynienia postąpię, inaczej prawa ich nie będą przeszkodą licytacji i nabywca uzyska prawo własności.

Akta hipoteczne i postępowania egzekucyjnego przeglądać można w biurze Towarzystwa w Poznaniu, ulica Fredry 8a, gdzie w godzinach urzędowych udziela się wszelkich wyjaśnień i informacji; nieruchomości oglądać można w ciągu ostatnich 7 dni przed licytacją, codziennie od 8 do 18, z wyjątkiem niedziel i świąt. Przystępujący do licytowania winni wykazać się w terminie zezwoleniem właściwych władz (Magistratu, wzgl. Starostwa) na nabycie nieruchomości z licytacji. ng 11813

Nadzwyczajna okazja dla PP. Fryzjerów.

Jest do objęcia zaprowadzony, pierwszorzędny interes, z całą maszyną, trwałą i wodną ondulacją, w samym sercu Poznania. Objęcie ca. 8000,—. Fachowiec niekonieczny. Oferty Kurjer Poznański zg 11393.

FARBY — LAKIERY

zawsze najtaniej w znanym Specjalnym Składzie Farb i Lakierów
FR. GOGULSKI, ul. Wodna 6.
ng 1755 Telefon 56-93, 37-93

WYPRZEDAŻ LIKWIDACYJNA

nadmierznych zapasów

WINA, KONIAKOW I LIKIEROW

z powodu likwidacji przedsiębiorstwa pod firmą (ze względu na upływ kontraktu dzierżawy)

RESTAURACJA BAZAROWA

Henryk Nurkowski

odbywa się codziennie do dnia 28-go b. m. od godziny 9-tej do 18-tej w ubikacjach przy Alejach Marcinkowskiego nr. 10.

Pg 4503-26,43

Pg 4290-25,10

A. KOSZEWSKI

Stary Rynek 61 sprzedaje najtaniej Naczynia emaliowane aluminiowe i blaszane Garnki żelazne Maszynki do miesa Młynki do kawy Noże i widelece Thermosy Magle domowe Łóżka metalowe Wanny do prania Pg 4063-20,43

Krojczego

z prima referencjami pierwszorzędnych firm stołecznych, z podaniem pensji, dołączeniem świadectw oraz fotografii poszukuje się na większe miasto powiatowe w Poznańskim. Oferty do Kurjera Poznańskiego ng 11819.

Cabriolet-Sportowy „DELAGE”

wykonanie luksusowe, motor o sile 75 KM. z wszelkimi nowoczesnymi urządzeniami, w pierwszorzędnym stanie korzystnie do nabycia. Łaskawe zgłoszenia pod: Toruń, skrzynka pocztowa nr. 1. dg 2930

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych: 1-linowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykład: n 3695, z 21 025, d 1811 i t. d. = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia w dni powszednie przyjmuje się do godz. 11,10, w soboty i dni przedświąteczne przyjmuje się do godz. 11,00.

1. DOMY-PARCELE

Willa

idealnie położona zaraz sprzedam wydzierżawie powód wyjazd. — Puszczykowo, Słoneczna 10. zdg 99 084

Kamienica

nowa dochód 8900, cena 75000, wpłaty 50000. Fr. Batajczaka 18 m. 2. zdg 99 200

Parcele

blisko kościoła w Górczynie sprzedam. Górczyńska 7. zdg 99 402

Kupię

wille z ogrodem w Poznaniu najchętniej nowa. Oferty do Kurjera Poznańskiego dg 2943

Parcele — Sołacz

wysoko położone sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 99 399

Domek

3 pokojowy z ogrodem pod Poznaniem na sprzedaż. Oferty Kurjer Poznański zdg 99 311

Wille

ogrodem sprzedam. Adres Kurjer Poznański zdg 99 296

Kamienicę kupię

wpłaty 65000, wykaz mieszkań, komorne. Oferty Kurjer Pozn. zdg 99 363

Dom

nowy cztery komfortowe mieszkania, ogród, Łazarz 30 000 wpłaty 24 000. Kossmann, Fredry 6. zdg 99 289

Do 500 000,—

złoty kupię kamienicę Poznaniu Spieszne zgłoszenia Gruszczyński. Poczta 30, tel. 55-66 zdg 99 237

Kamienicę

komfortem 85 000 sprzedam, dobra dzielnica, wpłaty 60 000, dochód 11 400. Oferty Kurjer Poznański zdg 99 195

2. PIENIĄDZ

500,—

pożyczki poszukuje, zastaw pianino koncertowe. Spieszne oferty Kurjer Poznański zdg 99 278

3 000

posiadam poszukuje posady — względnie przystąpię do intratnego interesu. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 99 305

Pożyczki

3 tys. zł poszukuje lekarz, posiadający własną dobrą zaprowadzoną praktykę w Poznaniu na okres dwu lat, na dobry procent. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 99 127

Kto
dobrych i szlachetnych ludzi...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 2963

Dobrze
prosperujące przedsiębiorstwo...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 255

3. LETNISKA I UZDROWISKA

Na Hel!
Tylko na Hel!

Wspaniale, słońce i żywica...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 2973

Krynica
Komfortowy pensjonat...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 98 087

Zakopane
pensjonat Bolesława...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 95 865

Letnisko
w Puszczykowie...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 117

Letniska
poszukuje dla żony...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 292

Kolonje
młodzieży szkolnej...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 2969

Letnisko
piękna okolica...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 11 818

Uroczę
letnisko, woda, las...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 365

Poszukuję
w Puszczykowie...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 2972

Pokoje
umeblowane, lasy...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 403

Letniska
las i woda na lipiec...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 2971

4. OSOBISTE

Trwała
ondulacje wykonuje...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 216

6. OŻENKI

Małopolanin
katalik, kupiec...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 98 764

Panna
lat 26, mająca...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 196

Która
z pań pożyczylaby...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 415

7. SPRZEDAŻE

Maszyny do pisania
biurowe i kufereczkowe...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 8333

Wytwórnię
dobrze prosperująca...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 98 449

Gospodarstwo
133 morgi...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 97 089

Meble
najtaniej poleca...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 3227/8

Śliwińskiego
meble Zydowska...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 2922

Srebro
złoto, brylanty...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 4291-25,47

2 wynalazki
oddam na własność...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 160

Ford
4 osobowy tanio...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 114

Sprzedaż — Naprawa
wiecznych piór...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 2243

Komisowa
sprzedaż wszelkich...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 11 000

Urządzenia
domowe, wszelkie...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 10 999

Młócznie
szerokobijąca...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 124

Miód
kuracyjny, jasny...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 075

Sprzedam
jadalnię z zegarem...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 145

Skład
zaprowadzony...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 148

Magiel
sprzedam...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 161

Namiot
dwuosobowy...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 167

Dom
z piekarnią...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 101

Wóz
koń z uprzęcią...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 099

Duży
skład kolonialny...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 097

Fiat 501
roadster...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 2972

Pokoje
umeblowane, lasy...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 403

Składnica
centrum boczna...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 093

Gościniec
43 morgi...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 129

Urządzenie
kolonialne...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 175

Maszyna
pisanie jak nowa...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 268

Wilki
dobry do tresury...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 203

Wózek
dziecięcy...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 194

Motorówkę
4-6 osobowa...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 278

Kolonjalka
świetnie prosperująca...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 376/7

Jadalnię
tanio sprzedam...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 281

Restaurację
sprzedam...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 272

Reklamówkę
Chevrolet...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 330

Zaprowadzony
od 23 lat...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 235

Narzędziom
obrabiarki...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 294

Lodówka
tanio...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 339

Lodówkę
wielką...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 355

Planino
sprzedam...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 361

Pokoje
kuchnia, zabikowo...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 286

Skład
kolonialno-spożywczy...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 288

Skład
trumień...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 309

Skład cukrów
śródmieście...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 279

Platformę
lekką...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 370

Skład
cukrów...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 386

Klucze
Reńsko...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 409

Kolonjalke
dobrze prosperująca...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 404

Lampę
kwarcową...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 399

11. KUPNA

Singera
wpuszczana...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 98 821

Maszynę
do cięcia...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 111

Poszukuje
gospodarstwa...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 144

Pierścionek
damski...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 106

Kupię
dom...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 094

Kupię
kuchnię...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 134

Pianino
krzyżowe...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 267

Dom
składem...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 257

Maszynę
ręczną...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 2967

Piec
gazowy...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 307

Mereżkarę
kupię...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 391

Wannę
emaljowaną...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 390

12. DO WYNAJĘCIA

2
ubikacje...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 98 772

Pięciopokojowe
okolicy...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 142

3 pokoje
kuchnia...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 164

Mieszkanie
czteropokojowe...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 188

2 pokoje
kuchnia...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 110

2
pokoje...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 339

3 pokoje
z kuchnią...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 218

Czteropokojowe
Stroma...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 214

Siedmiopokojowe
wysoki...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 210

Podgórnia
2 a — 3...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 340

4-5
pokoi...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 324

5-6
remontowanych...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 356

14. ZAMIANA MIESZKANIA

Zamiana
4 — centrum...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 2292

15. POKOJE UMEBL

Podgórnia
2 a — 3...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 340

Czteropokojowe
dwupokojowe...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 177

Czteropokojowe
komfortowe...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 266

Trzypokojowe
Lazarz...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 204

Wynajmę
mieszkanie...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 151/2

Trzypokojowe
komfort...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 250

Słoneczne
dwupokojowe...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 2970

Sześciopokojowe
ogrodem...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 297

Komfortowe
I. 7 pokojowe...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 383

Czteropokojowe
piewsze...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 407

13. SZUKA MIESZK

1
pokoj...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 118

Poszukuję
2 pokoje...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 943

Pokój
kuchnia...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 174

2 pokoje
kuchnia...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 135

Mieszkania
2 pokojowe...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 200

Pokoju
kuchni...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 253

3-4 pokoje
wraz...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 263

Urzędnik
pocztowy...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 244

Mieszkania
małego...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 233

Trzy
stały...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 2293

4-5
pokoi...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 324

5-6
remontowanych...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 356

14. ZAMIANA MIESZKANIA

Zamiana
4 — centrum...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 2292

15. POKOJE UMEBL

Podgórnia
2 a — 3...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 340

4-5
pokoi...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 324

5-6
remontowanych...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 356

Słoneczny
czysty...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 98 323

Przyjezdny
1.50...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 98 439

Wojciecha
28 — 5...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 98 812

Mickiewicza
3. m. 6...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 98 865

Pokój
umeblowany...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 98 864

Dwa
dwuosobowe...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 98 992

Stroma
27. m. 8...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 98 899

Kręta
5 — 9...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 98 994

Jednoosobowy
20...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 128

Matejki
68. m. 3...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 122

Pokój
ładny...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 121

Marcina
22. m. 8...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 137

Dwa
łączne...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 138

Dwa
łączne...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 143

Pokoje
niekrepujące...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 149

Spokojna
25 a — 7...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 153

Pokój
frontowy...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 157

Jasna 9
m. 4...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 162

Skryta
7. m. 7...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 2920

Niekrepujący
elektryczność...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 166

Słowackiego
29. m. 9...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 172

Frontowy
niekrepujący...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 183

Panom
Plac...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 189

Dwuosobowy
Ogrodowa...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 178

Dwuosobowy
utrzymaniem...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 182

Klatki
słoneczny...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 219

Wspólny
panom...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 217

27 Grudnia
5 — 8...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 213

Pokój
panie...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 212

Frontowy
pokój...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 271

Skarbowa
5 parter...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 207

Ratajczaka
9 — 11...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 205

Elegancki
duży...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 201

Pierackiego
17 — 9...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 198

programy radjowe

WARSZAWA

Środa, dn. 26. czerwca.
6.30 aud. poranna...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 21.40

POZNAN

Środa, dn. 26. czerwca.
Poznań 6.30 aud. poranne...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 21.40

Pokój
elegancki...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 197

Frontowy
przy Zamku...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 190

Ładny
czysty...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 260

Pokoik
Górna Wilda...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 258

Pocztowa
21. m. 6...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 252

Elegancki
Ratajczaka...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 249

Słoneczny
jedno...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 248

Dwuosobowy
Pierackiego...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 291

Frontowy
elektryczność...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 290

Elegancki
utrzymaniem...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 282

Dwom
panom...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 273

1 — 2 osobowy
wszelkie...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 265

Frontowy
panu...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 262

Pokój
dla jednego...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 264

Niekrepujący
czysty...
Zgłoszenia Kurjera Poznańskiego pod zg 99 236

Niekrepujący<

Komfortowy
gabinet, niekrepujący, łaźniaka, centralne, frontowy. Plac Działowy 11 - 7. zdg 99 344

Pokój
Ogrodowa 5, m. 2. zdg 99 318

Klatka
słoneczny. Masztalarska 7a - 5 zdg 99 314

Klatki
utrzymaniem - bez. Ratajczaka 9 - 8. zdg 99 312

Niekrepujący
dwuosobowy elegancki, całodziennie utrzymanie tania. Pierackiego 9, m. 6. zdg 99 304

Kwiatowa
9, m. 12. zdg 99 384

Dwuosobowy
niekrepujący, czysty, elektryczność. Żydowska 2/3, m. 3. zdg 99 381

Dąbrowskiego
9/11 - 8 frontowy, słoneczny, czysty. zdg 99 375

Jasna
12 - 5. zdg 99 374

Staszka
19 - 6. zdg 99 373

2 pokoje
z kuchnią zaraz. Zgłoszenia Śniadeckich 44 zdg 99 349

Pokój
słoneczny, czysty. Podgórna 2/3, m. 7. zdg 99 341

Półwiejska
2 - 6 (utrzymaniem) także dni. zdg 99 336

Kręta
4, II. prawo; dobrze przyjezdny zdg 99 388

Jedno
dwuosobowy niekrepujący. Plac Sapieżyński 5 - 6. zdg 99 385

Kulturalnemu
elegancki. Przewcznica 10 - 1. zdg 99 387

Pokój i pokój
Jeżycka 43, m. 5. zdg 99 422

Jeden
lub dwuosobowy. Aleje Marszałka Piłsudskiego 27, m. 5. zdg 99 417

Śniadeckich
9 - 10. zdg 99 410

16. SZUKA POKOJU

Dwa
próżne śródmieście poszukuje. - Oferty Kurjer Poznański zdg 98 831

Panienska
poszukuje miłego, czystego pokoju centrum do 25 zł. Oferty Kurjer Poznański zdg 99 139

Samotna
szuka taniego pokoju zaraz. - Oferty Kurjer Poznański zdg 99 107

Pokój
frontowy. klatka, elektryczność. Grobla 17, m. 23. zdg 99 395

TEATRY

Poznań, wtorek, 25. 6.

TEATR POLSKI - Dziś i codziennie: „Muzyka na ulicy”.

TEATR NOWY: = Dziś: „Filip w opalach”.

Środa, 26. 6. „Filip w opalach”.

Czwartek, 27. 6. „Filip w opalach”.

TEATR LETNI w Zoologu: Dziś nieczynny.

KINA

Poznań, wtorek, 25. 6.

APOLLO: „Księża Arkadij”

CORSO: „Złoty Detektyw”.

GWIAZDA: „Katarzyna Wielka”.

METROPOLIS: do 28. 6. = nieczynne.

MOJE: „Zemsta Tonga”.

OŚWIATOWE T. C. L.: - Pireneje i Wogezy i Baroud.

RENAISSANCE: „Pat i Patachon” i „Ken Maynard”

SPINKS: „Czar wiedeńskiego walca”.

SŁONCE: „Dobra wroźka”.

ŚWIT: „Panienska i milion”.

TECZA-Lazarz: „Dziś żyjemy”.

TECZA-Wilda: „A. L. 14 zatonała”.

WILSONA: „Wschód SŁONCA”.

Panienska
poszukuje taniego skromnego pokoju. Oferty podaniem ceny Kurjer Poznański zdg 99 105

20 zł
pokoiku niekrepującego. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 99 136

Niekrepującego
centrum, urzędnic. Oferty Kurjer Poznański zdg 99 181

Poszukuje
pokoju od 1. 7. Oferty Kurjer Poznański zdg 99 300

23. ROZMAITE

Pończochy - skarpetki
dobre tanio tyko w firmie „Haftoplis”
Stary Rynek 6. (Wiankowa).
Pg 4239-25.4

Praktyka rolnicza
Dla ucznia szkoły rolniczej lat 18 poszukuje się na czas wakacji, bezpłatnie, 2 miesięcznej praktyki na majątku od zaraz. Zgłosz. Kurjer Poznański zdg 99 089/90

Obrazy oprawa obrazów
gustownie tania Witold Leworski, tylko Wrocławska 36. dg 2474/5

Meble używane
wszelkiego rodzaju kupuje, przyjmuję w komis, zamienia na nowe na dogodnych warunkach Poznański Dom Komisowy, Dominikańska 3. Przyjmuje asygnaty Kredyt. Pg 4489-25.39

24. NAUKA

Kursy Handlowe Preissa
Skarbowska 11. Nowy kurs
1 lipca
zdg 98 913

Kursy
kroju, szycia kierownik Nowak, Wrocławska 33. dg 2968

Matural
Eksternistów całkowicie przygotowuje doświadczony specjalista Dotychczasowe wyniki zawsze dodatnie. Nowy kurs
1 lipca
Oferty Kurjer Poznański zdg 99 420

25. MUZYKA

Dyrygenta
(amatora) do zespołu smyczkowego poszukuje Towarzystwo Muzyczne. Zgłoszenia Bukowska 5, restauracja, między godz. 9 i do 22. zdg 99 414

26. SZUK. POSADY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych.

Szofer-monter
z kilkuletnią praktyką, językiem polskim, niemieckim, dobrymi świadectwami szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 98 440

Francuzka
parzyńska, starsza przyjmie posadę na czas wakacji na wsi od 1 lipca. Warunki skromne. Oferty Kurjer Poznański zdg 94 608

500 - 1 000 kaucji
kupiec drzewny poszukuje posady lub biurowej, magazyniera i innej, siła pierwszorzędna. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 850

Slużaca
do wszystkiego z dobrem gotowaniem długoletnimi świadectwami szuka posady od 1. 7. do mniejszej rodziny. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 967.

Poszukuje
od lipca i później posady urzędniczej lub podwózkowej, wykształcenie rolnicze, kilka lat praktyki w większych majątkach, obojętna w roli podwózkowej, książkowoscia, sprawy piśmiennie. - Łaskawe zgłoszenia Agencja Kurjera Pozn. Pniewy. zdg 97 011

Szofer
służący strzelec pierwszorzędne rekomendacje, zmieni posadę 1 lipca lub później. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 97 806

Kwalifikowany
polonista historyk lat 40, był dyrektorem seminarium, poszukuje w Poznaniu lub poblizu jakiegokolwiek zajęcia. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 99 158

Księgowy - bilansista
kilkanaście lat praktyki w kraju i zagranicą koresp. polsko-niemieckiej, zaprzyjęcie, rzeczoznawca księgowości poszukuje posady. Prowadzi także księgi w abonam. godzin. Oferty Kurjer Poznański zdg 99 103

Nauczycielka - wychowawczyni
starsza przyjmie posadę od 1. 9. r. do dzieci od lat 6-10, może wyreczyć pania domu, dobre referencje. Oferty Kurjer Pozn. zdg 99 141

Bona
freblanka długoletnia praktyka, dobrimi referencjami poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 99 140

Panienska
do dzieci 5 klas gimnazjalnych poszukuje miejsca od zaraz w lepszym domu, najchętniej na wsi. Oferty Kurjer Pozn. zdg 99 146

Posługi
przed lub po południu poszukuje. Oferty Kurjer Pozn. zdg 99 155

Wychowawczyni
dobre świadectwa, przyjmie posadę do niemowlęcia lub starszych. Oferty Kurjer Pozn. zdg 99 156

Kuchmistrzini
dobre świadectwa poszukuje posadę na wyjazd. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 99 163

Panienska
inteligentna przystojna, miła - znajomością księgowości, poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 99 169

Ekspedjentka
z branży piekarsko - cukierniczej poszukuje posady, miejscowość obojętna. Oferty Kurjer Poznański zdg 99 170

Slużaca
uczniwa pracowita, gotowaniem, dobrem świadectwem lat 25 poszukuje posady u lepszemu państwu od 15. lub 1. 8. Poznań-Solacz, Aleja Małopolska 8, u p. Kujawy. zdg 99 171

Pracznica
2.50 dziennie. Oferty Kurjer Poznański zdg 99 185

Panienska
inteligentna z prowincji szuka posady do 2 państwa lub do dzieci, zna szycie. Oferty Kurjer Poznański zdg 99 109

Bufetowa
z prowincji poszukuje posady - znajomość „Expresso”. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 99 108

Osoba
inteligentna z dobrego domu poszukuje zajęcia u samotnej osoby, zajmie się zarządzeniem domu. Oferty Kurjer Poznański zdg 99 098

Młoda
inteligentna panienska szuka posady ekspedjentki, kelnerki. - Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 99 132

Panienska
lat 17, poszukuje nauki ekspedjentki w cukierni. Oferty Kurjer Poznański zdg 99 192

Wdowa
wojenna poszukuje jakiegokolwiek zajęcia jako gospodyni samodzielnie lub tem podobnie. Zgłoszenia Za Grobla 2, mieszkanie 2 zdg 99 256

Sierota
szuka posady z szyciem do dzieci, pomocy w składzie lub starszych państwa. Oferty Kurjer Poznański zdg 99 247

Dziewczyna
nawskroś uczniwa szuka posady do wszystkiego, pensja 10 zł. - Oferty Kurjer Poznański zdg 99 246

Poszukuje
posługi z dobrymi świadectwami Oferty Kurjer Poznański zdg 99 283

Dziewczyna
poszukuje posady do wszystkiego. Oferty Kurjer Poznański zdg 99 284

Dziewczyna
skromna, uczniwa gotowaniem szuka posady od 1-go. Oferty Kurjer Poznański zdg 99 245

Poszukuje
uczniwa, skromna, poszukuje posady do wszystkiego. Oferty Kurjer Pozn. zdg 99 346

Inteligentna
panienka, sierota po inżynierze, szuka posady do dzieci najchętniej prowincja. Oferty Kurjer Poznański zdg 99 303

Starsza
dziewczyna poszukuje posady do dwojga osób. Oferty Kurjer Poznański zdg 99 380

Z powoda
reorganizacji administracji poszukuje z dniem 1. 7. br. lub później stałej posady jako kierownik gorzelnii, wiek 30 lat, - praktyki 12 lat, mam jaknajlepsze referencje. Zgłoszenia Kurjer Poznański pod zdg 99 367

Ogrodnik
kawaler, lat 32, samodzielny, dobry warzywnik, sadownik poszukuje posady od lipca lub później Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 99 366

Inteligentna
searsza panna dobrymi świadectwami poszukuje posady wychowawczyni, wyreczytelki, zarządczyni, zna gotowanie, szycie język niemiecki. Oferty Kurjer Poznański zdg 99 411

Pokojowa
znająca dobrze swój zawód szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 99 398

Kawiarka
szuka posady Oferty Kurjer Poznański zdg 99 397

Urządnic gospodarczy
kawaler, wykształcenie uniwersyteckie, poszukuje posady. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 99 392

Dziewczyna
uczniwa, zaufana z dobrem gotowaniem, dobrimi świadectwami szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 99 421

Młodsza
dziewczyna poszukuje zajęcia do dzieci i lekkich prac domowych. Oferty Kurjer Poznański zdg 99 416

Nauczycielka - wychowawczyni
świadectwa, języki szuka posady na skromnych warunkach. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 99 412

Lokal Handlowy

Górna Wilda 59 (przy Rynku Wildeckim)
PLAC SKŁADOWY Górna Wilda 57
PLAC SKŁADOWY Czajca 3
od zaraz do wydzierżawienia.
Zgłoszenia u właściciela Górna Wilda 59
Tel. 7838
zr 11'92

Pomocnik fryzjerski
szuka posady, utrzymaniem, skromne wynagrodzenie. Stanisław Brzozowski, Gostyń, Kłasztorna 2. n 11 798

Skromna
kochająca dzieci szuka posady z szyciem, polecenia. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 672

Aparaty radiowe
naprawiam - modernizuję. Jaworowicz, Kwiatowa 4, m. 8. zdg 98 554

Dziewczyna
dobrem gotowaniem, lubiąca dzieci przyjmie posadę od 1. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 718

Krawcowa
dzielna szuka posady w domu 2.50 Oferty Kurjer Poznański zdg 98 740

Dziewczyna
uczniwa poszukuje posady do wszelkiej pracy z gotowaniem od 1 lipca. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 679

Panienska
lat 19, przyjmie posadę do 1 lub 2 osób. Zgł. Kurjer Pozn. zdg 98 765

Dziewczyna
uczniwa długoletnie świadectwa szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 824

Mydlarz - kosmetyk
z długoletnią praktyką, rutynowany przy wyrobie wszystkich gatunków mydeł jądrowych, klejowych, marmurkowych i smarowy tuwotów. poszukuje posady majstra lub kierownika w tej branży, skromnych wymagań. Łaskawe oferty do Kurjera Poznańskiego pod zdg 97 983

Wykwalifikowany
szofer - służący, kawaler, lat 28, 8 lat praktyki, bez żadnego wypadku szuka od 1. 7. odpowiedniej posady. Referencje poważne. Okolica obojętna. Oferty do Kurjera Pozn. zdg 97 986

Poszukuje
pracy obojętnie jakiej, fizycznej, portjera, magazyniera, kaucja 1000 zł. Oferty Agencja Kurjera Poznańskiego, Rawicz. ng 11 797

Czeladnik
stolarski, absolwent Salezjańskiej Szkoły Rzemiosł, Oświęcim, lat 20, szuka posady. Łaskawe oferty proszę skierować Kurjer Poznański zdg 98 599

Pea krem
ULATWIA
RÓWNIOMIERNE I BEZBOLEINE
..... OPALANIE
ng 11 815

Kawaler
lat 25, poszukuje posady za woznego do banku lub obojętnie w jakiej firmie z kaucją 200 zł - Oferty Kurjer Poznański zdg 98 847

Poszukuje
stałej posady woznego lub inkasenta. Kaucja do 1000 zł. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 895

Poszukuje
posługi w okolicy Górnej Wildy, Debeca. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 849

Krawcowa
dobrym krojem na wszelką garderobę, dom, s. na majątek, 1.50 dziennie szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 881

Dziewczyna
uczniwa, skromna szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 862

Posługaczka
z dobrem gotowaniem i do wszelkich prac poszukuje zajęcia. - Oferty Kurjer Poznański zdg 98 917

Panienska
z prowincji szuka posady do cukierni lub piekarni. Półwiejska 31, m. 15. zdg 98 914

Pani
młoda inteligentna szuka posady gospodyni do samotnej osoby. - Oferty Kurjer Pozn. zdg 98 981.

27. WOLNE MIEJSCA

Bezrobotni
zegarmistrz, złotnik i rytowniczka zechcą się zgłosić do administracji „Złotnika i Zegarmistrza” Poznań, Wielka 10. zdg 98 151

Fryzjerka
dzielna potrzebna. Ul. Pocztowa 26. zdg 98 928

Wulkanizator
z długoletnią praktyką potrzebny od zaraz do samodzielnego prowadzenia parowej wulkanizacji na własny rachunek. Szczegółowe oferty: Szandrach, Gdynia, Marszałka Piłsudskiego 16. ng 11 807

Sekretarz adwokacki
ewent. aplikant adwokacki piszący na maszynie, znający dobrze język niemiecki, samodzielny, akuratywny, trzeźwy i sumienny potrzebny od 1. 9. 35 na prowincji. Zgłoszenia z podaniem wynagrodzenia do Kurjera Poznańskiego pod dz 2960

Pomocnik fryzjerski
młodszy dzielny w swym zawodzie może się zgłosić od 1. 7. 35. z podaniem warunków R. Przekaz, mistrz fryzjerski, Środa, Krzyżowa 1. zdg 99 119

Panienska
która wypożyczy 250 zł na krótki czas otrzyma stałą samodzielną pracę. Oferty Kurjer Poznański zdg 99 173

2 ekspedjentki
do składu piekarskiego z kaucją 200,- Oferty Kurjer Poznański zdg 99 102

Panienska
inteligentna do pomocy składowi i dziecku, może się zgłosić. Oferty Kurjer Poznański zdg 99 091

Ekspedjentka
początkująca z kaucją. Adres Kurjer Poznański zdg 99 133

Fryzjerka
ewtl. z trwałą i wodną, pierwszorzędna siła, na stałą posadę, potrzebna zaraz. Plac Wołności 13. zdg 99 215

Ogrodnicy
zarobka łatwo pobocznie. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 99 269

Prasowaczka
młodsza potrzebna. Górna Wilda 93, m. 3. zdg 99 199

Uczennica
uczniwych rodziców z zamiłowaniem do rzeźnictwa może się zgłosić. Wiktor Mnichowski, Poznań, Półwiejska 6. zdg 99 259

Dziewczyna
do dziecka, domowych prac potrzebna. Stępa, Romana Szumańskiego 10. zdg 99 285

Książkowy
2 dni tygodniowo, znajomością niemieckiego dla warsztatu. Oferty Kurjer Pozn. zdg 99 239

Stolarzy
budowlanych, na poprawki, własnymi narzędziami, natychmiast pomiędzy 6-7. Jasna 5, m. 3. zdg 99 224

Detektyw
prywatny potrzebny. Oferty Kurjer Poznański zdg 99 293

Mleczarka
przedsiębiorcy samodzielnego szuka maj. Pisarzowice, p.ta Makoszyce. Zbyt dobry. Przerob około 1 1/2 tysiąca litrów. Kaucja. Pg 4502-55.147

Ekspedjentka
branży obuwia, dziewczęce do szybkę potrzebne. Walczak, Poczta 3. zdg 99 332

Apteka
w mieście powiatowym, blisko Poznania poszukuje od zaraz lub 1 lipca dobrze poleconej, władającej językiem niemieckim - magisterki lub egzaminem wojewódzkim - na sześciotygodniowe zastępstwo. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 99 320

Fryzjerka
manicurzystka posada stała. Św. Marcina 64. zdg 99 364

Polowy
bezwzględnie energiczny, uczciwy pilny. Polecenia. Wolne utrzymanie, złotych 22. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 99 354

Potrzebny
pomocnik piekarski, samodzielny, kaucja 200 zł. Oferty Kurjer Poznański zdg 99 352

Studentce
letnisko utrzymaniem, nadzór dziewczynkami. Podgórna 10, skład 8 zdg 99 347

Fryzjer
starszy możliwe ondulacja fryzjerka zaraz. Wskaże Kurjer Poznański zdg 99 316

Slużaca
zaraz potrzebna. Ratajczaka 32, piekarnia. zdg 99 315

Kierownik redakcyjny
potrzebny z odpowiednim kapitałem do prowadzenia oddziałów na terenie b. zaboru pruskiego. Oferty Kurjer Poznański zdg 99 308

Fryzjerka
Dworzec Autobusowy. zdg